

PLÁN
rozvoje sociálních služeb
pro Hodonín a spádové obce
do roku **2010**

Vážení spoluobčané,

město Hodonín bylo prvním městem v Jihomoravském kraji, které začalo pracovat na projektu komunitního plánování sociálních služeb ve městě Hodoníně. V říjnu roku 2006 jsme vydali Komunitní plán sociálních služeb města Hodonína na období 2006 - 2010.

Jedním z úkolů komunitního plánování bylo zmapovat současnou situaci poskytování sociálních služeb občanům a jejich dostupnost. Jak jsem již předeslala v minulém vydání, komunitní plán sociálních služeb není konečný a musíme jej obnovovat podle toho, jaký bude demografický vývoj Hodonína a jaké služby budou v návaznosti na tento vývoj požadované.

Od 1.1.2007 vstoupil v platnost nový Zákon o sociálních službách, který ukládá obcím s rozšířenou působností povinnost mapovat a koordinovat poskytování sociálních služeb na svém území. Je nám jasné, že každá ze spádových obcí nemůže pokrýt všechny potřebné sociální služby, a proto jsme nabídli starostům okolních obcí nejen zpracování analýzy stávajících sociálních služeb a potřeb uživatelů sociálních služeb, ale i zpracování plánu rozvoje těchto služeb do budoucna. Zároveň předkládáme i potřebu financování těchto služeb. Zákon o sociálních službách mimo jiné stanovuje krajům povinnost vypracovat krajský plán sociálních služeb. Ten by měl vycházet z informací obsažených v jednotlivých obecních plánech. Jelikož město Hodonín se snaží chovat zodpovědně k okolním obcím, rozhodli jsme se rozšířit Plán sociálních služeb pro všech šestnáct spádových obcí spadajících pod rozšířenou působnost Hodonína.

Doufám, že oceníte práci hodonínského týmu, který na tomto dokumentu pracoval. Poděkování patří občanům, zaměstnancům, poskytovatelům sociálních služeb, politikům, kteří ke vzniku dokumentu přispěli, ale také Evropské unii a Jihomoravskému kraji, kteří proces vzniku finančně podpořili. Velké díky patří také koordinátorce a manažerce plánování sociálních služeb města Hodonína Marcelce Medusové, DiS., která svou práci dělá především srdcem a s přesvědčením pomáhat těm nejpotřebnějším.

Mgr. Zuzana Domesová
místostarostka města Hodonína

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO	1
OBSAH	2
1. ZÁKLADNÍ POJMY UŽÍVANÉ PŘI PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	4
Legislativní podpora	5
2. POSTUP PŘI PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V HODONÍNĚ	6
3. VIZE NAPLŇOVANÁ V DANÉM OBDOBÍ	7
4. URČENÍ PLÁNOVACÍHO OBDOBÍ	7
5. POSTUP PŘI ZJIŠŤOVÁNÍ POTŘEB NA SPRÁVNÍM ÚZEMÍ OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ HODONÍN	8
5.1 Sociodemografická analýza	9
5.2 Analýza příspěvků na péči	14
5.3 Analýza potřeb uživatelů sociálních služeb	16
5.4 Analýza potřeb poskytovatelů sociálních služeb	18
6. SOUČASNÝ STAV SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ORP HODONÍN	19
7. PRIORITY V SOCIÁLNÍ OBLASTI	28
Přehled priorit za všechny oblasti	29
7.1 Průřezové priority	31
Zvýšení informovanosti o sociálních službách	31
Zachování stávajících sociálních služeb a služeb působících v sociální oblasti	35
Rozvoj podporovaného bydlení uživatelů sociálních služeb v Hodoníně	37
7.2. Oblast péče o seniory	38
Podpora soběstačnosti seniorů a jejich setrvání v domácím prostředí	40
Zkvalitňování pobytových služeb pro seniory	44
7.3 Oblast péče o těžce zdravotně postižené	50
Podpora sociální integrace zdravotně postižených	52

7.4 Oblast péče o rodinu, děti a mládež	55
Rozvoj služeb pro rodinu, děti a mládež napomáhajících snižování výskytu sociálně patologických jevů	59
7.5 Oblast péče o nepřizpůsobené a vyžadující zvláštní péči	63
Podpora integračních aktivit osob nepřizpůsobených a vyžadujících zvláštní péči	65
8. MONITOROVÁNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ NAPLÁNOVANÝCH AKTIVIT	70
9. PŘÍLOHY	72

1. ZÁKLADNÍ POJMY UŽÍVANÉ PŘI PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB¹

Aktivity	Popisují konkrétní úkoly (kroky, projekty), které budeme dělat, včetně toho jak, kdo, kdy a za co je bude dělat.
Komunitní plánování	Jde o metodu použitelnou při řešení a plánování řady oblastí. Podstata této metody spočívá ve vzájemné a aktivní spolupráci těch, kterých se daná oblast či téma nějakým způsobem dotýká. V ČR je metoda komunitního plánování využívána zejména při plánování oblasti poskytování sociálních služeb.
Nepříznivá sociální situace	Rozumí se jí oslabení nebo ztráta schopnosti z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby nebo z jiných závažných důvodů řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo sociální začlenění a ochranu před sociálním vyloučením. (citace zákon ²)
Opatření	Určují cíle v určité prioritní oblasti, říkají co konkrétně budeme řešit a jakými způsoby, abychom naplňovali vybrané priority. Opatření vychází ze zdrojů, které máme nebo jsou dosažitelné.
Plán rozvoje sociálních služeb	Jedná se o dokument, který vzniká jako výstup plánování rozvoje sociálních služeb. Jeho obsahem je: ❖ popis a analýza existujících zdrojů a potřeb, včetně ekonomického vyhodnocení, ❖ strategie zajišťování a rozvoje sociálních služeb, ❖ povinnosti zúčastněných subjektů, ❖ způsob sledování a vyhodnocování plnění plánu ❖ a způsob, jakým lze provést změny v poskytování sociálních služeb. (citace zákon)
Plánování rozvoje sociálních služeb	Jedná se o proces aktivního zjišťování potřeb osob ve stanoveném území a hledání způsobů jejich uspokojování s využitím dostupných zdrojů. (citace zákon ¹)
Poskytovatel	Rozumí se jím subjekt (osoba) poskytující sociální služby při splnění podmínek stanovených zákonem ³ .
Pracovní skupina	Je tvořena uživateli, poskytovateli, zadavateli a dalšími účastníky. Řeší konkrétní úkoly, oblasti, témata.

¹ Metodiky pro plánování sociálních služeb, Klíč k publikaci , str. 2

² Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

³ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Priority	Vymezují (určují) oblasti, témata, problémy, kterými se budeme zabývat v daném cyklu plánovacího procesu, a které se objeví v plánu rozvoje sociálních služeb. Stanovují základní směry, které pak naplňujeme opatřeními a aktivitami.
Řídící skupina	Jedná se o skupinu sestavenou dle principu triády. Řídí proces plánování a je odpovědná za jeho průběh.
Sociální služba	Rozumí se jí činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. (citace zákon ¹)
Standardy kvality sociálních služeb	Jsou souborem kritérií, jejichž prostřednictvím je definována úroveň kvality poskytování sociálních služeb v oblasti personálního a provozního zabezpečení sociálních služeb a v oblasti vztahů mezi poskytovatelem a osobami. (citace zákon ¹)
Široká veřejnost	Rozumíme jí všechny ostatní zájemce, kterým nejsou sociální služby a jejich fungování a poskytování lhostejné a jsou schopni aktivně přispět k vytvoření plánu a jeho realizaci.
Účastník plánování sociálních služeb	Rozumí se jím uživatel, zadavatel, poskytovatel ale i další osoba či organizace, která je zainteresovaná na plánovaném problému či tématu a jeho řešení se účastní, tj. všichni, kterých se daný problém či téma dotýká.
Uživatel	Rozumí se jím osoba, která využívá sociální služby, protože se ocitla v nepříznivé sociální situaci.
Zadavatel	Je odpovědný za zajištění sociálních služeb na příslušném území. Zadavateli služeb jsou především obce a kraje, které tedy prostřednictvím svých zastupitelů nesou hlavní odpovědnost za kvalitu a dostupnost sociálních služeb.

Legislativní podpora

Od 1.1. 2007 je účinný zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, který mimo jiné ukládá obcím (§ 94) povinnost:

- ❖ zjišťovat potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území,
- ❖ zajišťovat dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území,
- ❖ spolupracovat s dalšími obcemi, kraji a s poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, popřípadě zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou,

a umožňuje obcím

- ❖ zpracovat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s krajem, poskytovateli sociálních služeb na území obce a za účasti osob, kterým jsou poskytovány sociální služby.

V zákoně o sociálních službách je zahrnuto také ustanovení o financování sociálních služeb. Poukazuje na skutečnost, že dotace ze státního rozpočtu na zajištění poskytování sociálních služeb budou vypláceny pouze poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru. Dotace budou poskytovány v souladu se zpracovaným střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb.

2. POSTUP PŘI PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V HODONÍNĚ

Sociální služby byly v Hodoníně podporovány již dříve, ale v roce 2004 si vedení města uvědomilo, že služby je třeba určitým způsobem koordinovat, tak, aby pokrývaly poptávku občanů a zároveň se dle potřeb občanů služby i rozvíjely. Město Hodonín se tedy v roce 2004 rozhodlo zapojit do procesu komunitního plánování sociálních služeb. Za spolupráce s občanským sdružením Za sociální společnost z Třebíče se začaly naplňovat principy komunitního plánování a realizovat první projekt Zahájení komunitního plánování.

Byla ustanovena koordinátorka komunitního plánování sociálních služeb, postupně se zapojili i zástupci poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb. Vznikla triáda, pracovní skupiny, byla oslovena firma, která prováděla sociodemografickou analýzu města. Distribuovaly se první dotazníky pro veřejnost, mapovali poskytovatelé soc. služeb. Proběhla informační kampaň o procesu komunitního plánování.

Dalším výstupem z tohoto projektu bylo vydání katalogů poskytovatelů sociálních služeb ve městě Hodoníně, které byly následně distribuovány do každé domácnosti v Hodoníně. Snažili jsme se touto cestou o co nejprehlednější a nejsrozumitelnější podání informací o jednotlivých organizacích, které působí v sociální oblasti v našem městě.

V roce 2005 už město začalo uskutečňovat samostatný projekt, realizovaný v rámci Společného regionálního operačního programu, opatření Podpora sociální integrace v regionech. Projekt byl nazván „Podpora sociální integrace ve městě Hodoníně rozšířením komunitního plánování“. Byl rozdělen do tří etap (zahájen 7/05 a ukončen v říjnu roku 2006). V jeho průběhu se navázalo na dosavadní realizované činnosti a pokračovalo se v mapování potřeb občanů a především uživatelů soc. služeb. Do komunitního plánování byla také zapojena veřejnost – ze začátku zejména ta mladší - prostřednictvím výtvarné soutěže žáků základních škol na téma Soužití ve městě očima dětí.

Byly sestaveny 4 pracovní skupiny dle nejvyskytovanějších problematik:

- ❖ Rodina, děti a mládež
- ❖ Občané těžce zdravotně postižení
- ❖ Senioři
- ❖ Občané nepřízpůsobiví a vyžadující zvláštní péči

Členové těchto skupin se pravidelně scházeli, pracovali na SWOT analýzách, a v rámci těchto setkání probíhal také sběr připomínek. Paralelně s tím se také vyhodnocovalo dotazníkové šetření určené uživatelům soc. služeb právě dle oblastí pracovních skupin.

Tento dokument vznikl za finanční podpory Evropské unie.

Proběhlo také setkání s veřejností u kulatých stolů, oslovení studentů, kterým byla nabídnuta možnost spolupráce. Byl zorganizován seminář pro poskytovatele o standardech kvality, protože se schválil zákon o soc. službách, který u většiny organizací vyvolal značné obavy. Město podpořilo také poskytovatele soc. služeb z řad neziskových organizací – zařízením účasti na veletrhu Hospimedica, kde se neziskové organizace mohou prezentovat.

Po celou dobu se ze všech zmíněných podkladů a připomínek postupně tvořil Komunitní plán pro město Hodonín, který byl schválen zastupitelstvem v září 2006. Veškerá činnost (která je v dokumentu popsána) však byla zaměřena na území města Hodonína – ne na obec s rozšířenou působností (tedy - nezabývala se spádovými obcemi a situací v nich).

Postupně jsme se však stále častěji zvažovali možnost **oslovit ke spolupráci v oblasti komunitního⁴ plánování sociálních služeb také obce spadající do správního území obce s rozšířenou působností**. Takto jsme také učinili v březnu roku 2007.

V letošním roce je realizován projekt: „Plnění komunitního plánu sociálních služeb města Hodonína“, který je spolufinancovaný Evropskou unií. V rámci tohoto projektu jsme se zavázali rozšířit priority „Komunitního plánu sociálních služeb města Hodonína“, vydaného v roce 2006. Vzhledem ke skutečnosti, že se většina spádových obcí rozhodla připojit k procesu střednědobého plánování sociálních služeb, **rozpracovali jsme priority pro sociální oblast již s ohledem na spádové obce a jejich občany**.

3. VIZE NAPLŇOVANÁ V DANÉM OBDOBÍ

Dosáhneme vytvoření sociální sítě, která bude reagovat na potřeby občanů, bude dostupná, kvalitní, efektivní a hospodárná.

Vycházíme z myšlenky, že fungující sociální síť bude výstupem střednědobého plánování sociálních služeb, do kterého budou zapojeni zástupci zadavatelů, uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb nejen z Hodonína, ale i ze spádových obcí.

4. URČENÍ PLÁNOVACÍHO OBDOBÍ

Plánovací období pro Komunitní plán sociálních služeb města Hodonína byl stanoven od r. 2006 do r. 2010. Pro „Plán rozvoje sociálních služeb pro Hodonín a jeho spádové obce“ jsme rovněž ponechali rokem ukončení rok 2010.

⁴ Dříve užívaný pojem komunitní plánování sociálních služeb je nyní nahrazen pojmem: plánování rozvoje sociálních služeb, který je v textu nadále užíván.

5. POSTUP PŘI ZJIŠŤOVÁNÍ POTŘEB NA SPRÁVNÍM ÚZEMÍ OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ HODONÍN⁵

Pro vydání „Komunitního plánu sociálních služeb města Hodonína“ byly užity výsledky dotazníkového šetření prováděného firmou Marvis Zlín. Dokument komunitního plánu však obsahuje nejen výsledky prováděných výzkumů, ale také návrhy a postřehy k daným oblastem jednotlivých pracovních skupin.

Z dotace Jihomoravského kraje na podporu plánování rozvoje v oblasti sociálních služeb, která byla poskytnuta obci Hodonín s rozšířenou působností v roce 2007, jsme čerpali prostředky především na zhotovení komplexního výzkumu v oblasti sociálních služeb potřebného ke zpracování priorit sociálních služeb pro celou spádovou oblast. Výzkum provedla (po předchozím výběrovém řízení) firma Veryvision Ostrava, která zpracovala:

- Sociodemografickou analýzu Hodonína a jeho spádových obcí
- Analýzu příspěvků na péči poskytovaných v rámci obce s rozšířenou působností
- Analýzu potřeb uživatelů sociálních služeb na území obce s rozšířenou působností
- Analýzu potřeb poskytovatelů sociálních služeb na území obce s rozšířenou působností.

Analýzy potřeb, které nyní zpracovávala firma Veryvision Ostrava pro celou spádovou oblast Hodonína a které se staly dalším stavebním kamenem pro rozpracování priorit v sociální oblasti, byly tentokrát zadány odlišným způsobem. Pro výzkum byla zvolena kvalitativní metoda doplněná nestandardizovaným pozorováním a technika polostrukturovaného rozhovoru. „Hlavním důvodem byla skutečnost, že zjišťování potřeb prostřednictvím dotazníků je v prostředí uživatelů sociálních služeb komplikované a u některých cílových skupin téměř nemožné (nízká návratnost dotazníků, neochota k jejich vyplňování apod.). Navíc zjišťování potřeb uživatelů vyžaduje především tvůrčí přístup vycházející z úsilí porozumět situaci uživatelů a obsáhnout i skutečnost, jak tuto situaci sami vnímají a interpretují. Kvalitativní výzkum umožňuje porozumět lidem v sociálních situacích.“⁶

Analýzu příspěvků na péči jsme zadávali s ohledem na žadatele o tuto dávku, v návaznosti na dlouhodobou nepříznivou sociální situaci, ve které se žadatel nachází. Osoby žádající si o tuto dávku jsou v některých případech uživateli sociálních služeb anebo potencionálními uživateli sociálních služeb, kterým by měly být zprostředkovány informace o nabídce sociálních služeb. Naším záměrem bylo vysledovat nejen počty žadatelů o dávku, jejich rozmístění v rámci obcí, ale také míru jejich závislosti na druhé osobě, způsob péče o jejich osobu, a míru využívání soc. služeb žadateli o příspěvek na péči.

Pro stanovení priorit v sociální oblasti jsme však využili také podklady, které byly využívány pro zpracování původního komunitního plánu pro město Hodonín. Vycházíme tedy z dlouhodobé práce členů pracovních skupin, z jejich připomínek a navazujeme na původně stanovené priority, které jsme rozšířili o další aktivity reflektující potřeby uživatelů a poskytovatelů a zadavatelů sociálních služeb z celé spádové oblasti.

⁵ dále jen zkratka ORP Hodonín (vždy zahrnutý i spádové obce)

⁶ Viz Výzkumná zpráva – Analýza potřeb uživatelů sociálních služeb – Hodonín a jeho spádové obce, Veryvision Ostrava, 2007, str. 11

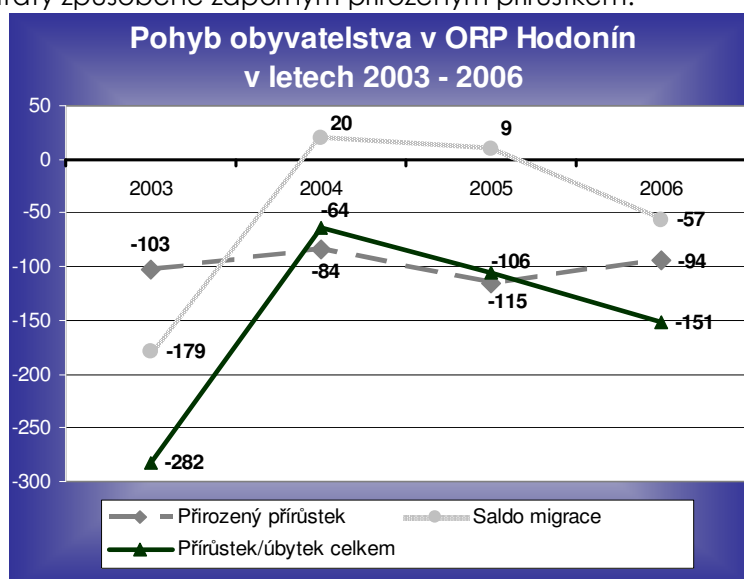
5.1 Sociodemografická analýza

Sociálnědemografická analýza Hodonína a jeho spádových obcí se postupně věnuje základním údajům o spádových obcích, struktuře obyvatelstva, nezaměstnanosti a obyvatelstvu se zdravotním postižením. Sociodemografická analýza byla zpracována pro město Hodonín a jeho spádové obce, které spravuje v rámci své rozšířené působnosti. Jedná se o 18 obcí, z nichž naprostá většina 89% má méně než 4 999 obyvatel. Analýza je rozdělena do tří oblastí – obyvatelstvo, nezaměstnanost, obyvatelstvo se zdravotním postižením.

Z hlediska obyvatelstva dospěla analýza k těmto závěrům:

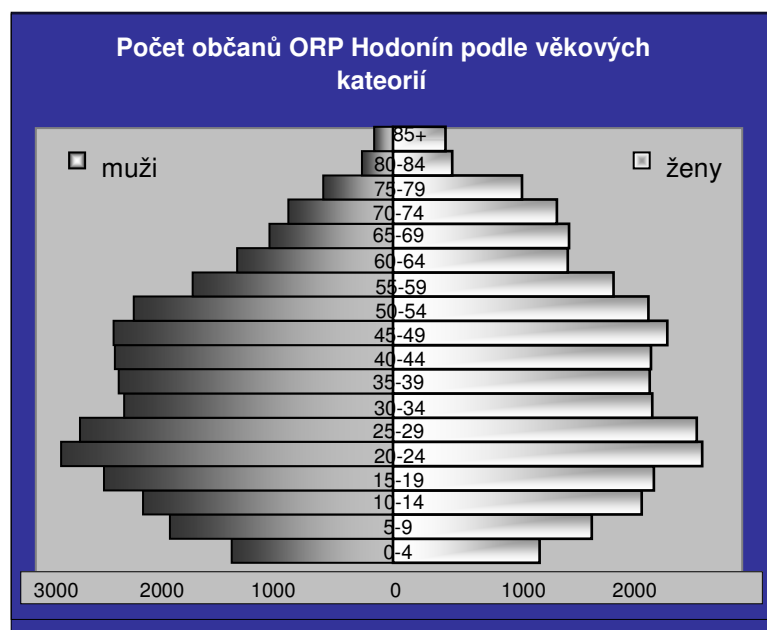
Trendem ve vývoji počtu obyvatel je jeho úbytek, který za posledních dvanáct let dosáhl 4% (2 270 osob). Hlavním důvodem tohoto jevu je záporný přirozený přírůstek, tedy větší počet zemřelých než živě narozených. Saldo migrace se však již také dostává do záporných hodnot a nevyrovnává ztráty způsobené záporným přirozeným přírůstkem.

Tento dokument vznikl za finanční podpory Evropské unie.

Dochází ke stárnutí populace. Přibývá osob v produktivním a poproduktivním věku, snižuje se počet obyvatel ve věku předproduktivním. Tato tendence bude nadále pokračovat. Zvyšuje se průměrný věk obyvatel, který nyní činí téměř 40 let. Nejvíce se stárnutí populace v absolutní četnosti projevuje ve městě Hodonín, což má souvislost s tím, že se jedná o nejlidnatější obec. Stárnutí populace se mnohem méně projevuje pouze v obci Starý Poddvorov, ve které jako v jediné přibýlo osob v nejnižší věkové kategorii, tedy dětí.

Průměrný věk žen je vyšší než průměrný věk mužů. Většinu obyvatel ORP Hodonín tvoří ženy s 51,1%, které převládají zejména ve vyšší věkové kategorii nad 60 let. To má souvislost vyšší nadějí žen na dožití.

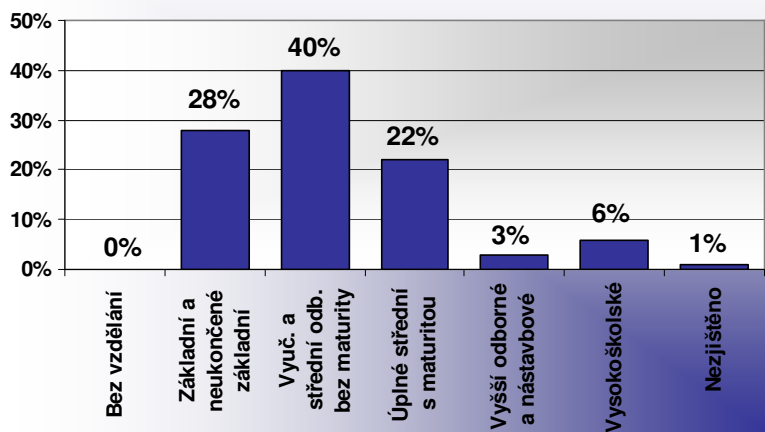

V jednotlivých obcích ORP Hodonín žije nejstarší obyvatelstvo v obci Nový Poddvorov, kde dosahuje průměrného věku 46 let. Obcí s druhou nejstarší populací je Karlín, u které lze jako u jediné paradoxně vyzorovat omládnutí populace o 1 rok. Obcí s nejmladší populací je Josefov, kde průměrný věk dosahuje 38 let.

V populaci ORP Hodonín převládají ženatí muži a vdané ženy, následují je svobodní. Mezi ovdovělými silně převládají vdovy, kterých je o 3 389 více než mužů. Obyvatelstvo ORP Hodonín lze označit za homogenní podle státního občanství. Více než 99% obyvatel je státními občany ČR. 82% obyvatel se hlásí k české národnosti, 14% k národnosti moravské a 2% k národnosti slovenské. Největší počet osob se slovenskou národností 855 žije ve městě Hodonín. V obcích ORP Hodonín se k víře přihlásilo 49% obyvatel, což je o 7% více než počet osob bez vyznání. Mezi věřícím obyvatelstvem převládají ženy nad muži o rovných 10%. Nejvíce věřících obyvatel v relativní četnosti žije v obci Dolní Bojanovice 89,6% (2580 osob), následují obce Sudoměřice 82,4% (991 osob), Nový Poddvorov 82,3% (149 osob) a Josefov s 80,1% (301 osob) věřících obyvatel. Naopak nejmenší zastoupení mají věřící ve městě Hodonín, kde jejich počet dosahuje pouze 33,7% (9222 osob) a Dubňanech s 40,9% (2 723 osob) věřících. Z celkového počtu věřících obyvatel se nejvíce přihlásilo k Církvi římskokatolické (94%).

Při pohledu na vzdělanostní strukturu obyvatelstva zjistíme, že 68% populace ORP Hodonín nedosáhlo maturity. 40% obyvatel má výuční list či střední odborné vzdělání bez maturity a 28% má vzdělání základní nebo neukončené základní. Nejvíce osob (v absolutní i relativní četnosti), které mají vzdělání s maturitou a vyšší, obývá město Hodonín.

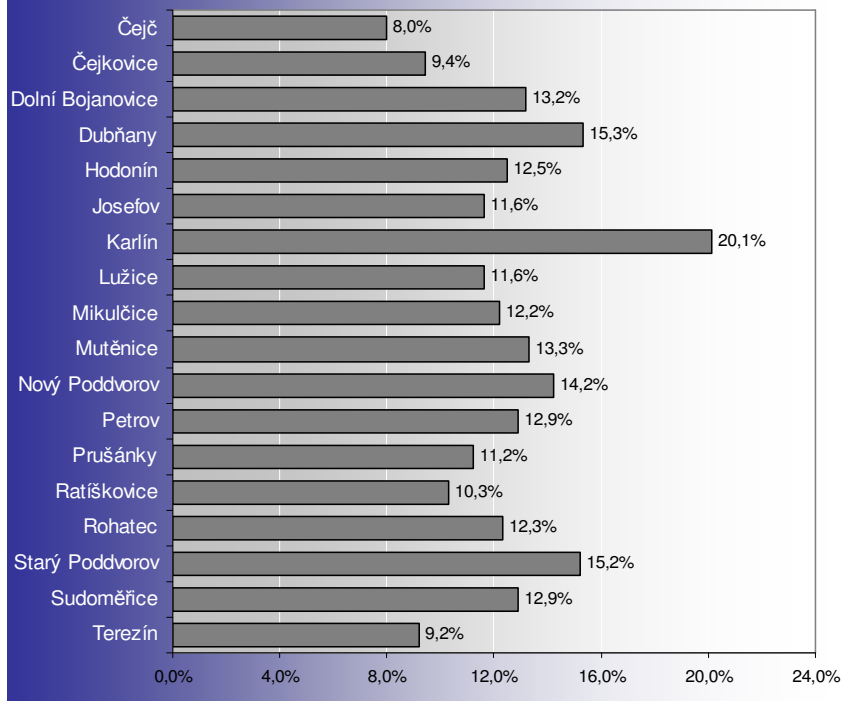
**Obyvatelstvo ORP Hodonín starší 15ti let
podle vzdělání k 1.3.2001**

Z hlediska nezaměstnanosti platí, že:

Od roku 2004 klesá počet uchazečů o zaměstnání a míra nezaměstnanosti. Počet nezaměstnaných se od roku 2004 do června 2007 snížil o 1 284 osob. Míra nezaměstnanosti ve stejném období klesla z 15,6% na 12,5%. I přes pozitivní tendenci poklesu míry nezaměstnanosti je nutné zmínit, že v červnu 2007 přesahovala míra nezaměstnanosti v rámci celé ČR jen mírně 6%. V ORP Hodonín je tedy míra nezaměstnanosti dvojnásobná. Nejvyšší mírou nezaměstnanosti je postižena obec Karlín, kde přesahovala v 1.pololetí roku 2007 mírně 20%. Následují ji obce Dubňany a Starý Poddvorov. Nejmenší míru nezaměstnanosti vykazují obce Čejč, Terezín a Čejkovice, kde nedosahuje ani 10%.

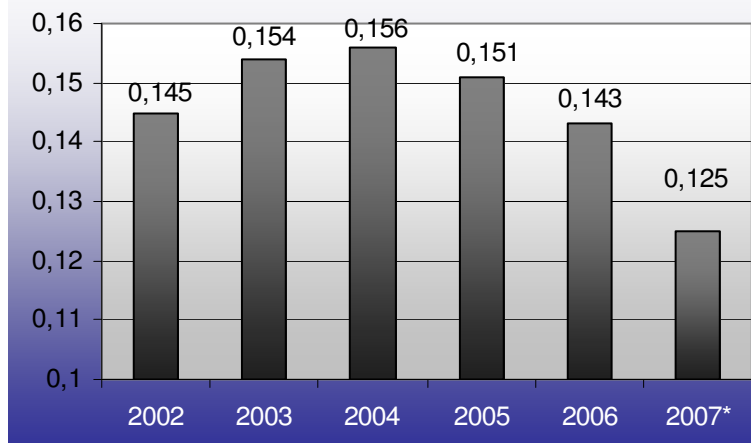
Průměrná míra nezaměstnanosti v obcích ORP Hodonín za leden - červen 2007

Mezi uchazeči o zaměstnání převládají o 5,6% muži nad ženami. Absolventi škol se na počtu uchazečů o zaměstnání podílejí 8,9%, osoby se zdravotním postižením 14,4%, občané starší 50ti let 21,2%.

Nepříznivá je statistika tzv. dlouhodobě nezaměstnaných. V ORP Hodonín činí podíl dlouhodobě nezaměstnaných 57,7%. Téměř 43% občanů z celkového počtu uchazečů je pak v evidenci úřadu práce déle než 1 rok. Na 1 volné pracovní místo připadá 19 uchazečů o zaměstnání, zatímco v celém Jihomoravském kraji je to 10,9 osob.

Průměrná míra nezaměstnanosti v ORP Hodonín v letech 2002 - 2007

Pro obyvatelstvo se zdravotním postižením vyvozujeme, že:

V rámci okresu Hodonín pobírají plný invalidní důchod 4,2% populace a částečný invalidní důchod 3,5%. Zatímco počet osob pobírajících plný invalidní důchod za období posledních osmi let klesal (ve sledovaném období od roku 2000 do roku 2007 o 3,6%), počet příjemců částečných invalidních důchodů rostl (o 36,3%). Průměrná výše důchodu je u mužů vyšší než u žen.

Doporučení, které byly brány v úvahu při stanovování priorit:

Směry rozvoje sociálních služeb s ohledem na vývoj, pohyb a strukturu obyvatelstva

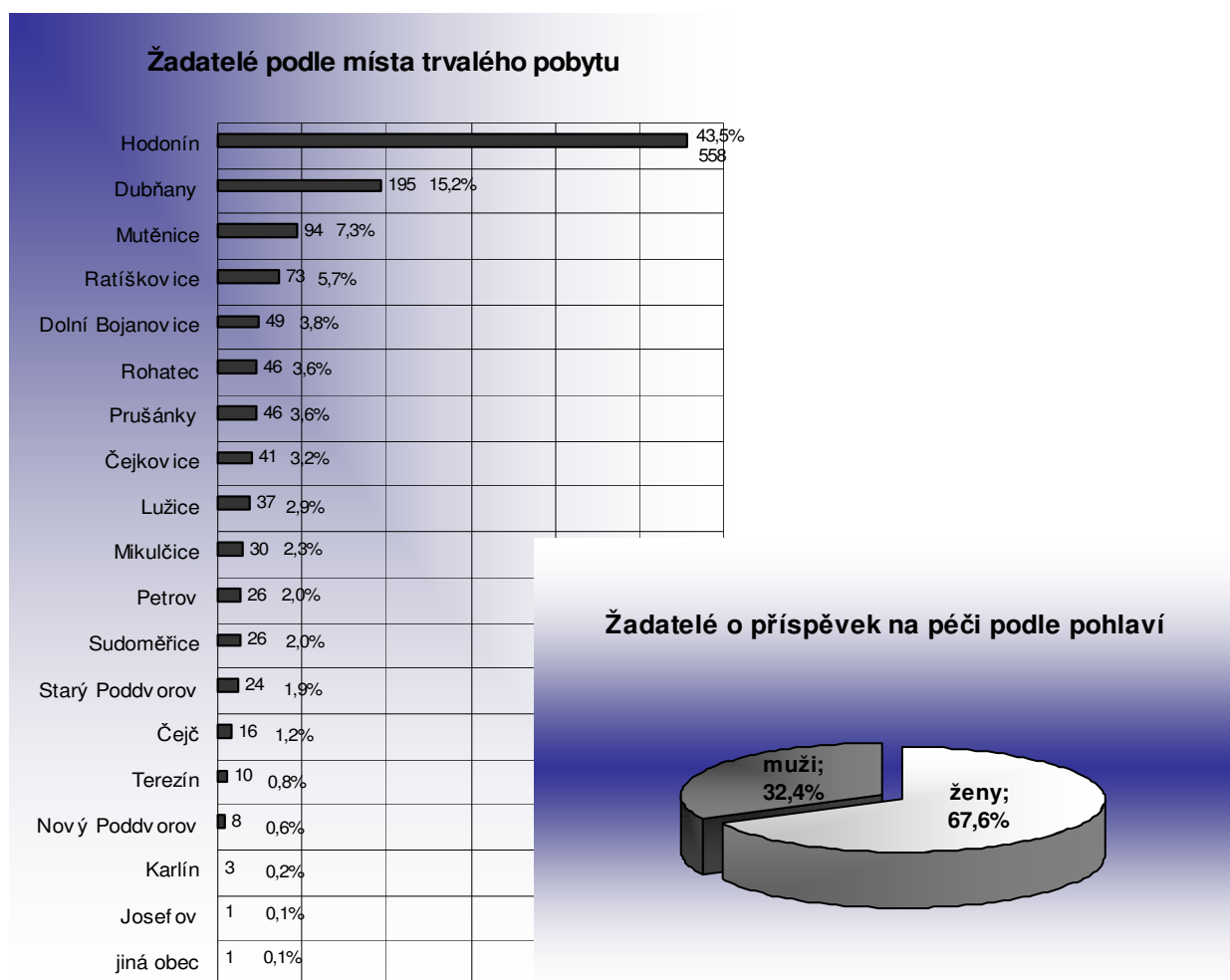
- ☞ Vzhledem ke klesajícímu počtu osob v předproduktivním věku je namístě zvažovat zkvalitnění stávajících služeb či zavádění nových, které jsou určené pro děti a mládež. Větší nabídka sociálních služeb pro mladé rodiny a děti by mohla vést k posílení přirozeného přírůstku a utlumení záporného migračního salda (odchod občanů v produktivním a předproduktivním věku).
- ☞ Roste počet seniorů, tedy obyvatel starších 60ti let. Tato tendence má a bude mít silící charakter. Bude nezbytné reagovat zavedením příslušných sociálních služeb pro seniory a rozšířením stávající nabídky.
- ☞ V ORP Hodonín žije vysoký počet osob se základním či neukončeným základním vzděláním. Měla by být zavedena podpora programů vedoucích ke zvýšení jejich kvalifikace, případně umožnění forem dalšího vzdělávání dospělých.

Možnosti rozvoje sociálních služeb při řešení nezaměstnanosti

- ☞ Podporována by měla být účast na tvorbě nových rekvalifikačních programů či aktivit, které povedou k získání konkrétního uplatnění dlouhodobě nezaměstnaným a občanům se základním vzděláním.
- ☞ Podpora by měla směřovat na vytváření nových pracovních míst (rozvoj programů podporovaného zaměstnávání na otevřeném trhu práce, podpora ohrožených skupin ke vstupu na trh práce a využití sociálních služeb pro osoby ohrožené při jejich začleňování do pracovního procesu).
- ☞ Posíleny by měly být organizace a subjekty, které již pracují s osobami ohroženými sociální exkluzí.
- ☞ Zavedeny by měly být motivační programy vedoucích k samostatným aktivitám nezaměstnaných.
- ☞ Zlepšení předpokládá monitorování výsledků jednotlivých aktivit (evaluace), aby byla ověřována jejich efektivita a kvalita.

5.2 Analýza příspěvků na péči

Od 1. ledna 2007 došlo ke změně v systému poskytování sociálních služeb. Zákon o sociálních službách (č. 108/2006 Sb.) mimo jiné upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb, kdy definuje druhy sociálních služeb a úhradu za jejich poskytování a formy financování, a příspěvku na péči. Příspěvek na péči je sociální dávkou, kterou mohou získat občané na zajištění pomoci potřebné k řešení jejich obtížné sociální situace. Příspěvek na péči je poskytován osobám starším jednoho roku věku, které jsou závislé na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci při úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti. V rámci analýzy jsme dospěli k těmto zjištěním. Průměrný věk žadatele o příspěvek na péči činí 70,4 let. Nejvíce žadatelů o příspěvek spadá do věkové kategorie 60 let a více, celkem se v ní koncentruje 85,9 % žadatelů o příspěvek na péči. Podle pohlaví jsou mezi žadateli o příspěvek o péči zastoupeny především ženy, které tvoří více než dvě třetiny ze všech žadatelů (67,6 %). Mužů je méně než třetina (32,4 %).

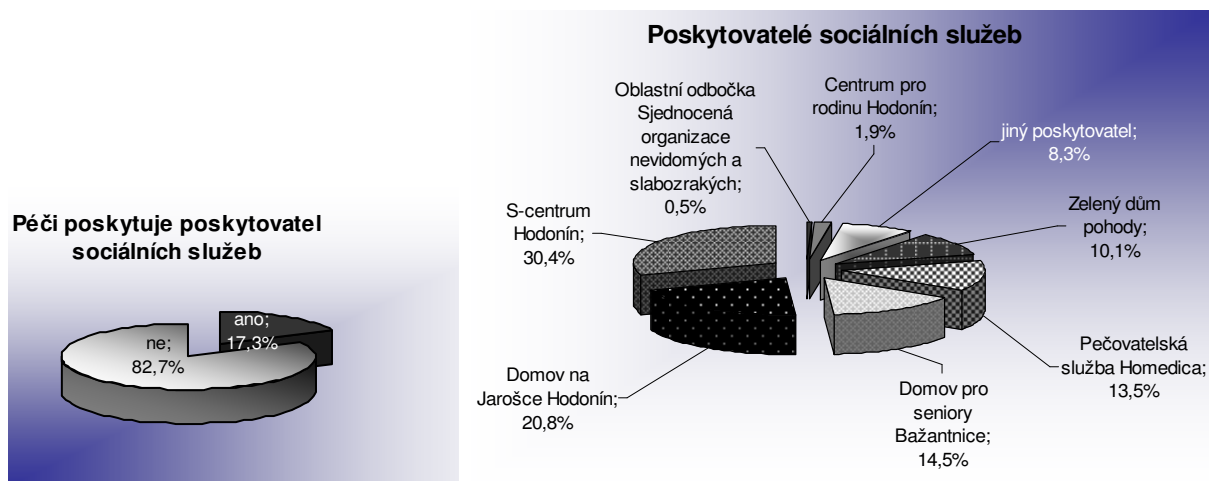

Podle místa trvalého pobytu více než dvě pětiny žadatelů bydlí v Hodoníně (43,5 %). V přilehlých obcích bydlí zbývající méně než tři pětiny, přičemž jich nejvíce pochází z obcí Dubňany, Mutěnice a Ratíškovice. Pokud srovnáme místa trvalého pobytu s místy momentálního pobytu žadatelů, tak nenalzáme téměř žádné odchylky. Pouze čtrnáct osob bydlí v jiné obci mimo místo svého trvalého pobytu.

Z perspektivy zastupování tzv. závislých osob platí, že většina žadatelů svého zástupce nemá (87,7 %). Více než desetina zástupce má, přičemž se často jedná o zástupce z věkové kategorie do 63 let a 79 – 84 let. Častěji jsou jimi muži než ženy. Ještě méně často zastupuje žadatele nějaké zařízení sociálních služeb. Svého zástupce má v zařízení 5,2 % žadatelů, valnou většinu žadatelů žádné zařízení nezastupuje (94,8 %).

Možnost, že bude zařízení sociálních služeb zastupovat žadatele, je rozdělena nerovnoměrně podle místa trvalého pobytu. Častěji než z ostatních obcí jsou zařízeními zastupováni žadatelé z Hodonína, v obcích s rozšířenou působností jsou naopak občané zastupováni velmi málo. Jinak řečeno, pokud pocházíte z obce s rozšířenou působností, máte menší šanci být zastupováni zařízením sociálních služeb.

V méně než pětině případů poskytují žadatelům péči poskytovatelé sociálních služeb (17,3 %). Ve většině případů péči poskytuje někdo jiný (82,7 %). Přístup k péči zařízení sociálních služeb je rozložen nerovnoměrně a to podle místa bydliště žadatele. Největší šanci na přístup k péči některého ze zařízení sociálních služeb mají občané z Hodonína. Pro žadatele z okolních obcí je tato šance zřetelně menší. V rámci poskytovatelů sociálních služeb mezi pečovateli dominují dva, kteří v součtu pečují o více než polovinu žadatelů – S-centrum Hodonín a Domov na Jarošce Hodonín. V menším rozsahu péči poskytují také Domov pro seniory Bažantnice, Pečovatelská služba Homedica, Zelený dům pohody a jiní poskytovatelé.

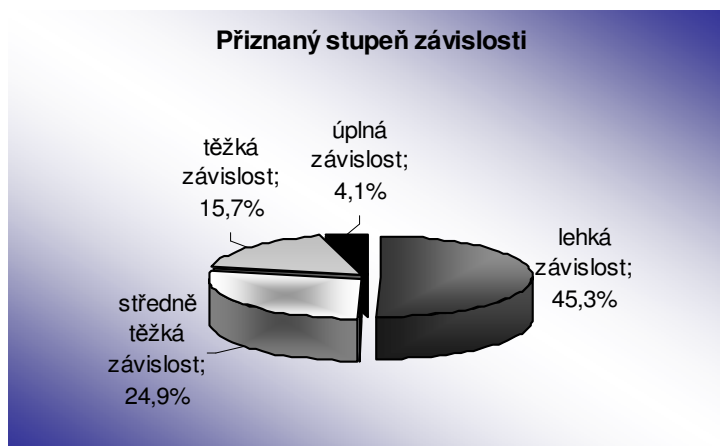
U 86,5 % žadatelů péči poskytuje osoba blízká nebo jiná. Průměrný věk pečovatele je 53,7 let. Pečovatelé jsou téměř ze čtyř pětín ženy (79,5 %). V případě, že pečovatelem jsou muži, častěji náleží do věkové kategorie nad 62 let. Pokud vezmeme v úvahu příbuzenský vztah s pečovatelem, tak mezi

pečovateli převažují děti (44,6 %). Za nimi je ve srovnání téměř o polovinu méně manželů a manželek (22,4 %). Ve více než desetině případů se jedná o rodiče (12,6 %). Kolem šesti procent jsou pečovateli zeť či snacha, jiná osoba nebo vnuk či vnučka. Ve společné domácnosti s pečovatelem pobývají téměř čtyři pětiny žadatelů (77,4 %).

Žádosti o příspěvek na péči byly všechny podány v roce 2007. Nejvíce jich bylo podáno v měsíci lednu a částečně i únoru (celkem 91 % všech žádostí, které byly podány od ledna do července letošního roku). Po počátečním náporu se počet žádostí stabilizoval a od dubna se pohybuje v rozmezí 1,1 % - 1,9 % z celkového počtu. Žádost o příspěvek na péči si podala téměř pětina žadatelů (19,6 %), zatímco přiznání na základě dodatečné informace proběhlo ve čtyřech pětinach žádostí (80,4 %).

U žadatelů je na základě sociálního šetření a vyšetření zdravotního stavu přiznán pracovníkem stupeň závislosti. První stupeň tzv. lehká závislost byla přiznána téměř polovině žadatelů (45,3 %). Druhý stupeň tzv. středně těžká závislost čtvrtině žadatelů (24,9 %) a třetí tzv. těžká závislost

šestině žadatelů (15,7 %). Čtvrtý stupeň tzv. úplná závislost se vyskytuje u 4,1 % žadatelů. Lehká závislost se častěji vyskytuje u žadatelů ve věkové kategorii nad 79 let. Ve věkové kategorii do 63 let se koncentruje větší část žadatelů s přiznanou středně těžkou závislostí a zejména pak těžkou závislostí. Úplná závislost je rozložena do všech věkových kategorií víceméně rovnoměrně.

5.3 Analýza potřeb uživatelů sociálních služeb

Analýza potřeb uživatelů sociálních služeb pro Hodonín a jeho spádové obce je výsledkem průzkumu mezi samotnými uživateli sociálních služeb, kteří pobývají ve městě Hodonín a v jeho spádových obcích. Jejím cílem bylo odhalit a identifikovat případné mezery či nedostatky v oblasti poskytované péče a služeb, a tím napomoci ke zlepšení situace v oblasti sociálních služeb prostřednictvím vytvoření a následného zavedení intervenčních programů a jiných opatření. Přináší informace o fungování a nastavení systému služeb z perspektivy těch, kteří jsou v pozici klientů. V našem případě jsme využili typologie cílových sociálních skupin z Komunitního plánu sociálních služeb.

Vzhledem k tomu, že služby jsou určeny právě uživatelům, jejich hodnocení by nás mělo velmi zajímat a také inspirovat k dalšímu rozvoji služeb. Zákon o sociálních službách č. 108/2006, který nabyl účinnosti k 1. lednu 2007, přináší v oblasti poskytování služeb řadu změn. Uživatelů služeb se bezesporu dotýká důraz kladený na kvalitu sociálních služeb a dodržování Standardů kvality, stejně tak i důraz na důstojnost, ochranu práv a sociální začleňování. Poskytovatelé sociálních služeb mají nové povinnosti – tzv. procedurální standardy kvality se věnují tomu, jak má poskytovatel přizpůsobit služby individuálním potřebám uživatelů. Poskytování služeb má vycházet z potřeb uživatelů. Aby toho mohli poskytovatelé dosáhnout, potřebují tyto potřeby umět zjistit a nazvat. V rámci analýzy jsme se zaměřili na tyto oblasti: zkušenosti uživatelů se sociálními službami, aktuální problémy uživatelů, bariéry a překážky při užívání sociálních služeb a hodnocení sociálních služeb.

Pohybovali jsme se mezi skupinami nazvanými Senioři, Rodina, děti a mládež, Občané těžce zdravotně postižení a Občané nepřizpůsobení a vyžadující zvláštní péči. Uživatelé byli vybíráni tak, aby polovina z nich byla z města a polovina z obcí. Celkem bylo pracováno se 16 rozhovory. Mimoto byly uskutečněny i další rozhovory, které byly v analýze využity, ale pro

jejich neúplnost nebyly do celkového počtu započítány. Dílčí závěry z výzkumu byly uvedeny v podobě doporučení pro další diskuse v rámci komunitního plánování.

Závěry a zjištění⁷

Obecně můžeme tvrdit, že Hodonín je centrálním poskytovatelem sociálních služeb. Zatímco **dostupnost služeb v obcích je mnohem horší.** Na jedné straně zaznamenáváme, že služby obecně nepostačují v rámci stále se rozšiřující cílové skupině seniorů.

Problémem obcí je nižší dostupnost služeb, kterou podmiňují dva další jevy – **nízká informovanost o sociálních službách a dále zakořenění potenciálních uživatelů z obcí v jejich domovském prostředí.** Existují různé kategorie potenciálních uživatelů služeb a také uživatelů. V malých obcích existují i lidé zcela odříznuti od podpory sociálních sítí, žijí v izolaci a nemají žádnou představu o sociálních službách. Dále existují lidé, kteří by služeb využili, ale pouto k rodině a domu je silnější, tudíž zůstávají ve svém prostředí i za cenu neúplných či minimálních služeb zprostředkovaných rodinou, v lepších případech pečovatelskou službou. Část uživatelů se přirozeně přesouvá do města, kde mají k sociálním službám přístup.

Lidé z obcí jsou na tom obecně hůře s informovaností. Neví o existenci služby a místu, kde ji vyhledat, nemají zcela jasnou představu o nárocích na rozsah a kvalitu služeb, podmínkách poskytování a svých právech a povinnostech. Důležitým procesem je rozhodování ohledně přesunutí se z domova do některého ze zařízení sociálních služeb. Občané z vesnic se mnohdy rozhodují na základě nepřesných informací, v tomto směru by bylo vhodné jim napomoci při zvažování kladů a záporů přemístění.

Jisté mezery existují v dosahu a rozsahu pečovatelské služby. V obcích, ale i ve městě, se potýkají s velkou zátěží rodiny pečující o uživatele služeb. Týká se to nejen seniorů, ale i osob zdravotně postižených. Obce a jejich reprezentanti se potýkají sami s nedostatkem informací, aby mohli informovat občany. Z analýzy vyplývá, že informovanost je mezi hlavními potřebami uživatelů a jejich rodin.

Kvalitativní rozdíl mezi městem a vesnicemi je zřejmý na příkladu potřeb uživatelů **zdravotně postižených. Ve městě řeší problém bezbariérovosti, na vesnici vůbec možnost dojet za lékařskou službou do města. Zdravotně postižení se na vesnici cítí být více izolováni.**

Zmínili jsme některé kategorie uživatelů, kteří se přemísťují za službami do města. Patří zejména do kategorie sociálně vyloučených osob, které mají potíže se zajištěním základních potřeb - bydlení, hygieny, stravy a ošacení. **Obecně platí, že sociální služby jsou koncentrované do měst.** Přístup k nim mají klienti, kteří jsou schopní a ochotní za nimi dojíždět. Sociální služby jsou v obcích poskytovány v omezeném rozsahu. Realita města nabízí mimo sociálních služeb další „přitahující“ faktory, takže se nedá tvrdit, že by kvalitní sociální služby ve městě staly důvodem hromadných přesunů osob z okolních obcí. Pokud se někteří za službami do města vydávají, činí tak často jednorázově a krátkodobě. Žádají často **poradenství, kterého by se jim mohlo dostat i v obci alternativními způsoby.** V obcích podle našeho mínění zůstává velký rezervoár potenciálních uživatelů sociálních služeb, kteří mohou časem „objevovat“ své možnosti.

Můžeme říci, že existují dvě základní potřeby – ve městě je ústřední potřebou zkvalitnění stávajících služeb ve prospěch uživatelů a ve spádových obcích zajištění informovanosti a přístupu k sociálním a zdravotním službám v základním rozsahu.

⁷ Úplné výsledky viz Výzkumná zpráva – Analýza potřeb uživatelů sociálních služeb – Hodonín a jeho spádové obce, Veryvision Ostrava, 2007

5.4 Analýza potřeb poskytovatelů sociálních služeb

Poslední analýza se zaměřila na potřeby poskytovatelů. Analýza potřeb poskytovatelů sociálních služeb přibližuje perspektivu poskytovatelů, kteří jsou s uživateli v přímém kontaktu. Cílem bylo zjistit problémy, s nimiž se poskytovatelé potýkají a následně odvodit jejich potřeby.

Výzkum jsme zaměřili na poskytovatele sociálních služeb a přitom jsme zvolili kvalitativní metodu, techniku polostrukturovaného rozhovoru. Nevydali jsme se obvykle preferovanou cestou kvantitativně – statistických šetření. Takový výzkum již proběhnul a přinesl kvantifikované ukazatele (shrnuté v textu v tabulkách a dále v Katalogu sociálních služeb a volnočasových aktivit).

My jsme se ale vydali jinou cestou. Neověřovali jsme svá tvrzení o fungování poskytovatelů sociálních služeb, ale soustředili jsme se na skutečnost, jak poskytovatelé své situaci rozumí. Nechali jsme je promluvit, aby zazněly jejich představy, zkušenosti a interpretace reality.

Kvalitativní výzkum je v tomto směru nejlepší volbou. Umožňuje porozumět lidem v sociálních situacích, přiblížit se vnímání poskytovatelů a tím i jejich plánům a závěrům. Vybráno bylo 14 poskytovatelů služeb, jejichž zástupci byli požádáni o rozhovor (statutární zástupci, ředitelé či osoby velmi blízce spjaté s řízením organizací). Jednoho poskytovatele se nám nepodařilo oslovit, protože organizace začínala s poskytováním služeb až od září. Nakonec jsme získali 15 rozhovorů, jednoho rozhovoru se zúčastnili dva zástupci různých služeb téže organizace.

Zjištění, která mají vztah k realitě měst a obcí⁸

Poskytovatelé sociálních služeb se mnohdy potýkají s vlastními problémy ve městě a tak příliš často nezmiňují, že by bylo v jejich silách expandovat na venkov. **Reflektují potíže v oblasti dobrovolnictví.** Přitom by dobrovolníci mohli působit zejména v menších obcích. Nemůžeme tvrdit, že by se poskytovatelé na venkov vůbec neorientovali. Poskytují své služby i v obcích, ale při poskytování berou v úvahu, že všechny služby nelze na venkov přenést. **Rádi by nabízeli terénní služby více.** Je zřejmé, že některé služby bude potřeba díky specializovanosti poskytovat ve městě. **Jejich podpora by neměla být mírněna úvahami, že zřízení služby povede k tomu, že se do města budou soustřeďovat skupiny sociálně vyloučených osob.** Bylo by naivní klást rovnítko mezi rozvoj sociálních služeb a koncentrováním těchto osob do měst. Město samo o sobě skýtá mnoho benefitů a sociální služby nepatří k těm nejvýznamnějším. **Poskytovatelé ve městě řeší, jak zkvalitnit a rozšířit nabídku služeb a jak ji financovat. Pozornost musí být věnována spádovým obcím. Je potřeba do procesu komunitního plánování zapojit obce a starosty, také praktické lékaře, byť to asi nebude jednoduché.**

Nezbytné je volit trochu odlišný přístup při práci v obcích – zejména při vyhledávání potenciálních uživatelů služeb, při jejich informování o službách.

⁸ Úplné výsledky viz Výzkumná zpráva – Analýza potřeb uživatelů sociálních služeb – Hodonín a jeho spádové obce, Veryvision Ostrava, 2007

6. SOUČASNÝ STAV SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ORP HODONÍN

Popis aktuální sociální situace je **jedním ze základních zdrojů informací pro vytváření plánu rozvoje sociálních služeb.**

Mapování současné situace v oblasti poskytování sociálních služeb proběhlo začátkem roku 2007, kdy nabyl účinnosti nový zákon o sociálních službách č. 108/2006. Tento zákon přinesl poskytovatelům sociálních služeb množství nových povinností. Poskytovatelé čelili mnohým problémům, které souviseli s jejich registrací a zaváděním standardů kvality do poskytovaných služeb.

Koncem měsíce 5/2007 byl vydán Katalog sociálních služeb a volnočasových aktivit⁹, ve kterém mimo poskytovatelů sociálních služeb jsou uvedeny také organizace, které se sociální oblastí souvisí a které nabízí volnočasové aktivity ve městě Hodoníně. Obdobný materiál, zaměřený na sociální služby i pro spádové obce však prozatím nebyl vydán. Proto v následujících tabulkách uvádíme alespoň základní údaje o sociálních službách členěných dle příslušných paragrafů zákona o sociálních službách.

Převážná část poskytovatelů sociálních služeb se sídlem v Hodoníně poskytuje sociální služby do spádových obcí. Proto informace z katalogu lze využít i pro uživatele ze spádových obcí. Chybí zde však organizace ze spádových obcí, které působí v sociální oblasti bez registrace. Řadíme sem např. kluby důchodců, svazy zdravotně postižených apod., které jsou díky své činnosti bezesporu nenahraditelnou částí služeb, i když neposkytují přímo sociální služby jmenované v zákoně č. 108/2006 Sb.

⁹ Podrobnější údaje viz Katalog sociálních služeb a volnočasových aktivit – Hodonín, 2007

Sociální poradenství § 37 zák. č. 108/2006

Typ služby	Název služby	Poskytovatel	Forma poskytování služby	Cílová skupina	Kapacita
Sociální poradenství § 37 zák.č. 108/2006	Psychologická poradna Psychocentra Domeček	Psychocentrum Hodonín o.p.s.	ambulantní	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy oběti domácího násilí oběti trestné činnosti osoby bez přístřeší osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením osoby v krizi osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy pachatelé trestné činnosti rodiny s dítětem/děťmi senioři	❖ počet klientů – 250 Skupinové terapie osob s psychotickým onemocněním a závislých na alkoholu - max. kapacita. ❖ počet intervencí (30 min. jednání) - 20 (maximální kapacita individuální terapie)
	Poradna pro ženy a dívky Hodonín	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín	ambulantní	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy oběti domácího násilí oběti obchodu s lidmi osoby v krizi rodiny s dítětem/děťmi	❖ počet intervencí (30 min. jednání) - 146
	Poradna pro uživatele sociálních služeb	Národní rada osob se zdravotním postižením – pobočka Hodonín	ambulantní, terénní	osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením senioři	❖ 30 klientů týdně

Služby sociální péče § 38 zák.č. 108/2006

Typ služby	Název služby	Poskytovatel	Forma poskytování služby	Cílová skupina	Kapacita
Osobní asistence § 39 zák.č. 108/2006	Osobní asistence	Pečovatelská služba Homedica o.p.s.	terénní	osoby s jiným zdravotním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením senioři	❖ počet klientů - 5
	Osobní asistence	Centrum pro rodinu Hodonín	terénní	osoby s jiným zdravotním postižením osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se sluchovým postižením osoby se zdravotním postižením osoby se zrakovým postižením	❖ počet klientů - 14
Pečovatelská služba § 40 zák.č. 108/2006	Pečovatelská služba Homedica, o.p.s.	Pečovatelská služba Homedica, o.p.s.	ambulantní, terénní	osoby s jiným zdravotním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením rodiny s dítětem/děťmi senioři	❖ počet klientů - 216
	Charitní pečovatelská služba Mutěnice	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín	ambulantní, terénní	senioři	❖ počet klientů - 312 Vzhledem k tomu, že někteří uživatelé služeb využívají službu jen krátkodobě, občasně a jiní pravidelně, nelze přesně určit kapacitu služby.

Tento dokument vznikl za finanční podpory Evropské unie.

	Charitní pečovatelská služba Ratíškovice	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín	ambulantní	senioři	počet klientů - 220 Vzhledem k tomu, že někteří uživatelé služeb využívají službu jen občasné a jiné pravidelně, nelze přesně určit kapacitu služby.
Denní stacionář § 46 zák.č. 108/2006	Vlaštovka - dětský rehabilitační stacionář	Centrum pro rodinu Hodonín	ambulantní	osoby s jiným zdravotním postižením do 10-let osoby s kombinovaným postižením do 10-let osoby s mentálním postižením do 10-let osoby s tělesným postižením do 10-let osoby se sluchovým postižením do 10-let osoby se zdravotním postižením do 10-let osoby se zrakovým postižením do 10-let	❖ počet klientů 13
	Denní stacionář	S - centrum Hodonín, příspěvková organizace	ambulantní	osoby s chronickým duševním onemocněním starší 27-let	❖ počet klientů - 8
	Denní stacionář	Zelený dům pohody,příspěvková organizace	ambulantní	osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby se zdravotním postižením od 3 let do 64 let věku	❖ počet klientů - 4
Týdenní stacionář § 47zák.č. 108/2006	Týdenní stacionář	Zelený dům pohody,příspěvková organizace	pobytová	osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby se zdravotním postižením od kojeneckého věku do 64 let	❖ počet klientů - 20 ❖ počet lůžek - 20
Domovy pro osoby se zdravotním postižením § 48	Domov pro osoby se zdravotním postižením	Zelený dům pohody,příspěvková organizace	pobytová	osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby se zdravotním postižením od 7 do 80 let	❖ počet klientů - 26 ❖ počet lůžek - 26

Tento dokument vznikl za finanční podpory Evropské unie.

Domovy pro seniory § 49 zák.č. 108/2006	Domov pro seniory Bažantnice	Domov pro seniory Bažantnice, příspěvková organizace	pobytová	senioři	❖ počet klientů - 116 ❖ počet lůžek - 116
	Domov pro seniory	S - centrum Hodonín, příspěvková organizace	pobytová	senioři	❖ počet klientů - 107 ❖ počet lůžek - 107
Domovy se zvláštním režimem § 50 zák.č. 108/2006	Domov se zvláštním režimem	Domov na Jarošce, příspěvková organizace	pobytová	osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách osoby s chronickým duševním onemocněním od 27 let (horní hranice neomezená)	❖ počet klientů - 79 ❖ počet lůžek - 79
	Domov se zvláštním režimem	S - centrum Hodonín, příspěvková organizace	pobytová	Senioři starší 65-ti let trpící duševním onemocněním	❖ počet klientů - 34 ❖ počet lůžek - 34
Chráněné bydlení § 51 zák.č. 108/2006	Chráněné bydlení pro dlouhodobě duševně nemocné	Psychocentrum Domeček Hodonín, o.p.s.	pobytová	osoby s chronickým duševním onemocněním, osoby v krizi od 19 do 64 let	❖ počet klientů - 10
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče § 52 zák.č. 108/2006	Ošetrovatelská péče (lůžkové oddělení)	Nemocnice T.G.M. Hodonín	pobytová	Osoby, které již nevyžadují ústavní zdravotní péči, ale vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopny se obejít bez pomoci jiné fyzické osoby a nemohou být proto propuštěny ze zdravotnického zařízení ústavní péče do doby, než jim je zabezpečena pomoc osobou blízkou nebo jinou fyzickou osobou nebo zajištěno poskytování terénních nebo ambulantních sociálních služeb anebo pobytových sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb	❖ počet lůžek 4

Tento dokument vznikl za finanční podpory Evropské unie.

Služby sociální prevence § 53 zák. č. 108/2006

Typ služby	Název služby	Poskytovatel	Forma poskytování služby	Cílová skupina	Kapacita
Telefonická krizová pomoc § 55 zák.č. 108/2006	Linka důvěry Hodonín	Pedagogicko-psychologická poradna Hodonín, p.o.	Terénní (telefonická)	Služby jsou poskytovány celé populaci	❖ 18 klientů denně
Azylové domy § 57 zák.č. 108/2006	Domov pro matky s dětmi	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín	pobytová	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy oběti domácího násilí oběti obchodu s lidmi osoby bez přístřeší osoby v krizi osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy rodiny s dítětem/děťmi	❖ počet klientů - 67 ❖ počet intervencí (30 min. jednání) - 93 ❖ počet kontaktů (10 min jednání) - 125 ❖ počet lůžek - 20
	Azylový dům pro muže	Psychocentrum Domeček Hodonín, o.p.s.	pobytová	osoby bez přístřeší pachatelé trestné činnosti	❖ počet klientů - 20 ❖ počet lůžek - 20
Kontaktní centra § 59 zák.č. 108/2006	Kontaktní centrum Hodonín a terénní práce v rámci Harm reduction	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín	ambulantní, terénní	osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách od 16 do 80 let	❖ počet kontaktů (10 min jednání) - 55 ❖ služba kontaktního centra max. 20-25 kontaktů

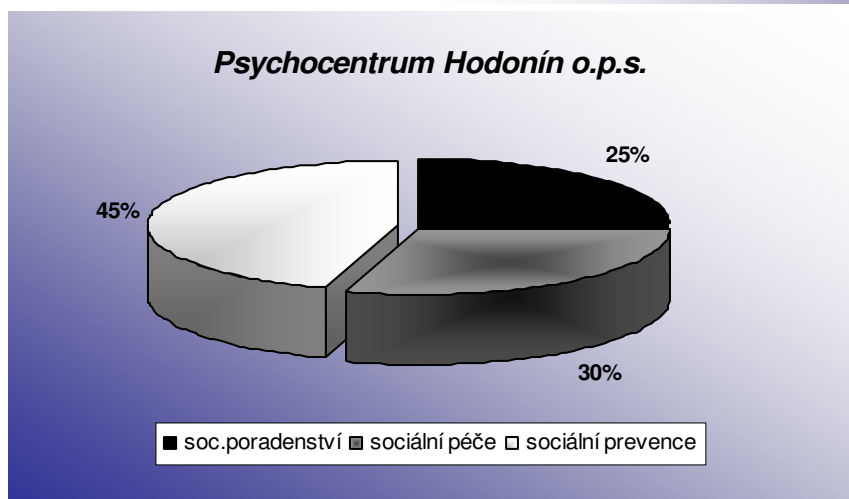
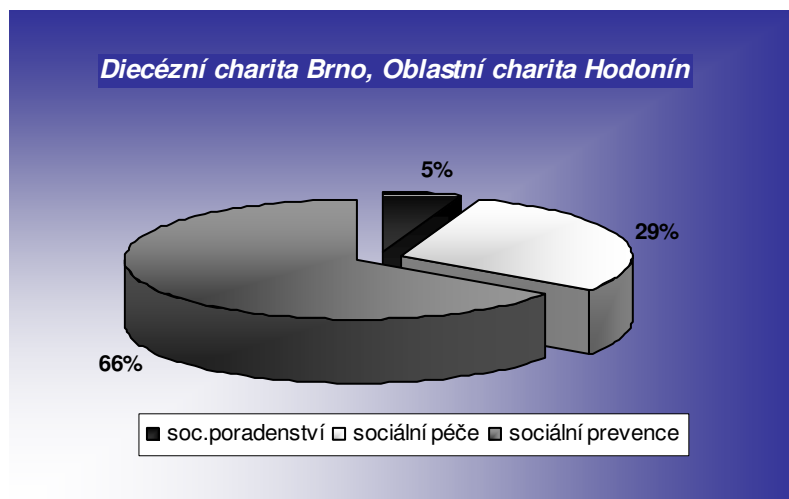
Nízkoprahová denní centra § 61 zák. č. 108/2006	Nízkoprahové denní centrum	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín	ambulantní	osoby bez přístřeší, osoby v krizi osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, etnické menšiny osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	❖ počet klientů - 30
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež § 62 zák.č. 108/2006	Centrum prevence drogových závislostí	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín	ambulantní	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách osoby v krizi osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	❖ počet klientů - 220 ❖ počet intervencí (30 min. jednání) - 136 ❖ počet kontaktů (10 min jednání) - 2050
Noclehárny § 63 zák.č. 108/2006	Noclehárna pro lidi bez přístřeší Hodonín	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín	ambulantní	migranti a azylanti osoby bez přístřeší etnické menšiny	❖ počet lůžek - 25
Sociální rehabilitace § 70 zák.č. 108/2006	Psychosociální centrum	Psychocentrum Domeček Hodonín, o.p.s.	ambulantní	oběti domácího násilí osoby bez přístřeší osoby s chronickým duševním onemocněním osoby v krizi	❖ počet klientů – 60 ročně

Sociální služby, u kterých registrace probíhá, nebo které si o ni budou v nejbližší době žádat

Sociální poradenství § 37 zák. č. 108/2006					
Typ služby	Název služby	Poskytovatel	Forma poskytování služby	Cílová skupina uživatelů	Kapacita
Sociální poradenství	§ 37 zák.č. 108/2006	Poradenské centrum svazu neslyšících a nedoslýchavých, Hodonín	ambulantní, terénní	osoby se sluchovým či kombinovaným postižením	❖ 350 kontaktů ročně
	FOD – pobočka Hodonín	Fond ohrožených dětí	terénní	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, v krizi či nouzi rodiny s dítětem/děťmi	
Služby sociální prevence § 53 zák. č. 108/2006					
Typ služby	Název služby	Poskytovatel	Forma poskytování služby	Cílová skupina uživatelů	Kapacita
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	§ 66 zák.č. 108/2006	Svaz zdravotně postižených občanů – regionální výbor	Ambulantní, terénní	osoby s jiným zdravotním postižením osoby s kombinovaným postižením osoby s tělesným postižením osoby se sluchovým postižením osoby se zdravotním postižením senioři	❖ 350 kontaktů ročně
Sociální rehabilitace	§ 70 zák.č. 108/2006	Poradenské centrum svazu neslyšících a nedoslýchavých	Ambulantní, terénní	osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením senioři	❖ 30 klientů týdně

Tento dokument vznikl za finanční podpory Evropské unie.

Z předcházejících tabulek je zřejmé, že v Hodoníně a spádových obcích působí deset registrovaných poskytovatelů sociálních služeb. Pouze dva doposud registrovaní poskytovatelé sociálních služeb poskytují sociální služby: sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence. Oba tiito poskytovatelé jsou neziskovými organizacemi – jedná se o Diecézní charitu Brno, Oblastní charitu Hodonín a Psychocentrum Domeček o.p.s. Ostatní registrovaní poskytovatelé sociálních služeb zajišťují pouze služby sociální péče nebo sociální poradenství.

7. NÁVRH PRIORIT V SOCIÁLNÍ OBLASTI

Ve střednědobém plánování navazuje na proces zjišťování potřeb rozhodování, co budeme dělat nejdříve, přednostně, v daném plánovacím cyklu (který může trvat např. 3 roky), abychom se postupně přiblížili ke svým představám a vizím. Těmto vybraným oblastem říkáme priority.

„Priority jsou již prakticky uchopitelné. Lze plánovat kroky, které se musí dít, aby byly naplňovány, a tím jsme se blížili ke své vizi systému sociálních služeb. Definování priorit je klíčovou aktivitou v plánování právě proto, že výběr priorit může zcela vyloučit některé oblasti života občanů a některá sociální témata z plánu rozvoje sociálních služeb pro nejbližší období.“¹⁰

V materiálu „Komunitní plán sociálních služeb ve městě Hodoníně“ jsou stanoveny priority pouze pro město Hodonín. Navíc zde stanovené priority jsou příliš úzce vymezené a odpovídají spíše jednotlivým opatřením. V nyní předkládaném materiálu jsou stanoveny priority již pro celou spádovou oblast. Při jejich určování jsme brali v úvahu výsledky výzkumů prováděných pro účely plánování sociálních služeb, ale i další připomínky sesbírané v rámci činnosti pracovních skupin, které se dlouhodobě pravidelně scházejí. Možnost vyjádřit se k těmto prioritám byla dána i veřejnosti a představitelům spádových obcí v rámci veřejného připomínkování priorit plánu rozvoje sociálních služeb konaného dne 12.12.2007. Většina konstruktivních podnětů a připomínek, které zde zazněly nebo byly sesbírány, byly do priorit plánu rozvoje zapracovány (např. informovanost prostřednictvím obvodních lékařů, větší otevřenost priority rozvoj služeb pro rodinu, děti a mládež (volnočasové aktivity), zahrnutí také neregistrovaných organizací, které působí v sociální oblasti atd.).

Stěžejním cílem pro Hodonín a spádové obce v oblasti sociálních služeb je zabránit sociálnímu vyloučení ve všech jeho formách a podobách. Sociálním vyloučením jsou specificky ohroženy všechny věkové a cílové skupiny. Nelze tedy v přístupu k nim některou z nich preferovat. Je však třeba vytvářet podmínky pro to, aby došlo k zachování služeb stávajících, jejich zkvalitnění a rozšíření pro uživatele ze spádových obcí.

Priority, které hodláme v sociální oblasti na našem území realizovat do roku 2010, jsme rozdělili do **čtyř oblastí** podle typologie cílových skupin, které byly pro proces plánování sociálních služeb stanoveny již na jeho počátku. Mimoto jsme stanovili priority, které jsou společné pro všechny cílové skupiny nebo se týkají převážné části uživatelů cílových skupin. Tyto priority jsou uvedeny zvlášť – nazýváme je **prioritami průřezovými**.

Pro lepší přehlednost uvádíme v následující tabulce priority za všechny oblasti i včetně opatření, pomocí kterých budeme dosahovat jejich splnění.

¹⁰ Viz. Metodika plánování sociálních služeb, Postup od vize k plánu rozvoje sociálních služeb, str. 5

OBLAST	PRIORITA	OPATŘENÍ
PRŮŘEZOVÁ	Zvýšení informovanosti o sociálních službách	❖ Vydání katalogu služeb v sociální sféře pro oblast Hodonínsko a tvorba samostatných internetových stránek o KPSS a sociálních službách ❖ Zveřejňování informací o sociálních službách v Hodonínských listech, obecních zpravodajích ❖ Informace o sociálních službách přes obvodní lékaře na obcích i ve městě ❖ Kampaň o problematice uživatelů sociálních služeb ❖ Soustavné vzdělávací aktivity pro rodinné příslušníky dlouhodobě duševně nemocných
	Zachování stávajících sociálních služeb a služeb působících v sociální oblasti	❖ Zmapování stávajících sociálních a služeb působících v sociální oblasti ❖ Podpora zmapovaných organizací v sociální oblasti
	Rozvoj podporovaného bydlení uživatelů soc. služeb v Hodoníně	❖ Zahájení jednání o možnostech vzniku podporovaného bydlení pro uživatele soc. služeb
PÉČE O SENIORY	Podpora soběstačnosti seniorů a jejich setrvání v domácím prostředí	❖ Zřízení centra denních služeb do roku 2009 ❖ Zvýšení dostupnosti a kapacity pečovatelských služeb ve spádových obcích ❖ Zvýšení pocitu bezpečnosti seniorů ❖ Podpora a rozvoj vzdělávání seniorů prostřednictvím Univerzity volného času a Univerzity 3.věku
	Zkvalitňování pobytových služeb pro seniory	❖ Rozšíření kapacity služby Domov se zvláštním režimem v S-centru Hodonín p.o. od roku 2008 ❖ Zřízení odlehčovacích služeb do roku 2010 ❖ Zlepšení dostupnosti pobytových zařízení pro seniory ❖ Zlepšení prostředí a vybavení pobytových zařízení, rozšíření doplňkových služeb ❖ Navýšení počtu zaměstnanců v pobytových službách a jejich další vzdělávání ❖ Zapojení dobrovolníků do péče o seniory v pobytových zařízeních

OBLAST	PRIORITA	OPATŘENÍ
PÉČE O TĚŽCE ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ	Podpora sociální integrace zdravotně postižených	❖ Podpora odlehčovací služeb pro zdravotně handicapované - služeb osobní asistence, pečovatelských služeb pro zdravotně handicapované ❖ Vybudování terapeuticko-vzdělávacího centra pro handicapovanou mládež a mladé dospělé ❖ Informování o problematice zdravotně postižených ❖ Odstraňování architektonických bariér a zlepšování dostupnosti služeb pro zdravotně handicapované ze spádových obcí ❖ Podpora zapojování zdrav. postižených do pracovních činností odpovídajících míře zdravotního postižení
PÉČE O RODINU, DĚTI A MLÁDEŽ	Rozvoj služeb pro rodinu, děti a mládež napomáhajících snižování výskytu sociálně patologických jevů	❖ Podpora nízkoprahového denního centra pro děti a mládež a dalších organizací, které nabízí preventivně zaměřené volnočasové aktivity pro děti a mládež ❖ Zřízení sociálně aktivizační služby pro rodiny v nepříznivé životní situaci od roku 2008 ❖ Zvýšení kapacity programů určených pro rodinu, děti a mládež, které posilují kontakt v rodinách realizovaných v CPR a Poradně pro ženy a dívky ❖ Zahájení jednání o možnostech podporovaného bydlení pro rodiny v nepříznivé životní situaci
PÉČE O NEPŘÍZPŮSOBENÉ A VYŽADUJÍCÍ ZVLÁŠTNÍ PÉČI	Podpora integračních aktivit osob nepřízpůsobených a vyžadujících zvláštní péči	❖ Rozšíření provozní doby nízkoprahového denního centra o víkendové pobyty ❖ Odstraňování bariér a zlepšení dostupnosti pobytových služeb poskytovaných v Psychocentru Domeček o.p.s. ❖ Podpora služeb pro etnické menšiny ❖ Vytvoření detašovaného pracoviště Občanského sdružení Krok v roce 2009

7.1 Průřezové priority

K prioritám, které se dotýkají téměř všech cílových skupin uživatelů sociálních služeb, patří především potřeba zachování stávajících sociálních služeb a služeb působících v sociální oblasti, zvyšování informovanosti o sociálních službách, a rozvoj podporovaného bydlení pro uživatele sociálních služeb v Hodoníně.

Priorita 1.	Zvýšení informovanosti o sociálních službách
Zdůvodnění priority	Téma informovanosti o sociálních službách, ale i o problematice uživatelů sociálních služeb a dalších oblastech, které jsou s danou problematikou spjaté, se objevuje velmi často ve všech pracovních skupinách, ve většině připomínek uživatelů sociálních služeb či zájemců o ně. V rámci výzkumu prováděného u uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb byla zjištěna výrazná poptávka po zlepšení a zvýšení informací nejen pro uživatele a poskytovatele sociálních služeb, ale také pro další organizace a zájemce o sociální problematiku. Uživatelé služeb se v oblasti očekávání od poskytovatelů služeb potýkají se dvěma problémy – v první řadě neví o existenci služby a místu, kde ji vyhledat, v druhé řadě nemají zcela jasnou představu o nárocích na rozsah a kvalitu služeb, podmínkách poskytování a svých právech a povinnostech.
Opatření 1.1.	Vydání katalogu služeb v sociální sféře pro oblast Hodonínsko a tvorba samostatných internetových stránek o KPSS a sociálních službách
Popis opatření a zdůvodnění	Požadavek po sjednocení informací o službách, které působí v Hodoníně a spádových obcích se objevuje mezi uživateli a poskytovateli sociálních služeb již velmi dlouhou dobu. Zatímco město Hodonín tyto služby již zmapovalo a zakotвило v přehledu Katalog sociálních služeb a volnočasových aktivit, spádovým obcím ucelené informace o této sféře chybí. I když je převážná část poskytovatelů sociálních služeb soustředěna v Hodoníně a je tudíž zakotvena v původním katalogu, nelze opomíjet ani další organizace (převážně dobrovolnické a neziskového charakteru), které na území působí (např. kluby důchodců, svazy zdravotně postižených apod.). Toto sjednocení informací o nabídce služeb by mělo pomoci i k lepší informovanosti představitelů obcí a také obvodních lékařů, kteří by mohli informace předávat potencionálním uživatelům sociálních služeb a dalším potřebným. Informace o organizacích a sociálních službách by však měly být ve sjednocené formě dostupné nejenom v tištěné podobě, ale také prostřednictvím internetových stránek, na kterých budou veškeré dostupné informace o jednotlivých službách a jejich aktivitách, které připravují či realizují.
Dopad na cílovou skupinu	- Zpřehlednění organizací působících v regionu Hodonínsko (Hodonín a spádové obce) v sociální oblasti - Umožnění k poskytování informací z místních úrovní (obce, lékaři apod.) - Rychlejší kontakt na vhodné poskytovatele sociálních služeb
AKTIVITY + Časový harmonogram	1-3/2008 mapování organizací v sociální oblasti a jejich kontaktování 4-6/2008 sběr a zpracování materiálu k vydání katalogu pro region Hodonínsko 6/2008 výběr firmy pro výtisk materiálu

	7-8/2008 distribuce a rozvoz vytištěného Katalogu organizací působících v sociální oblasti v regionu Hodonínsko, 8-9/2008 zpracovávání podkladů pro tvorbu internetových stránek 9-10/2008 výběr firmy pro tvorbu internetových stránek a jejich realizace
Realizátoři a partneři	Město Hodonín, představitelé okolních spádových obcí, organizace působící v sociální oblasti
Předpokládaný počet klientů	5000
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Při mapování i zpracování bude využito stávajících lidských zdrojů, prostorové zdroje nebudou rovněž zvyšovány. Bude však třeba nových materiálních zdrojů, které budou při zpracovávání spotřebovávány.
Předpokládané finanční náklady	200.000,-Kč (katalog) 30.000,-Kč (internetové stránky)
Předpokládané zdroje financování	EU, Město Hodonín, spádové obce
Kritéria hodnocení	Počet zjištěných organizací, počet oslovených organizací, počet organizací uvedených v katalogu, vydání katalogu organizací působících v sociální oblasti v regionu Hodonínsko
Rizika realizace opatření	Nedostatek finančních prostředků, neochota ke zveřejňování informací o činnosti od organizací

Opatření 1.2.	Zveřejňování informací o sociálních službách v Hodonínských listech, obecních zpravodajích
Popis opatření a zdůvodnění	Záměrem je přibližovat sociální služby lidem a snažit se o to, aby se i sociální oblast stala běžně vnímanou a propagovanou oblastí stejně jako např. volný čas nebo sport. Cílem není jenom pouhé strohé předávání informací o službách a konání akcí v sociální oblasti, ale také zprostředkování příběhů běžných lidí, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci. V těchto příbězích by následoval i výčet možných variant řešení těchto situací, což může pozitivně směřovat další osoby v podobné situaci. Mimoto je záměrem také působení na podporu sociálního vnímání, vzhledem k tomu, že dnešní styl života spíše směřuje ke lhostejnému přístupu k problémům druhých lidí.
Dopad na cílovou skupinu	- Lepší informovanost o službách - směřování lidí v problémech ke snadnějšímu řešení situace - posílení sociálního citění
AKTIVITY + Časový harmonogram	Oslovení redakčních rad (2/2008) Příprava článků a získávání informací od poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb – průběžně od měs. 3/2008 Vydávání článků – průběžně od měs. 3/2008
Realizátoři a partneři	Koordinátor procesu plánování soc. služeb, redakční rady, redaktoři zpravodajů, organizace působící v sociální oblasti, uživatelé sociálních služeb
Předpokl. počet klientů	30000
Lidské, prostorové zdroje	0
Předpokládané finanční náklady	0
Předpokl. Fin. zdroje	Ne
Kritéria hodnocení	Počet oslovených zpravodajů ke spolupráci, počet vydaných článků

Rizika realizace opatření	Neochota ke spolupráci, lhostejnost k sociální problematice
----------------------------------	---

Opatření 1.3.	Informace o sociálních službách přes obvodní lékaře na obcích i ve městě
Popis opatření a zdůvodnění	Varianta o předávání informací o sociálních službách prostřednictvím lékařů vyvstala jako důležité doporučení nejenom v průběhu analýzy potřeb uživatelů sociálních služeb, ale také tato připomínka zaznívala často v rámci setkávání pracovních skupin od uživatelů sociálních služeb. Zástupci poskytovatelů sociálních služeb by tuto možnost předávání informací rovněž přivítalo. Je však jasné, že lékaři tyto informace mnohdy sami nemají a také jsou ve většině případů velmi zaneprázdněni, proto jsme volili variantu, která by je příliš nezatížila. Jedná se o předávání katalogu o organizacích, které v sociální oblasti působí pacientům, kteří by toto informace mohli využít. Je však v tomto ohledu osobně na lékaře a zdravotní sestry apelovat, aby se opatření neminulo účinkem.
Dopad na cílovou skupinu	- Lepší informovanost o službách - směřování lidí v problémech ke snadnějšímu řešení situace
AKTIVITY + Časový harmonogram	5-8/2008 kontaktování lékařů (osobní oslovení a žádost o spolupráci) 8-9/2008 distribuce katalogů do ordinací
Realizátoři a partneři	Koordinátor procesu KPSS
Předpokládaný počet klientů	2500
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Při mapování i zpracování bude využito stávajících lidských zdrojů, prostorové zdroje nebudou rovněž zvyšovány. Materiálové budou použity z opatření 1.1 (katalog).
Předpokládané finanční náklady	0,-Kč
Předpokládané zdroje financování	0
Kritéria hodnocení	Počet oslovených lékařů, počet lékařů ochotných ke spolupráci, počet rozdaných katalogů
Rizika realizace opatření	Nedostatek financí na zhotovení katalogu, neochota a nezájem lékařů či zdravotních sester

Opatření 1.4.	Kampaň o problematice uživatelů sociálních služeb
Popis opatření a zdůvodnění	Osvěta v sociální oblasti je, i přes jisté pokroky v uplynulých letech, stále velmi potřebná. Společnost podle některých vyjádření uživatelů ještě není zcela připravena vnímat a akceptovat problémy uživatelů sociálních služeb. Jedním z doporučení k diskuzi pracovních skupin byla možnost uspořádat osvětovou kampaň, která bude mít zážitkový charakter („jak se cítí postižený“). Do této kampaně předpokládáme aktivní zapojení představitelů měst a obcí, škol a organizací působících v sociální oblasti. Kampaň však nebude zaměřena pouze na problematiku uživatelů, ale také bude sloužit k oslovení dobrovolníků, kteří by chtěli působit v sociální oblasti.

Dopad na cílovou skupinu	- směřování lidí v problémech ke snadnějšímu řešení situace - posílení sociálního citění - zapojení dobrovolníků do činností dojde ke zkvalitňování služeb - vnitřní obohacení lidí, kteří se pro dobrovolnictví rozhodnou - zkvalitňování života uživatelů
AKTIVITY + Časový harmonogram	4-6/2008 příprava podkladů a podnětů k obsahu letáků pro činnost dobrovolníků Příprava aktivit kampaně v oblasti rodina, děti, mládež (oslovení NNO a základních škol 11/2008-2009, realizace kampaně v měs. 5/2009) Příprava aktivit k oblasti kampaně pro seniory (zajištění vhodných prostor, oslovení přednášejících, realizace kampaně spojené s mezinárodním dnem seniorů (10/2008) Příprava aktivit k oblasti kampaně pro zdravotně postižené (oslovení představitelů obcí (4/2008)
Realizátoři a partneři	Koordinátor procesu KPSS, členové pracovních skupin, organizace působící v sociální oblasti, základní školy, představitelé měst a obcí
Předpokládaný počet klientů	1500
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Bude využito stávajících lidských zdrojů, prostorové zdroje budou využívány na jednotlivé aktivity (např. pronájem kulturního domu). Materiálové jsou plánovány vynaložit především na zhotovení letáků pro oslovení dobrovolníků.
Předpokládané finanční náklady	100.000,-Kč
Předpokládané zdroje financování	EU, Město Hodonín, spádové obce, dotace MVČR,
Kritéria hodnocení	Počet uskutečněných aktivit, počet zapojených školních tříd, počet zapojených dobrovolníků, počet účastníků aktivit
Rizika realizace opatření	Nedostatek financí, nezájem o účast v kampani, nezájem o dobrovolnictví

Opatření 1.5	Soustavné intenzivní vzdělávací aktivity pro rodinné příslušníky dlouhodobě duševně nemocných
Popis opatření a zdůvodnění	Duševní onemocnění se kromě určitých symptomů projevuje také např. odchylkami v oblasti citového prožívání, uvažování a chování, a tyto sociální limity se odrážejí také ve vztahu k druhým lidem, a ke společnosti. Duševně nemocní lidé se mohou projevovat hrubě rušivým chováním, jehož důsledky nakonec trpí sám jedinec, ale mimoto způsobuje potíže především svému okolí. Důsledkem těchto odchylek vyvstávají u duševně nemocných lidí často i problémy v podobě nezaměstnanosti, vzniku bezdomovectví, společenské izolace apod. Záměrem tohoto opatření je předat osobám blízkým informace o příčinách, ale i důsledcích a samotném průběhu duševních onemocnění a předcházet tak alespoň částečně nedorozuměním a konfliktům, které mohou vznikat.
Dopad na cílovou skupinu	- lepší orientace a porozumění nemoci a jejích projevů - zlepšení vztahů v rodině - podpora sebevědomí duševně nemocného člověka
AKTIVITY +	Vytipování vhodných uživatelů (lidí, kterých se to týká), oslovení rodinných příslušníků těchto osob, realizace předávání informací,

Časový harmonogram	výukové programy. Aktivity budou probíhat od měs. 1/2008 průběžně.
Realizátoři a partneři	Psychocentrum Domeček o.p.s.
Předpokládaný počet klientů	5
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Využití stávajícího odborně vyškoleného personálu – psychologů. Využití stávajících prostor Psychocentra Domeček o.p.s. (k realizaci bude docházet ambulantně).
Předpokládané finanční náklady	50.000,-Kč (materiální náklady)
Předpokládané zdroje financování	Vlastní zdroje Psychocentra Domeček o.p.s.
Kritéria hodnocení	Počet zapojených do programu
Rizika realizace opatření	Nezájem ze strany rodinných příslušníků

Priorita 2.	Zachování stávajících sociálních služeb a služeb působících v sociální oblasti
Zdůvodnění priority	Stěžejním cílem pro Hodonín a spádové obce v oblasti sociálních služeb je zabránit sociálnímu vyloučení ve všech jeho formách a podobách. Sociálním vyloučením jsou specificky ohroženy všechny věkové a cílové skupiny. Nelze tedy v přístupu k nim některou z nich preferovat. Je však třeba vytvářet podmínky pro to, aby došlo k zachování služeb stávajících, jejich zkvalitnění a rozšíření pro uživatele ze spádových obcí. Je ale nutné rozlišovat dva typy služeb: 1. sociální služby poskytované dle zákona č. 108/2006 o sociálních službách 2. služby neziskových organizací a zájmových spolků, které doplňují služby sociální (např. sdružují aktivní seniory, či další osoby mající o danou problematiku zájem). Oba typy služeb již mají určitou tradici a uživateli jsou vnímány jako velmi důležité. Proto je záměrem této priority jejich podpora (a to nejen finanční). U sociálních služeb je však stanoveno několik podmínek pro jejich fungování – jedním z nich je registrace sociální služby a druhou zavádění a dodržování standardů kvality v sociálních službách. Poskytovatelé, kteří tyto podmínky nebudou splňovat, nejenom že nemohou očekávat finanční podporu státu, ale nemohou ani nadále vykonávat dosavadní činnosti.
Opatření 2.1.	Zmapování stávajících sociálních služeb a služeb působících v sociální oblasti
Popis opatření a zdůvodnění	K tomu, aby mohlo dojít k podpoře organizací, musí nejprve dojít k přesnému zmapování těchto organizací nejen v Hodoníně, ale i v okolních spádových obcích. Je třeba mít k dispozici přesný popis činností, abychom mohli posoudit, zda charakter organizace patří do sociální oblasti.
Dopad na cílovou skupinu	- Zpřehlednění organizací působících v regionu Hodonínsko (Hodonín a spádové obce) v sociální oblasti - Umožnění k poskytování informací z místních úrovní (obce, lékaři apod.)

AKTIVITY + časový harmonogram	1-3/2008 mapování organizací v sociální oblasti a jejich kontaktování, zjišťování systému podpory organizací. 4-6/2008 zapracování zjištěných informací do katalogu pro region Hodonínsko
Realizátoři a partneři	Město Hodonín (koordinátor procesu KPSS), představitelé okolních spádových obcí, organizace působící v sociální oblasti
Předpokládaný počet organizací	40
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Při mapování i zpracování bude využito stávajících lidských, materiálních i prostorových zdrojů.
Předpokládané finanční náklady	0,-
Předpokládané zdroje financování	ne
Kritéria hodnocení	Počet zjištěných organizací, počet oslovených organizací.
Rizika realizace opatření	Neochota ke zveřejňování informací o činnosti od organizací

Opatření 2.2	Podpora zmapovaných organizací v sociální oblasti
Popis opatření a zdůvodnění	Podpora organizací by měla spočívat v seznámení představitelů obcí s jednotlivými organizacemi včetně seznámení se s jejich činnostmi, což by mělo vést k přesvědčení představitelů obcí o nezbytnosti fungování těchto služeb a usnadnit tak možnost získání finančních dotací na činnost prostřednictvím grantových systémů. Dále by toto opatření mělo zahrnovat i jiné druhy podpory organizací – například motivovat organizace k čerpání dotací z jiných zdrojů (např. fondů EU) formou poskytnutí informací o vyhlášených dotačních titulech apod.
Dopad na cílovou skupinu	- Vyjádřením zájmu o fungování dojde i k ocenění činnosti organizací - Větší jistota fungování NNO
AKTIVITY + Časový harmonogram	Předložení zmapovaných organizací i včetně popisu činností představitelům obcí a členům komisí a fondů, které mají v kompetenci přidělování financí prostřednictvím grantů.
Realizátoři a partneři	Město Hodonín (koordinátor procesu KPSS), představitelé okolních spádových obcí, organizace působící v sociální oblasti
Předpokládaný počet organizací	40
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Při mapování i zpracování bude využito stávajících lidských, materiálních i prostorových zdrojů.
Předpokládané finanční náklady	0,-
Předpokládané zdroje financování	ne
Kritéria hodnocení	Počet organizací podpořených v letech 2009 - 2010
Rizika realizace opatření	Nezájem představitelů o informace o činnostech organizací působících v sociální oblasti

Priorita 3.	Rozvoj podporovaného bydlení uživatelů sociálních služeb v Hodoníně
Zdůvodnění priority	Cílem této priority je hledání podmínek pro výstavbu bytů ve vlastnictví obcí pro osoby, které mají ztížený přístup k bydlení v důsledku zvláštních potřeb vyplývajících z věku, zdravotního stavu nebo sociálních okolností jejich života. V této oblasti jsou zahrnuty chráněné byty, byty na půli cesty a vstupní byty. Problematika řešení bydlení se objevuje v připomínkách všech cílových skupin uživatelů sociálních skupin, nejsilněji u osob nepřízpůsobených a vyžadujících zvláštní péči a rodin v problémech. Tuto skutečnost podporuje mimo jiné i fakt, že v Hodoníně již nepůsobí služba Dům na půl cesty, který poskytoval ubytování mladým lidem po výkonu ústavní či ochranné výchovy. Účelem výstavby těchto bytů je překlenutí určitého nepříznivého období za současného poskytování sociálních služeb zaměřených na řešení problému a vedoucích k posilování soběstačnosti. Podporou výstavby podporovaných bytů se zabývá Ministerstvo pro místní rozvoj, které také poskytuje obcím dotace na výstavbu, případně úpravy podporovaných bytů.
Opatření 2.1.	Zahájení jednání o možnostech vzniku podporovaného bydlení pro uživatele sociálních služeb
Popis opatření a zdůvodnění	Záměrem je vytvoření pracovní skupiny, která se bude skládat ze zaměstnanců a představitelů Města Hodonína, a která se bude zabývat jednotlivými faktory podporovaného bydlení (právník, pracovník MěBS Hodonín, zaměstnanec odborů rozvoje města, investic a údržby, aj.). Úkolem této skupiny bude vyhodnotit pozitivní i negativní hlediska podporovaného bydlení v Hodoníně, zvážení možných rizik, zjištění přesných podmínek pro získání dotace a navržení dalších postupů (zahájení výstavby či stavebních úprav jednotlivých bytů nebo ukončení jednání skupiny s odůvodněním negativního stanoviska).
Dopad na cílovou skupinu	- zajištění motivace klientů ke změně způsobu života - snížení počtu dětí s nařízenou ústavní výchovou - vytvoření lepších životních podmínek pro občany bez trvalého bydlení (ubytovny, pronájmy) - zvýšení sociálních dovedností a schopností péče o domácnost a hospodaření s finančními prostředky (při poskytování sociální služby)
AKTIVITY + časový harmonogram	Sestavení pracovní skupiny a zahájení jednání (11/2008), zjištění možností dotací z MpMR na rok 2009 a podmínek, zjištění možností bytových fondů MěBS, vytvoření právních podmínek při přidělování bytů
Realizátoři a partneři	Město Hodonín (nejprve koordinátor procesu KPSS), MěBS Hodonín
Předpokl. počet klientů	5
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Vytvoření pracovní skupiny a její činnost bude využívat stávajících zdrojů
Předpokládané finanční náklady	0,- Kč (jednání skupiny) – prostředky na úpravu či výstavbu bytů se budou odvíjet od závěrů pracovní skupiny
Předpokládané zdroje financování	ne
Kritéria hodnocení	Počet členů pracovní skupiny, počet jednání pracovní skupiny
Rizika realizace opatření	Nevyhlášení dotačního programu pro výstavbu podporovaných bytů

7.2 Oblast péče o seniory

„Šťěstí je poznat v mládí přednosti stáří, a stejné štěstí je udržet si ve stáří přednosti mládí.“

Johann Wolfgang Von Goethe

Stáří je spojováno s postupným úbytkem psychických, fyzických a sociálních kompetencí, které jsou provázány řadou proměn v oblasti sociálního prostředí, proměny osobnosti a proměny v sociální pozici. Vzhledem k tomu byly do oblasti péče o seniory v plánu rozvoje sociálních služeb pro Hodonín a spádové obce zahrnuty především potřeby stárnoucích občanů, u nichž se objevuje sociálně zdravotní problematika, kterou ti lidé nejsou bez občasné nebo i trvalé pomoci sami schopni zvládnout.

Stejně jako v celé České republice, i v Hodoníně a jeho okolí se **mění složení obyvatel - senioři tvoří stále vyšší podíl z celkového počtu obyvatel na území ORP Hodonín**. Jak vyplývá z výzkumu provedeného na území obce s rozšířenou působností Hodonín, dochází ke stárnutí populace. Přibývá osob v produktivním a poproduktivním věku, snižuje se počet obyvatel ve věku předproduktivním. Tato tendence bude nadále pokračovat (tuto skutečnost ovlivňuje mimojiné i fakt, že se u nás v posledních desetiletích výrazně zlepšila zdravotní péče a služby na úroveň západních zemí).

Cílem služeb poskytovaných seniorům je, aby lidé mohli stárnout důstojně, v bezpečí a mohli se i nadále podílet na životě společnosti jako plnoprávní občané. Důležitým se jeví vytvořit podmínky pro aktivní život seniorů, zabránit sociálnímu vyloučení seniorů, udržet člověka co nejdéle soběstačného a v jeho přirozeném prostředí.

Setrvání v domácím prostředí umožňují ambulantní a terénní formy sociálních služeb, což jsou např. pečovatelské služby, služby osobní asistence, denní stacionáře či centra denních služeb. Pokud je soběstačnost seniora omezena či snížena natolik, že **není schopen se o sebe postarat ani za pomoci rodinných příslušníků nebo pomocí jiných služeb, existují pro tyto osoby pobytové typy služeb** – např. domov pro seniory, domov se zvláštním režimem. Nutno podotknout, že pobytové služby řeší především potřebu sociální pomoci, či péče, neměly by být odrazem dosavadní špatné bytové situace v rodině.

V ORP Hodonín¹¹ působí v oblasti péče o seniory:

- Oblastní charita Hodonín – Charitní pečovatelská služba Mutěnice, Ratíškovice,
- Pečovatelská služba Homedica o.p.s.
- Domov pro seniory Bažantnice, p.o.
- S-centrum Hodonín, p.o.
- Poradna pro uživatele sociálních služeb Hodonín
- Svaz zdravotně postižených občanů, regionální výbor Hodonín

a dále organizace, které se zaměřují na volný čas seniorů – např. Svaz důchodců ČR městská organizace Hodonín (Svaz důchodců Prušánky), Klub důchodců Hodonín, Farní senior klub Hodonín, Klub seniorů Rohatec, Klub seniorů Lužice, Klub žen Mikulčice, aj.

Bližší informace o poskytovaných sociálních službách (pro seniory) v ORP Hodonín můžete nalézt v Katalogu sociálních služeb a volnočasových aktivit (dostupný na obecních a městských úřadech v rámci ORP Hodonín) a také v tabulce Současný stav sociálních služeb v ORP Hodonín (umístěna na stránkách www.hodonin.eu, odkaz komunitní plánování sociálních služeb).

¹¹ ORP Hodonín = obec s rozšířenou působností (zahrnuje mimo Hodonína i všechny příslušné spádové obce (viz. sociodemografická analýza)

Na základě mapování poskytovatelů sociálních služeb, a v rámci provádění analýz potřeb uživatelů sociálních služeb (uskutečněno v roce 2007) lze konstatovat, že **služby pro seniory jsou v základní míře dobře zastoupeny**.

Obecně můžeme tvrdit, že Hodonín je centrálním poskytovatelem sociálních služeb. Zatímco dostupnost služeb v obcích je mnohem horší. Problémem obcí je nižší dostupnost služeb, kterou podmiňují dva další jevy – nízká informovanost o sociálních službách a dále zakořenění potenciálních uživatelů z obcí v jejich domovském prostředí.

Z výzkumů i připomínek členů pracovních skupin však vyplývá, že je **nutné rozšiřovat nabídku ambulantních a terénních služeb pro seniory (především ve spádových obcích) a zkvalitňovat služby pobytové**. Pozornost je nutné také věnovat vzdělávání seniorů a nelze opomenout také potřebu bezpečnosti.

Výčet připomínek z výzkumů a pracovních skupin

- ❖ potíže při zajišťování základních potřeb v domácím prostředí po dobu čekání na umístění do zařízení
- ❖ hodnocení sociální služby prostřednictvím kritéria přístupu zaměstnanců
- ❖ pobytová zařízení jsou hůře dostupná (což může vést k pocitům izolovanosti a odtržení od okolního života)
- ❖ je třeba propracovaný systém informovanosti o službách
- ❖ pečovatelská služba je nezbytnou součástí služeb poskytovaných seniorům, kteří se rozhodli zůstat doma
- ❖ nedostatky v oblasti pečovatelských služeb ve dvou letních prázdninových měsících souvisí se zvýšením požadavků v tomto období
- ❖ zapojení dobrovolníků do služeb pro seniory
- ❖ starší lidé vzhledem ke své omezené soběstačnosti jsou více citliví k problematice své bezpečnosti a jejího ohrožování

Přehled členů pracovní skupiny za oblast péče o seniory

Marcela Medusová, DiS.
PhDr. Jan Králík
Marie Tomanová
Oldřich Vojtíšek
Ing. Vladimíra Křížková
Ing. Jana Matušinová
Mgr. Pavla Dörrová

Simona Schlesingerová
Marie Jelínková
Žofie Jelínková
Oldřich Žák
Hana Ringerová
Král Petr
Taláková Věra
Milan Mikšánek
Slámová Eleonora
Ammerová Marie
Sopůšková Zdena
Gottliebová Věra

Město Hodonín
Psychocentrum Domeček o.p.s.
Poradna pro uživatele sociálních služeb
Svaz zdravotně postižených občanů
Domov pro seniory Bažantnice p.o.
S – centrum Hodonín, p.o.
Pečovatelská služba Homedica o.p.s.,
členka koordináční skupiny
členka koordináční skupiny
uživatelka
uživatelka
uživatel
uživatelka
uživatel
uživatelka
uživatel
uživatelka
uživatelka
uživatelka
uživatelka

Priorita 4.	Podpora soběstačnosti seniorů a jejich setrvání v domácím prostředí		
Zdůvodnění priority	Podpora soběstačnosti seniorů a jejich zachování v přirozeném domácím prostředí je cíl, který se objevuje stále častěji a intenzivněji v celonárodním měřítku, v dokumentech MPSV, ale i v požadavcích uživatelů sociálních služeb samotných. Nejedná se přitom jen o požadavek na úsporu zdrojů (pobyťová zařízení jsou finančně náročnější), ale především o snahu respektovat individuální potřeby a přání samotných seniorů. Také na úrovni naší obce s rozšířenou působností se tato potřeba vyskytuje, jak nám dokazují prováděné výzkumy.		
Opatření 4.1.	Zřízení centra denních služeb do roku 2009		
Popis opatření a zdůvodnění	Vzhledem ke stárnutí obyvatelstva a celkové koncepci ČR podporovat setrvávání seniorů v přirozeném prostředí, je nutné, aby docházelo také k rozvoji služeb ambulantně poskytovaných. Poptávka po zřízení centra denních služeb pro seniory se objevila již v předchozích letech a jeho zřízení bylo zaneseno již v původním komunitním plánu. Službu bude poskytovat Pečovatelská služba Homedica o.p.s. v budově Domu s pečovatelskou službou osobám se sníženou soběstačností, které mají zájem nejen o zajištění pomoci při osobní hygieně nebo poskytnutí stravy, ale také o společenský kontakt, účast v kulturních a společenských besedách, relaxace a sociálně terapeutické činnosti.		
Dopad na cílovou skupinu	Rozšíření služeb nabízených pro seniory v domácím prostředí Zamezení vyčleňování ze společenského prostředí, zachování sociálních kontaktů Pozitivní vliv na psychickou a fyzickou aktivitu		
AKTIVITY + Časový harmonogram	Od měs. 2/2008 pořádání klubových aktivit (přednášek apod.) 3-4/2008 zprostředkování informací o nově zaváděné službě 5/2008 zajištění kvalifikovaného pracovníka a jeho proškolení 6/2008 podání žádosti o registraci služby Od měs. 8/2008 zajišťování finančních prostředků Od měs. 1/2009 případné rozšíření služby		
Realizátoři a partneři	PS Homedica, o.p.s.		
Předpokládaný počet klientů	5-8 klientů		
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Vzhledem k tomu, že se jedná o novou službu, bude nutné navýšit stav o jednoho pracovníka, který se bude věnovat organizování „volného času“ - besed, přednášek, terapeutických činností. Co se týká prostorových zdrojů, budou využity prostory Domu s pečovatelskou službou, které budou pro poskytnutí služby upraveny.		
Předpokládané finanční náklady	rok 2008 81.000,-Kč (mzdové) 80.000,-Kč (provozní)	rok 2009 324.000,-Kč (mzdové) 150.000,-Kč (provozní)	rok 2010 334.000,-Kč 160.000,-Kč
Předpokládané zdroje financování	Uživatelé sociální služby, MPSV, kraj, Město Hodonín		
Kritéria hodnocení	Realizované akce, počet návštěvníků, vyplácená mzda		
Rizika realizace opatření	Nedostatečné finanční zdroje, nevhodnost prostor		

Opatření 4.2.	Zvýšení dostupnosti a kapacity pečovatelských služeb ve spádových obcích						
Popis opatření a zdůvodnění	Pečovatelské služby zajišťují komplexní péči starým a zdravotně postiženým občanům s omezenou soběstačností, kteří setrvávají v domácím prostředí. Je to jedna ze služeb, které naplňují celostátní koncepci transformace pobytových sociálních služeb poskytovaných v přirozeném prostředí uživatele a podporující sociální začlenění uživatele do společnosti. Jejím cílem je umožnit člověku setrvat ve svém přirozeném prostředí co nejdéle je to možné. Jak se ukázalo v průběhu výzkumu prováděného v okolních spádových obcích, jsou (zvláště v těchto obcích) určité mezery v dostupnosti poskytování pečovatelských služeb. Naším záměrem je tyto mezery přesně zmapovat (zjistit poptávku po konkrétní službě poskytované v rámci PS) a vést jednání směřující k vyplnění těchto nepokrytých míst.						
Dopad na cílovou skupinu	- uspokojení většího počtu zájemců o pečovatelskou službu - zvýšení kvality služeb pečovatelské služby						
AKTIVITY + Časový harmonogram	- 1/2008 - 3/2008 - jednání s představiteli spádových obcí ve věci nabídky pečovatelských služeb - 4/2008 - 5/2008 - zjišťování poptávky po konkrétním typu služby - 6/2008 - uzavření dohod o poskytování pečovatelské služby - 7/2008 - 9/2008 zajišťování pracovníků + jejich vzdělávání, zajišťování vhodných prostor + materiálové vybavení (nákup motorového vozidla) - 10 - 11/2008 - zahájení poskytování služeb						
Realizátoři a partneři	Představitelé spádových obcí, Poskytovatelé pečovatelských služeb						
Předpokládaný počet klientů	30 nových uživatelů						
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Vzhledem k tomu, že se jedná o navýšení kapacity pečovatelských služeb, musí dojít také k navýšení lidských a materiálních zdrojů i když bude službu poskytovat realizátor, který se v oblasti pečovatelských služeb pohybuje. Prostorové zdroje se budou hledat ve spolupráci s představiteli obcí. Předpokládáme navýšení lidských zdrojů o 3 pracovníky a materiálních o 1 osobní automobil.						
Předpokládané finanční náklady	Náklady na 1 pracovníka 220.000,-Kč/ročně (včetně školení) Nákup motorového vozidla 200.000,-Kč Provozní náklady 100.000,-Kč / ročně <table><tr><td>Rok 2008</td><td>Rok 2009</td><td>Rok 2010</td></tr><tr><td>430.000,-</td><td>760.000,-</td><td>760.000,-</td></tr></table>	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	430.000,-	760.000,-	760.000,-
Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010					
430.000,-	760.000,-	760.000,-					
Předpokládané zdroje financování	MPSV, Kraj (od r. 2009), uživatelé služby, obce, sbírky, dary, nadace						
Kritéria hodnocení	Počet uzavřených smluv s uživateli, počet poskytnutých úkonů						
Rizika realizace opatření	Neochota obcí přispět na službu Nedostatek financí celkově						

Opatření 4.3.	Zvýšení pocitu bezpečnosti seniorů
Popis opatření a zdůvodnění	K častým připomínkám v oblasti péče o seniory patří (zaznívajících zejména z řad samotných seniorů) i bezpečnost seniorů. Bezpečností přitom není myšlena jen prevence kriminality páchané na seniorech (např. besedy se seniory), ale také zajišťování okamžité péče v případě nouze (např. u osaměle žijících seniorů). Naším záměrem v této oblasti je ve spolupráci s městskou policií a státní policií a dalšími organizacemi uspořádat několik besed pro seniory, které budou zaměřeny na informovanost starších osob o rizicích spojených s jejich věkem. Pochůzky strážníků Městské policie budou v podvečerních hodinách více směřovány do okolí domu s pečovatelskou službou. Dále plánujeme zahájit jednání o možnostech zavedení tísňové služby pro seniory a osoby zdravotně postižené.
Dopad na cílovou skupinu	- zvýšení pocitu bezpečí u osaměle žijících seniorů - zlepšení informovanosti seniorů o kriminalitě páchané na starších občanech - zlepšení komunikace se seniory
AKTIVITY + Časový harmonogram	- zvýšení pochůzek Městské policie v blízkosti Domu s pečovatelskou službou (realizace průběžně) - besedy se seniory - zaměřeny na zlepšení informovanosti starších spoluobčanů, zlepšení komunikace s nimi a zvýšení jejich pocitu bezpečí (realizace od měs. 2/2008 - dle zájmu klubů důchodců a svazů, minimálně však 3 ročně) - předávání materiálů a informačních letáků o zlepšování prevence kriminality seniorům - zahájení jednání o možnosti zahájení tísňové péče (od měs. 1/2009), oslovování zájemců o službu z řad seniorů (2/2009 - 4/2009), (čerpání zkušeností z měst, kde je tato služba provozována, zahájení jednání s firmami, které zabezpečují technické zabezpečení provozu (4/2009 - 7/2009), odhadování finančních nákladů (6/2009 - 8/2009), hledání zdrojů financí na zřízení služby (5/2009 - 12/2009).
Realizátoři a partneři	Městská policie a státní policie, Kluby důchodců, Svazy důchodců, a jiná společenství starších osob mající zájem o besedy, Město Hodonín
Předpokládaný počet klientů	200 osob ročně
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské zdroje jsou zajištěny - problematiku besed mají v kompetenci vždy k tomu vyčlenění zaměstnanci (Městské policie, Policie ČR (tiskový mluvčí), stejně jako předávání informačních materiálů. Také pochůzky MěP budou řešeny v rámci stávajícího stavu. Prostorové zdroje nejsou k realizaci potřebné, besedy probíhají v místě schůzek Svazů důchodců, klubů a dalších zájmových skupin.
Předpokládané finanční náklady	0,- Kč (dané opatření nevyžaduje zvýšené vynaložení finančních prostředků, je zahrnuto v systému prevence kriminality)
Předpokládané zdroje financování	Ministerstvo vnitra ČR
Kritéria hodnocení	Počet uskutečněných besed, počet osob zúčastněných na besedách, spokojenost seniorů na DPS s pochůzkami strážníků, zápisy z jednání o možnostech zavedení tísňové služby pro seniory
Rizika realizace opatření	Neochota seniorů ke spolupráci a účasti na besedách, nezájem o zavedení tísňové služby, nedostatek financí

Opatření 4.4.	Podpora a rozvoj vzdělávání seniorů prostřednictvím Univerzity volného času a Univerzity třetího věku
Popis opatření a zdůvodnění	Jak vyplývá ze sociodemografických analýz prováděných v rámci procesu KP, ale i z dalších obdobných výzkumů, dochází ke stárnutí populace. Obdobně jako v celé České republice se i v ORP Hodonín lze do budoucna předvídat nárůst populace v poproduktivním věku a to díky přesunu těchto silných ročníků do nejstarší věkové kategorie a zároveň snižující se porodnosti. Vzdělání se stává klíčovým parametrem kvality života jednotlivců i celé společnosti. Univerzita volného času i univerzita třetího věku přispívají nejen ke zkvalitnění života seniorů, svým přínosem vzdělávacím, tak plní pro lidi této věkové kategorie také roli společenskou a zároveň preventivní, protože posilují psychické a fyzické zdraví a aktivitu.
Dopad na cílovou skupinu	- zlepšení a udržení dobrého psychického zdraví - posilování sociálních kontaktů - zvyšování celkové aktivity seniorů - zvýšení kvality trávení volného času - doplnění vzdělání
AKTIVITY	Univerzita volného času - výuka probíhá v kurzech od října do prosince a poté od února do května. Během každého období je realizováno 6 -7 kurzů o rozsahu 16- 20 hodin. Samotné výuce předchází výběr témat pro jednotlivé kurzy (pomocí anket a dalšího zjišťování zájmu), výběr a uzavírání dohod s lektory, vyhledávání vhodných prostor a vyjednávání s jejich uživateli, výzvy k odevzdávání přihlášek do kurzů a vybírání poplatků od přihlášených. Realizace kurzů - první kroky s počítačem a internetem pro seniory, počítačový kurz pro pokročilé seniory, kurz jednoduché vazby v domácím interiéru (smíšený kurz), kurz tajemství písma (smíšený kurz), kurzy zaměřené na širší veřejnost - zaměřené na práci s PC, kurz MS Word, MS Excel. Cílem univerzity třetího věku je poskytnout seniorům v důchodovém věku možnost, aby se kvalifikovaně a na vysokoškolské úrovni mohli systematicky seznamovat s nejnovějšími poznatky v oblasti vědy, historie, kultury apod. Usilují u seniorů o dosažení inovovaného pojetí života a své role ve společnosti, o dobré využití příležitostí, které jim život nabízí. Univerzita třetího věku nabízí ucelenou výuku cizích jazyků, informatiky, psychologie, biologie, práva, pedagogiky, zdravého životního stylu, úvodu do filozofie. Délka studia je 4 semestry, kdy ukončení bude předcházet vyhotovení závěrečné práce, složení ústní zkoušky a slavnostní promoce. První zájemci zahájili studium v září r. 2007. Samotné výuce předcházela příprava projektu Univerzity třetího věku, informovanost o připravované realizaci, nábor uchazečů, zajištění odborných lektorů, příprava rozvrhů, zapsání uchazečů. Poté realizace výuky, zpracování semestrálních prací, kolokvia, zkoušky, prezentace atd.
Časový harmonogram	UVČ - realizace výuky vždy v měs. 10-12 a 1-5. Výběr lektora cca 4 měsíce před samotnou realizací, dohody o prostorách cca 2 měsíce před realizací U3V - realizace výuky od 1.9.2007 (4 semestry - tj. předpokládané ukončení studia je v měs. 6/2009)
Realizátoři a partneři	UVČ - Město Hodonín U3V - Evropský polytechnický institut s.r.o., Město Hodonín
Předpokládaný počet klientů	UVČ - 75 osob v každém období (150 osob ročně) U3V - 90 (celkem)

Zdroje lidské / materiální / prostorové	UVČ - výuka probíhá v prostorách Městské knihovny a v budovách místních základních škol (prostorové vybavení je tedy zabezpečeno ze stávajících zdrojů stejně jako materiální zabezpečení (využívání PC a další techniky z pronajatých prostor). Lidské zdroje se vždy pro kurzy vyhledávají a jsou s nimi uzavírány dohody. U3V - Využití stávajících materiálních a prostorových zdrojů. Lidské zdroje jsou vyhledávány a uzavírány s nimi dohody.
Předpokládané finanční náklady	UVČ - 50.000,-Kč za jedno období (převážně k úhradě mzdových prostředků) U3V - na projekci 50.000,-Kč, na 1 semestr: 112.000,-Kč, na celé studium: 448.000,-Kč
Předpokládané zdroje financování	UVČ - Město Hodonín se podílí formou úhrad provozních nákladů, zájemci o kurzy se spolupodílí formou úhrad za jednotlivé kurzy. U3V - příjmy od studujících za celé studium 97.200,-Kč (rozdíl hradí Soukromá vysoká škola EPI, s.r.o.
Kritéria hodnocení	UVČ - Počet přihlášených do jednotlivých kurzů U3V - počet studujících v každém novém roce, počet absolventů
Rizika realizace opatření	Nedostatek zájemců, nedostatek finančních prostředků

Priorita 5.	Zkvalitňování pobytových služeb pro seniory
Zdůvodnění priority	Vychází se ze skutečnosti, že pobytové služby jsou poskytovány seniorům, kteří se ocitli v důsledku věku či zdravotního stavu v sociální situaci natolik nepříznivé, že není možnost, aby setrvali v domácím prostředí, ani v případě zajištění pomoci příbuzných či terénních služeb. Země Evropské unie se cca od 70.let zabývají realizací procesu deinstitucionalizace a podporou práva žít v přirozené komunitě. I v České republice se začíná v oblasti poskytování sociálních služeb přistupovat ke krokům vedoucím k poskytování individualizovaných a humanizovaných služeb v přirozeném prostředí. V oblasti pobytových služeb se klade větší důraz na poskytování sociální služby odpovídající individuálním potřebám uživatelů, respektování jejich práv a svobod. Cílem je zajištění důstojného a spokojeného způsobu života v pobytovém zařízení a možnost udržení kontaktů seniora s přirozeným prostředím.
Opatření 5.1.	Rozšíření kapacity služby Domov se zvláštním režimem v S-centru Hodonín p.o. od roku 2008
Popis opatření a zdůvodnění	S ohledem na zhoršující se zdravotní stav (fyzický i psychický) stávajících uživatelů služby Domov pro seniory i s ohledem na poptávku po této službě, dojde k rozšíření služby domov se zvláštním režimem. Tato služba je poskytována seniorům, kteří potřebují s ohledem na svůj zdravotní stav zvýšenou péči a specifický přístup zajištěný odborně proškoleným personálem.
Dopad na cílovou skupinu	- uspokojení potřeb seniorům se zhoršujícím se zdravotním stavem - zkvalitnění péče o tuto skupinu osob

AKTIVITY + Časový harmonogram	- navýšení zaměstnanců v přímé obslužné péči - odborné proškolení těchto zaměstnanců - transformace oddělení - realizace navýšení kapacity a rozšíření poskytnuté služby domov se zvláštním režimem						
Realizátoři a partneři	S-centrum Hodonín, p.o.						
Předpokládaný počet klientů	Navýšení kapacity o 38 lůžek (celková kapacita 72 lůžek)						
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Materiální – v rámci stávajícího vybavení Prostorové – v rámci stávajících prostor Personální – využití stávajícího personálu + navýšení stavu o 3 pracovníky soc. péče						
Předpokládané finanční náklady	<table><tr><td>Rok 2008</td><td>Rok 2009</td><td>Rok 2010</td></tr><tr><td>439.000,- Kč</td><td>872.000,-Kč</td><td>853.000,- Kč</td></tr></table>	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	439.000,- Kč	872.000,-Kč	853.000,- Kč
Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010					
439.000,- Kč	872.000,-Kč	853.000,- Kč					
Předpokládané zdroje financování	MPSV, Krajský úřad, příspěvky od uživatelů služby						
Kritéria hodnocení	Počet navýšených lůžek						
Rizika realizace opatření	Ne						

Opatření 5.2.	Zřízení odlehčovacích služeb do roku 2010
Popis opatření a zdůvodnění	Z analýz prováděných v rámci procesu KP vyplynuly požadavky na zřízení lůžek odlehčovacích služeb, což jsou krátkodobé pobyty určené pro seniory, kteří jsou odkázáni na péči cizí osoby, a tato péče je jim poskytnuta v domácím prostředí. Cílem odlehčovací služby je zajištění péče po dobu, kterou ošetřující osoba potřebuje k nezbytnému odpočinku, lázeňské péči, trávení dovolené, či vyřizování jiných osobních záležitostí. Služba výrazně podporuje setrávání seniorů v přirozeném prostředí a mimo jiné podporuje i osoby pečující. Zřízení této služby se týká obou pobytových zařízení (Domova pro seniory Bažantnice (od r. 2010, S-centra Hodonín od r. 2009)
Dopad na cílovou skupinu	- Umožnění odpočinku a vyřizování osobních záležitostí pro osoby pečující (získání energie pro další péči) - Zajištění kvalitní péče po dobu nezbytně nutnou
AKTIVITY	- Registrace služby dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách - Propagace a zprostředkování informací o nové službě - Realizace služby - Vyhodnocení
Časový harmonogram	S-centrum Hodonín – realizace služby od 1.1.2009 Domov pro seniory Bažantnice – realizace služby od 1.1.2010
Realizátoři a partneři	S-centrum Hodonín, p.o. Domov pro seniory Bažantnice, p.o.
Předpokládaný počet klientů	S-centrum Hodonín, p.o. – 2 lůžka Domov pro seniory Bažantnice, p.o. – 6 lůžek
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Materiální – v rámci stávajícího vybavení Prostorové – v rámci stávajících prostor Personální – využití personálu Domova pro seniory (kde se od r. 2008 plánuje zvyšování počtu zaměstnanců v souvislosti s přechodem z typu penzion na typ domov pro seniory a se zkvalitňováním péče v S-centru Hodonín).

Předpokládané finanční náklady	S-centrum	rok 2008 116.000,-Kč	rok 2009 80.000,- Kč	rok 2010 54.000,- Kč
Předpokládané zdroje financování	Dotace MPSV, poplatky uživatelů soc. služby			
Kritéria hodnocení	Využívání služby z alespoň 92%			
Rizika realizace opatření	- nízká „obložnost“ lůžek - nedostatek finančních prostředků na vybavení			

Opatření 5.3.	Zlepšení dostupnosti pobytových zařízení pro seniory
Popis opatření a zdůvodnění	V rámci obou zařízení se projevily určité nedostatky v dostupnosti zařízení a tyto se odrážejí v pocitech izolace seniorů, kteří v těchto pobytových zařízeních bydlí. U S-centra je problémem samotné umístění služby, která se nachází v periférii Hodonína. Tato skutečnost by však sama o sobě nebyla natolik negativní, nicméně je ovlivněna také omezenou možností dopravy do zařízení (malé množství spojů MHD k zařízení, velmi špatný stav příjezdové komunikace). V rámci tohoto opatření by mělo dojít ke zintenzivnění jednání s městem ohledně příjezdové komunikace a také apelování na firmu ČSAD Hodonín o úpravě autobusových spojů. Domov pro seniory Bažantnice je oproti S-centru v lepší pozici v tom, že je umístěn blíže do centra města a také faktem, že se v těsné blízkosti nachází zastávka vcelku frekventovaných spojů MHD. I toto zařízení však bojuje se špatnou dostupností, a to hlavně co se týká odstranění bariér uvnitř zařízení. Toto zařízení fungovalo až do konce r. 2006 jako penzion pro důchodce, který byl určen pro více soběstačné seniory. V roce 2007 se však transformoval v domov pro seniory a poskytuje služby seniorům s horší soběstačností a např. omezenou pohyblivostí. Záměrem je tedy v rámci tohoto zařízení vybudovat nový bezbariérový výtah, bezbariérové propojení budov a také vstup do těchto budov.
Dopad na cílovou skupinu	- snížení pocitu sociálního vyloučení seniorů - zlepšení dostupnosti nejen seniorům, ale i příbuzným a personálu - ulehčení pohybu seniorům - ulehčení námahy pro personál
AKTIVITY + Časový harmonogram	S-centrum: urgence jednání s městem Hodonín ohledně výkupu pozemků na Pískách (1/2008, 4/2008, 6/2008), které jsou nezbytné pro zbudování nové příjezdové silnice, hlídání časových termínů, apel na MHD a MěÚ Hodonín ohledně častějších autobusových spojů k S-centru (, hlídání časových termínů Bažantnice: - zpracování stavebního projektu (březen 2008) - Žádost o stavební povolení, projekt pro EU (dle výzvy 2008), výběrové řízení na dodavatele (únor 2009), realizace opatření (duben – červen 2009)
Realizátoři a partneři	S-centrum Hodonín, Město Hodonín, Domov pro seniory Bažantnice
Předpokládaný počet klientů	250
Zdroje lidské / materiální / prostorové	S-centrum Hodonín 0 Domov pro seniory Bažantnice – využití služeb poradenské agentury pro čerpání fondů EU, know-how dodavatelů

Předpokládané finanční náklady	2 mil. Kč
Předpokládané zdroje financování	Domov pro seniory Bažantnice: 90% strukturální fondy EU, 10% zařízení) S-centrum Hodonín: jednání nezahrnuje zvýšení financování, pozemek příjezdové komunikace není majetkem S-centra (oprava komunikace bude hrazena městem Hodonínem)
Kritéria hodnocení	Realizované úpravy, počet odstraněných bariér Počet uskutečněných jednání či apelů
Rizika realizace opatření	Nezískání dotací z EU, nedostatek ochoty ze stran partnerů

Opatření 5.4.	Zlepšení prostředí a vybavení pobytových zařízení, rozšíření doplňkových služeb
Popis opatření a zdůvodnění	V S-centru se toto opatření týká především dovybavením pokojů drobným inventářem, obnovou stávajícího technického zařízení, úpravou zahrady a postupným nákupem užších lůžek a polohovacích mechanických vozíků, které vyřeší možnost účasti kulturně-společenských akcí v zařízení imobilním uživatelům (čemuž dosud bránila nevhodná šířka dveří a ochozů). Vzhledem k důležitosti, kterou přikládají uživatelé stravě je záměrem S-centra umožnit výběr ze tří jídel. Domov pro seniory Bažantnice vnímá jako palčivý problém neexistenci venkovního prostředí určeného k příjemnému a odpočinkovému trávení volných chvil uživatelů. Zařízení nemá k dispozici venkovní relaxační zónu, kterou by jejich uživatelé mohli využívat. Záměrem je tedy v roce 2009 vybudovat relaxační zónu na pozemku odkoupeném od Města Hodonína, který se nachází v těsné blízkosti zařízení.
Dopad na cílovou skupinu	- snížení pocitu sociálního vyloučení imobilních osob - zkvalitnění celkové péče - lepší podmínky pro poskytování sociální služby - posílení důstojnosti uživatel - zajištění odpočinku uživatelům sociálních služeb - umožnění nerušeného kontaktu s dalšími uživateli soc. služeb - podpora klidu a relaxace (pro tuto věkovou skupinu velmi podstatné)
AKTIVITY + Časový harmonogram	Bažantnice - Oslovení města Hodonína ohledně vyhovujících prostor (1/2008), vyjádření města (4/2008), zpracování geometrického plánu (5/2008), oslovení kraje se záměrem koupě pozemku (6/2008), jednání kraje a města o prodeji pozemku (9-12/2008), venkovní úpravy (3-9/2009) S-centrum
Realizátoři a partneři	S-centrum Hodonín, Domov pro seniory Bažantnice, Město Hodonín, Jihomoravský kraj
Předpokládaný počet klientů	240
Zdroje lidské / materiální / prostorové	0

Předpokládané finanční náklady	Bažantnice rok 2008 170.000,- Kč S- centrum 342.000,- Kč	rok 2009 100.000,- Kč 794.000,- Kč
Předpokládané zdroje financování	Krajský úřad, příjmy organizace	
Kritéria hodnocení	Uskutečnění jednání, uskutečnění prodeje, uskutečnění úprav	
Rizika realizace opatření	Neuskutečnění prodeje pozemku	

Opatření 5.5.	Navýšení počtu zaměstnanců pobytových zařízení a jejich další vzdělávání		
Popis opatření a zdůvodnění	Nárůst počtu zaměstnanců reflektuje v případě S-centra skutečnost, že v pobytových zařízeních budou nadále umísťováni především uživatelé závislí nebo převážně závislí na pomoci druhé osoby, kteří se o sebe sami nepostarají. Zohledněna je ale také potřeba uživatelů týkající se zlepšení služeb, posílení individuálního přístupu a celkovému zkvalitnění poskytované péče a podpory. Toto zařízení tak plánuje navýšení zaměstnanců zejména v přímé obslužné péči a také zabezpečení jejich pravidelného vzdělávání. Domov pro seniory Bažantnice řeší nedostatek zaměstnanců především z důvodu transformace tohoto zařízení z původního penzionu. Hlavním bodem tohoto kroku je přechod od poskytování služeb od soběstačných seniorů k uživatelům, kteří jsou nesoběstační a vyžadují trvalou péči. Tato péče je poskytována nepřetržitě a zajišťuje služby vyplývající ze zákona o sociálních službách (celodenní stravování, ošetrovatelská a zdravotní péče, úklid, praní, hygienický servis apod. Nelze ani zde opomíjet vzdělávání zaměstnanců, protože spokojený a kvalifikovaný zaměstnanec je jedním z předpokladů pro kvalitní poskytování služeb.		
Dopad na cílovou skupinu	- umožnění individuálního přístupu k jednotlivým uživatelům - zlepšení naplňování práv uživatelů - umožnění větší mobility uživatelů - zvýšení aktivizace uživatelů - celkové zkvalitnění péče		
AKTIVITY	- Vyhlášení a uskutečnění výběrových řízení (vždy 1,5 měsíce před plánovaným nástupem (viz časový harmonogram) - Uskutečnění proškolení zaměstnanců		
Časový harmonogram	S-centrum: - 1/2008 (2), 1/2009 (6), 1/2010 (4) Bažantnice: 1/2008 (4), 4/2008 (3), 11/2008 (3), 3/2009 (3)		
Realizátoři a partneři	S-centrum Hodonín, Domov pro seniory Bažantnice		
Předpokládaný počet klientů	200		
Zdroje lidské / materiální / prostorové	0		
Předpokládané finanční náklady	rok 2008 1.436.000,-Kč	rok 2009 929.000,- Kč	rok 2010 405.000,-Kč
Předpokládané zdroje financování	Dotace MPSV		
Kritéria hodnocení	Počet nově uzavřených pracovních smluv		
Rizika realizace opatření	Nedostatek financí na mzdy, nedostatek kvalifikovaných pracovníků		

Opatření 5.6.	Zapojení dobrovolníků do poskytování služeb v pobytových zařízeních
Popis opatření a zdůvodnění	V Hodoníně není organizace, která by se svou činností přímo zaměřovala na poskytování dobrovolnických služeb. Většinou se v této oblasti angažují studenti středních, vyšších či vysokých škol se sociálním zaměřením, kteří pro své studium potřebují absolvovat praxi v zařízení. Po ukončení praxe se však do zařízení vrací málokdy, což je vzhledem k jejich věku a aktivitám běžné. Záměrem tohoto opatření je vyhledávání osob, které by do pobytových zařízení docházely pravidelně a pomáhaly uživatelům v kontaktu s přirozeným prostředím (doprovod na procházky, návštěvy kulturních a společenských akcí mimo zařízení aj.), s kvalitním vyplněním volného času osamělých a např. imobilních uživatelů. Plánujeme oslovit místní neziskové organizace, které mají blízko k sociální problematice k možnosti oslovování a motivování osob k dobrovolnictví, přiblížení způsobů poskytování dobrovolnických služeb, vedení evidence dobrovolníků, uzavírání kontraktů s osobami, které budou mít zájem se do činnosti zapojit. Město Hodonín může nabídnout této organizaci partnerství a pomoc spočívající v propojení kampaně na získání dobrovolníků s kampaní o sociálních službách apod.
Dopad na cílovou skupinu	- zvýšení aktivizace uživatelů - zabraňování v sociálním vyloučení uživatelů - zprostředkování kontaktu s okolím - umožnění obohacení uživatele o kulturní zážitky - zkvalitňování života uživatelů
AKTIVITY + Časový harmonogram	- Oslovení NNO s podnětem zahájení dobrovolnictví (5/2008) - Realizace informační kampaně zaměřené na získávání dobrovolníků (od měs. 6-7/2008) - Žádost o udělení povolení k evidování a výkonu práce dobrovolníků od MVČR (8/2008) - Uzavírání kontraktů (od měs. 10/2008) a výkon dobrovolnictví
Realizátoři a partneři	Město Hodonín (OSS) + S-centrum Hodonín, Domov pro seniory Bažantnice, NNO v sociální oblasti
Předpokládaný počet klientů	10
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Využitím stávajících NNO by se využily také zdroje této NNO, přičemž by došlo pouze k navýšení materiálových či lidských zdrojů navýšením činnosti
Předpokládané finanční náklady	20.000,-Kč/ročně (kampaně k získání dobrovolníků, pojištění dobrovolníků, příp. poplatky spojené s výpisem z trestního rejstříku)
Předpokládané zdroje financování	MVČR, EU, Město Hodonín
Kritéria hodnocení	Uskutečnění oslovení NNO, uzavření dohody o partnerství, počet uzavřených kontraktů s dobrovolníky
Rizika realizace opatření	Nezájem NNO o činnost dobrovolnictví, nevydání povolení, nezískání finančních prostředků na činnost

7.3 Oblast péče o těžce zdravotně postižené

Tato oblast se zabývá lidmi, jejichž životní styl je ovlivněn a limitován zdravotním postižením. Zdravotně postiženým může být člověk od narození nebo se jím může stát v průběhu života. Každý z nás se může kdykoliv ocitnout na "druhé straně". Stačí chvilka nepozornosti a člověka vyřadí z jeho dosavadního života těžký úraz nebo vážná nemoc, případně "pouze" zestárnutí. Tito lidé si na novou životní situaci zvykají hůř než lidé, kteří jsou postižení již od narození nebo od mládí a jsou na překážky více či méně zvyklí.

Osoby se zdravotním postižením představují významnou skupinu osob s **určitými specifickými potřebami**, avšak na straně druhé tvoří skupinu vnitřně velice různorodou, a to v závislosti na druhu i stupni jejich zdravotního postižení.

Uvedená oblast podchycuje:

Osoby s tělesným postižením (vadami nosného a pohybového ústrojí, se stavy po mozkových příhodách, po obrnách, poúrazové stavy, poranění nebo onemocnění mozku a míchy apod.), osoby s mentálním postižením, osoby se smyslovým postižením (vadami sluchu a zraku), osoby s civilizačními chorobami a interními onemocněními (kardiaci, diabetici, nemocní roztroušenou sklerózou, onkologicky nemocní pacienti, astmatici, alergici aj.), ale také osoby s kombinovanými vadami. Mimoto sem spadají osoby dlouhodobě duševně nemocné (osoby s psychosomatickými potížemi, trpící depresemi, vystavené dlouhodobému působení stresu, s narušenou psychickou rovnováhou, osoby se závislostmi (alkohol, drogy, hráčství).

U osob zdravotně postižených hraje většinou (minimálně v případě zdravotně postižených dětí) velmi **důležitou roli rodina**. Na rodinné příslušníky jsou kladeny značné nároky na osobnost a psychiku a jsou často izolováni, proto ani oni nemohou ve výčtu osob, které spadají do této oblasti chybět.

Nejlepší cestou je poskytnout podporu zdravotně handicapovaným a také příležitost **vést pokud možno samostatný život bez závislosti na jiných**. To znamená poskytnout jim takové individuální zdroje a sociální služby umožňující přístup ke stejným sociálním, politickým a kulturním příležitostem jako občanům nepostiženým.

V ORP Hodonín působí v oblasti péče o zdravotně postižené:

- Pečovatelská služba Homedica o.p.s.
- Centrum pro rodinu, o. s.
- Psychocentrum Domeček, o.p.s.
- Zelený dům pohody, p.o.
- Domov na Jarošce, p.o.
- Odbočka Sjednocené organizace slabozrakých a nevidomých
- Poradna pro uživatele sociálních služeb Hodonín
- Svaz zdravotně postižených občanů, regionální výbor Hodonín
- Spolek neslyšících Hodonín
- a dále organizace, které se zaměřují na organizování volného času zdravotně postižených či prosazování práv svých členů– např. Oáza Hodonín, Svaz diabetiků, Slovácký klub stomiků, Svaz postižených civilizačními chorobami, Sdružení pro pomoc mentálně postiženým, Regionální klub společnosti Parkinson Slovácko, Český červený kříž, pobočky Svazu zdravotně postižených působící ve spádových obcích Čejč, Dolní Bojanovice, Rohatec, Senior klub Delta, o.p.s. Dubňany apod.

Z průzkumů potřeb této skupiny vyplynulo, že je **potřebné zachovat stávající síť zařízení ve městě a regionu** a i nadále tato zařízení podporovat formou grantů z místních obecních rozpočtů a podpořit tak činnost NNO a sdružení občanů, která v této oblasti na území ORP Hodonín působí.

Tento dokument vznikl za finanční podpory Evropské unie.

Situace osob zdravotně postižených doléhá na rodinu jako celek. Pokud je v rodině přítomný **pečovatel, vyžaduje i on nějakou formu podpory.** Stává se odborníkem na péči, nikoliv ale profesionálem, který dokáže čelit vlastním potížím souvisejícím s výkonem pomáhající profese. Od tohoto roku je poskytována Centrem pro rodinu služba osobní asistence pro zdravotně handicapované děti, která umožňuje určitou formu odlehčení i pro rodiče. Navazuje na služby denního stacionáře, i ten je však pouze pro děti do 10-let. Rodinní příslušníci mají zájem o služby navazující (pro starší děti), a proto apelují na zřízení terapeuticko-vzdělávacího centra pro handicapovanou mládež a mladé dospělé.

Základní potřebou zdravotně postižených osob **je dostupnost sociálních a zdravotních služeb.** Ve městě se to týká bariér pro vozíčkáře, na vesnici vůbec možnosti dojet za lékařskou péčí do města. Zdravotně postižení se na vesnici cítí být více izolováni. Město Hodonín realizuje od r. 2006 projekt „Bezbariérové město Hodonín“, ve kterém se zaměřuje na odstraňování bariér při pohybu zdravotně postižených po městě a při vstupu do veřejných budov. Tato činnost zvyšuje samostatnost pohybu a podporuje integraci nejen místních zdravotně postižených osob, ale také mnohých dalších zdravotně postižených osob z okolních spádových nebo obcí a měst z jiných regionů, kteří naše město navštěvují. Nutné je v budoucnu zlepšit dopravní situaci zdravotně postižených do města, kde jsou poskytovány odborné lékařské služby, ale je zde i větší nabídka možností trávení volného času zdravotně postižených.

Další z oblastí, která napomáhá integraci zdravotně postižených do společnosti, je **zapojení těchto osob do pracovní činnosti.** Také tato problematika není v prioritách plánu rozvoje sociálních služeb opomenuta. Plánujeme podporovat vytváření vhodných podmínek, které umožní výkon pracovních činností pro zdravotně i mentálně postižené osoby.

Výčet připomínek z výzkumů a pracovních skupin

- ❖ nezbytné je poskytnutí podpory rodinným příslušníkům pečujícím o zdravotně handicapované členy rodiny (podpora typů odlehčovacích služeb)
- ❖ větší zájem o problematiku zdravotně postižených ze stran představitelů obcí
- ❖ řešit problematiku dostupnosti služeb a odstraňování bariér
- ❖ zajištění dostatečné informovanosti o službách a poradenství pro osoby zdravotně postižené a rodinné příslušníky
- ❖ chybí pracovní příležitosti či chráněné dílny pro zdravotně postižené
- ❖ upozorňování na nedostatky v systému posuzování nároku na příspěvek na péči

Členové pracovní skupiny za oblast péče o těžce zdravotně postižené

Milada Novotná
PhDr. Jan Králík
Mgr. Josef Černý
Anna Vašíčková
Mgr. Lucie Ambrozková
Mgr. Petr Srnec
Marie Tomanová
Oldřich Vojtíšek
Šárka Látalová
Dita Pustějovská
Zdeňka Černochová
Simona Schlesingerová
Mgr. Pavla Dörrová

Marcela Medusová, DiS.
Milan Mikšánek
Milada Zouharová
Václav Galjanič
Hana Jágrová

Městský úřad Hodonín
Psychocentrum Domeček o.p.s.
OÁZA
SONS
Centrum pro rodinu
Zelený dům Pohody
Poradna pro uživatele sociálních služeb
Svaz zdravotně postižených občanů
SVČ
uživatelka
uživatelka
členka koordinační skupiny
Pečovatelská služba Hamedica o.p.s.,
členka koordinační skupiny
členka koordinační skupiny
uživatel
uživatelka
uživatel
uživatelka

Priorita 6.	Podpora sociální integrace zdravotně postižených
Zdůvodnění priority	Cílem této priority je vytvoření takových podmínek pro zdravotně postižené osoby, aby docházelo v co největší míře k jejich začleňování do společnosti. Nejlepší cesta je poskytnout zdravotně handicapovaným příležitost vést pokud možno samostatný život bez závislosti na jiných. Každý člověk s tělesným postižením má však poněkud rozdílné individuální potřeby, které jsou odvislé od druhu a stupně postižení. Důležitou roli hraje také skutečnost, zda se člověk s handicapem již rodí, nebo jej znenadání získá v průběhu života (těžký úraz nebo vážná nemoc). Tito lidé si na novou životní situaci zvykají hůř a z výsledků výzkumu prováděného v rámci procesu KP vyplývá, že oni i jejich rodiny potřebují dostatečné množství informací, aby se dokázali v nové situaci zorientovat. Proto je důležité klást důraz na dostupnost poradenství, informovanosti a rozvoji rané péče. Základním aktivním článkem v řetězu socializace či integrace zdravotně handicapovaných dětí je rodina. Život s handicapovaným člověkem znamená pro rodinu často celou řadu povinností a překážek. Častým průvodním problémem rodin s postiženými dětmi je jejich izolovanost či osamocenost a značně vysoké nároky na osobnost, psychickou stabilitu obou rodičů (což také dokazují výsledky analýzy potřeb uživatelů sociálních služeb). Vzhledem k této skutečnosti je nutné podpořit péči poskytovanou v rodině dalšími typy služeb – převážně terénními službami jako jsou např. pečovatelská služba, osobní asistence, denní stacionář, odlehčovací služby apod. Z výzkumu také vyplývá, že základní potřebou u zdravotně postižených osob je dostupnost sociálních a zdravotních služeb. Ve městě se to týká odstraňování bariér, na vesnici možnosti dojet za lékařskou péčí do města. Zdravotní handicap ve většině případů také znemožňuje plné zapojení člověka do běžného pracovního procesu. Při podpoře sociální integrace nechceme ani tuto skutečnost opomíjet, hodláme rozvíjet podmínky pro možnost začleňování zdravotně postižených do pracovních činností, které odpovídají míře jejich postižení.
Opatření 6.1.	Podpora odlehčovacích služeb pro zdravotně handicapované – služeb osobní asistence, pečovatelských služeb pro zdravotně handicapované
Popis opatření a zdůvodnění	Odlehčovací typy služeb jsou spíše než pro samotné zdravotně handicapované osoby určeny rodinným příslušníkům a dalším osobám, kteří se o ně starají. Požadavek po takových službách se objevil již v minulých letech a byl stanoven jako jedna z priorit již v původním Komunitním plánu pro Hodonín. Na základě toho vznikla nová služba osobní asistence, kterou od r. 2007 poskytuje Centrum pro rodinu (pro zdravotně postižené děti) a Pečovatelská služba Homedica o.p.s. Záměrem je tyto služby podporovat a také je zkvalitňovat a rozšiřovat neboť, jednou z připomínek uživatelů při výzkumu je, že služba osobní asistence není dostatečně rozšířená a poskytována na dostatečné úrovni. Pokud bude služba podporována, a bude mít výhledy na fungování do budoucna, může se zkvalitňovat a mírně rozšiřovat.
Dopad na cílovou skupinu	- zkvalitnění a zlepšení dostupnosti služeb pro zájemce - regenerace sil rodinných příslušníků - zkvalitnění života rodin zdravotně handicapovaných

AKTIVITY + Časový harmonogram	Poskytování osobní asistence průběžně v nadcházejících letech, žádosti o finanční podporu, mapování poskytování služby a vedení statistik
Realizátoři a partneři	Centrum pro rodinu, Pečovatelská služba Homedica o.p.s.
Předpokládaný počet klientů	19
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Využití stávajících zdrojů
Předpokládané finanční náklady	Roční náklady činí cca 988.000,-Kč
Předpokládané zdroje financování	MPSV, JMK, Město Hodonín, příspěvky od uživatelů sociálních služeb, příspěvky z darů a nadací
Kritéria hodnocení	Počet uživatelů těchto služeb v jednotlivých letech, počet výkonů služeb osobní asistence
Rizika realizace opatření	Nedostatečná podpora, nedostatečné zdroje financování

Opatření 6.2.	Vybudování terapeuticko-vzdělávacího centra pro handicapovanou mládež a mladé dospělé
Popis opatření a zdůvodnění	Záměrem tohoto opatření je vybudování pro mladistvé a mladé dospělé postižené převážně s kombinovanými vadami zázemí s rehabilitací, možností dalšího rozvoje a nasměrování uplatnění ve společnosti. Zařízení by mělo fungovat jako rekvalifikační centrum pro tuto cílovou skupinu se zaměřením na individuální potřeby a schopnosti, které je možné dále rozvíjet a případně uplatnit na trhu práce nebo uplatnit v nějaké chráněné dílně. Jedním z důležitých cílů bude vést – učit k osamostatňování se a připravovat se na samostatný život. Mimoto služba přispěje k určitému „odlehčení“ pečovateli, který může načerpat síly a energii či zařizovat nezbytné záležitosti v době, kdy je o handicapovaného postaráno v centru. Projekt také počítá s návazností na osobní asistenci, kterou Centrum pro rodinu v našem městě poskytuje. Jde o rozšíření stávajícího stacionáře o věkovou skupinu mladistvých a mladých dospělých do 26 let a poskytované služby.
Dopad na cílovou skupinu	V současné době pro tuto cílovou skupinu handicapovaní mladiství a mladí dospělí není na hodonínsku vybudováno žádné zázemí. Tito lidé buďto opouští své rodinné zázemí a bydliště z důvodu dalšího vzdělávání, které je jim poskytováno na školách internátního typu. Tito lidé se už pak jen těžko vrací zpět do svého rodného místa. Druhou skupinu tvoří ti, kteří po splnění povinné školní docházky zůstávají doma a uzavírají se před dalším možným vzděláváním a možnou socializací, začleněním do společnosti a ztrácejí i kontakt se svými vrstevníky. Existence terapeuticko-vzdělávacího centra umožní těmto lidem zůstat ve svém domácím prostředí, nebudou nuceni k předčasnému přerušení primárních vazeb a budou moci se dále rozvíjet – vzdělávat v oblastech, v kterých budou moci být i uplatnitelní na trhu práce. Nemělo by docházet k izolaci těchto mladistvých a mladých dospělých, ale budou moci prožívat toto období podobně jako jejich zdraví vrstevníci.

AKTIVITY + Časový harmonogram	1. jednání k získání pozemku případně vhodné budovy-leden 08 2. zpracování stavební studie a zajištění potřebných náležitostí-1.pol.2008 3. zpracování projektu a potřebných náležitostí k získání finančních prostředků pro stavbu či rekonstrukci-2.pol.2008 4. realizace stavby, rekonstrukce 2009-2010 5. registrace služby, podání projektu na získání finančních prostředků pro zajištění služby-podzim 2009 6. personální a materiální zajištění 7. realizace služby 2008-2010- stavební projekt 2010-..... realizace služby
Realizátoři a partneři	Centrum pro rodinu Hodonín, dodavatelské firmy
Předpokládaný počet klientů	10-15
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Pro realizaci tohoto projektu je možno v tuto chvíli počítat s 5 pracovními místy. Materiální základna se bude vytvářet nová. Prostorové zdroje jsou zatím nejasné, nabízí se buď postavit nové prostory, nebo získat nějaké prostory, které by byly rekonstruovány podle potřeb tohoto projektu.
Předpokládané finanční náklady	10-15 mil. (zahrnutý i stavební úpravy)
Předpokládané zdroje financování	evropské fondy, státní rozpočet, kraj, obec
Kritéria hodnocení	Prvotním kritériem bude realizace stavebního projektu - získání potřebných prostor, financí.. Dalším kritériem už bude samotná činnost centra, které bude hodnoceno počtem uživatelů využívajících službu, počtem jednotlivých aktivit nabízených v rámci činnosti centra.
Rizika realizace opatření	nezískání potřebných prostor, pozemků, financí na realizaci stavby. Pokud se nepodaří zajistit tyto zdroje, nedá se očekávat, že by mohl být záměr realizován

Opatření 6.3.	Informování o problematice zdravotně postižených (bude obsaženo v průřezové prioritě Zvýšení informovanosti o sociálních službách - opatření Kampaň o problematice uživatelů sociálních služeb)
----------------------	--

Opatření 6.4.	Odstraňování architektonických bariér a zlepšování dostupnosti služeb pro zdravotně handicapované ze spádových obcí
Popis opatření a zdůvodnění	Výsledky prováděného výzkumu zaměřeného na potřeby uživatelů sociálních služeb v Hodoníně a spádových obcích zřetelně formulují potřebu zdravotně handicapovaných po dostupnosti sociálních a zdravotních služeb. Ve městě se to týká odstraňování bariér, na vesnici možnosti dojet za lékařskou péčí do města. Zdravotně handicapovaní na vesnicích se díky špatné dostupnosti cítí více izolováni. V rámci této priority se budeme zaměřovat nadále na odstraňování bariér ve městě, tedy propojení s projektem Bezbariérové město Hodonín. Plánujeme také hledat nejvhodnější řešení pro zdravotně handicapované ze spádových obcí. To však vyžaduje delší časovou rezervu, zapojení představitelů obcí do řešení této problematiky, přesné zmapování zájmu o tuto službu.

Dopad na cílovou skupinu	- Zlepšení dostupnosti - Usnadnění cestování - Zlepšení kvality života při vyřizování každodenních záležitostí (nejen u zdravotně postižených)
AKTIVITY + Časový harmonogram	- Pokračování v mapování problematických míst v Hodoníně a odstraňování bariér v těchto lokalitách (např. úprava zastávek MHD, úpravy chodníků a přechodů v centru města, bezbariérové úpravy v budově ZŠ a MŠ Nám. B. Martinů, zřízení zvukového informačního systému do veřejných budov – r. 2009). Další úpravy vstupů do veřejných budov (Středisko služeb školám, Finanční úřad – 2009/2010), úpravy sportovního areálu u Červených domků, vstupu do Integrované střední školy (2010). - Zahájení jednání s představiteli spádových obcí o problematice možnosti lepší dopravy zdravotně handicapovaných občanů (5/2008) - Oslovení místních dopravních firem (6/2008) - Informování občanů o možnostech dopravy a výsledcích jednání (9/2008)
Realizátoři a partneři	Město Hodonín a dotčené instituce, spádové obce a jejich představitelé, místní dopravní firmy
Předpokládaný počet klientů	Cca 20 osob
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Město Hodonín na projekt Bezbariérové město využívá stávajících lidských zdrojů na koordinaci projektu, na realizaci jednotlivých úprav se oslovují firmy prostřednictvím výběrových řízení a zpracovávají se individuální studie. Na koordinaci jednání s představiteli spádových obcí a místními dopravními firmami budou rovněž využity stávající lidské zdroje.
Předpokládané finanční náklady	39.600.000,-Kč (na připravované úpravy v rámci projektu Bezbariérové město Hodonín za předpokladu získání dotací). Jednání s představiteli obcí a místních dopravních firem nepředpokládá finanční náklady, ty budou odhadnutelné po výsledcích jednání.
Předpokládané zdroje financování	Finanční zdroje jsou využívány ze státního rozpočtu, z programů mobility a rozpočtů jednotlivých kapitol (např. jednotlivých ministerstev).
Kritéria hodnocení	Počet realizovaných úprav v jednotlivých letech, počet odůvodněných nerealizovaných úprav, počet uskutečněných jednání s představiteli obcí, dopravních podniků
Rizika realizace opatření	Nedostatečné zdroje financování, omezené technické možnosti, neochota zabývat se danou problematikou

Opatření 6.5.	Podpora zapojování zdravotně postižených do pracovních činností odpovídajících míře zdravotního postižení
Popis opatření a zdůvodnění	V rámci tohoto opatření plánujeme zlepšit zapojování osob s různým handicapem do pracovních činností, neboť pracovní uplatnění těchto osob je jedním z hlavních prostředků integrace. V první fázi se chceme zaměřit na podporu pracovních činností u osob, kteří jsou uživateli pobytových služeb (uživatelé ze Zeleného domu pohody, p.o., případně uživatelé z Domova na Jarošce), poté hodláme vytipovat vhodné kandidáty za pomoci Psychocentra Hodonín, Národní rady osob se zdravotním postižením s pobočkou v Hodoníně či Oázy – střediska speciálních služeb.
Dopad na cílovou skupinu	- zvýšení pocitu realizace - zvýšení motivace - zvýšení pocitu užitečnosti - zlepšení sociální integrace (umožnění stát se součástí okolí)
AKTIVITY + Časový harmonogram	měs. 2-4/2008 - Sestavení pracovní skupiny, která bude řešit tuto problematiku (např. pracovní právní předpisy, možnosti úlev pro zaměstnavatele, možnosti podpory financování apod.) měs. 3-5/2008 – čerpání zkušeností z měst a projektů, kde podobný záměr již funguje (příklady z praxe) měs. 3-6/2008 – mapování potencionálních možností zaměstnání (zaměstnavatelé, vhodné pracovní činnosti) měs. 4-7/2008 – mapování vhodných uživatelů sociálních služeb dle nabízených charakteristik pracovních činností měs. 8 – 9/2008 – doladění po právních stránkách od měs. 10/2008 – realizace výkonu pracovních činností
Realizátoři a partneři	Zelený dům pohody, p.o., Město Hodonín, Úřad práce v Hodoníně, Domov na Jarošce, Psychocentrum Hodonín, Národní rada zdravotně postižených – pobočka Hodonín aj.
Předpokládaný počet klientů	Záleží na druhu a obtížnosti vykonávaných prací – cca 30 klientů
Zdroje lidské / materiální / prostorové	ne
Předpokládané finanční náklady	Průměr 4000,-Kč/měsíčně na 1 člověka
Předpokládané zdroje financování	Zaměstnavatelé, EU, ÚP, Město, dotace MPSV
Kritéria hodnocení	Počet zapojených zaměstnanců, zaměstnavatelů, počet uzavřených smluv
Rizika realizace opatření	Malé zdroje, nedostatek financí, nedostatečný zájem zaměstnavatelů, nevhodný výběr pracovního uplatnění, špatné reakce okolí

7.4 Oblast péče o rodinu, děti a mládež

Nalézt odpovídající definici rodiny je obtížné s ohledem na různé oblasti použití tohoto pojmu, ale i vzhledem k proměnlivým hodnotám současné společnosti. Právě v současné společnosti lze pozorovat snahy o co nejširší vymezení pojmu rodiny tak, aby se stal použitelným pro jakoukoli formu soužití dvou či více lidí (soužití manželů či partnerů bez dětí, apod.). Při definování je proto vhodné brát v úvahu funkce, které si rodina jako instituce má plnit. Jedná se o funkci biologicko-reprodukční, socializační (proměnlivá v čase a prostoru), výchovnou, sociálně-ekonomickou (není závislá na přítomnosti dětí), regenerační a podpůrnou. Právě pro tyto funkce je rodina specifický a nenahraditelný útvar, protože není jiného typu skupiny, která by všechny tyto funkce reflektovala a plnila.

Některé základní funkce rodiny, především v oblasti socializace a vzdělávání jsou souhrnně označovány jako **tvorba lidského kapitálu** (komplexní výchova dítěte v sociálně-kulturní a hodnotově orientovanou osobnost schopnou vést plnohodnotný život a reagovat na různé životní situace s vizí vlastních představ). Tvorbou lidského kapitálu vytváří rodina předpoklady pro zdravý fyzický i psychický vývoj dítěte a umožňuje tak fungování hospodářského i sociálního systému společnosti. Dalo by se tedy říci, že právě **tvorba lidského kapitálu je jedním z nejdůležitějších cílů rodinné politiky**. Rodinnou politiku tedy chápeme jako komplexní systém podpory rodin nesměřující k upřednostnění jedné z jejích funkcí, ale k posílení schopnosti rodin plnit všechny své přirozené funkce.

Na tyto skutečnosti bereme ohled i při tvorbě místního plánu rozvoje sociálních služeb. A nejenom to, zohledňujeme také **sociodemografický vývoj rodin**, který se vyznačuje již od 90.let především klesající plodností (nezaviněnou biologickými, ale spíše sociálně-kulturními vlivy), klesající sňatečností a zároveň stoupajícím věkem při prvním sňatku a prvním porodu, případně zvýšeným počtem tzv. nesezdaných soužití a zvýšením rozvodovosti. Nutné je reflektovat také skutečnost snižování podílu předproduktivní populace a zvyšování populace poproduktivní. Je proto vhodné se zaměřit mimo jiné na podporu fungování rodin (např. posilování rodičovských kompetencí, podporou služeb převážně neziskových organizací zaměřených na podporu funkcí rodin, podporu soudržnosti apod.).

Pozornost však musí být také **věnována podpoře rodin dysfunkčních**, tedy rodin, kde nejsou plněny nebo jsou nedostatečně nebo nežádoucím způsobem plněny některé ze základních funkcí, což způsobuje ohrožení rodiny jako celku, zejména však zdravý vývoj dětí.

V ORP Hodonín působí v oblasti péče o rodinu, děti a mládež tyto organizace a instituce:

- Městský úřad Hodonín, Odbor sociálních služeb (převážně OSPOD – pracovníci sociálně právní ochrany dětí a kurátoři pro mládež), kteří při výkonu činností spolupracují s dalšími organizacemi a institucemi – např. základními školami, Pedagogicko-psychologickou poradnou Hodonín, s psychology, psychiatry, pediatry, pracovníky Probační a mediační služby Hodonín apod.
- Psychocentrum Hodonín o.p.s. (zaměřuje se v této oblasti na poskytování sociálního poradenství)
- Nízkoprahové centrum pro děti a mládež Hodonín (Oblastní charita Hodonín) – zařízení působící v oblasti sociální prevence proti výskytu sociálně patologických jevů
- Centrum pro rodinu Hodonín (zaměřené na podporu funkcí rodin, jejich soudržnost apod.)
- Domov pro matky s dětmi (Oblastní charita Hodonín)
- Poradna pro ženy a dívky (Oblastní charita Hodonín)
- Mimoto působí v oblasti primární prevence před výskytem sociálně patologických jevů řada organizací, které zabezpečují smysluplné trávení volného času (např. Sokol, Junák, Středisko volného času, Český červený kříž (oblastní spolek se skupinou mládeže ČČK Hodonín, sportovní kroužky, národopisné kroužky a mnohé další)

Z průzkumů potřeb této skupiny vyplynulo, že je nutné **zachovávat prostředí, kde se může mládež setkávat** a trávit zde společně svůj volný čas (specifika věku, kdy je vyšší potřeba kontaktu s vrstevníky), a to pro všechny skupiny mládeže (tedy i pro mládež ze sociálně slabších vrstev). Pro tyto účely funguje v Hodoníně nízkoprahové centrum pro děti a mládež, kam mohou docházet i děti a mládež z okolních obcí. Služba je poskytována zdarma. Mimo to existují nejrůznější kroužky určené pro děti a mládež, které zohledňují jednotlivé zájmy a záliby. Ty fungují nejenom při základních školách, ale jsou zřizovány také nejrůznějšími neziskovými organizacemi. Za tyto služby se většinou vybírají poplatky, které se pohybují v různých výších. Vzhledem k tomu, že tato oblast je velmi rozsáhlá, nelze se jí v plánování sociálních služeb věnovat více, máme však zato, že oblast volnočasových aktivit pro děti a mládež by měla být udržována a podporována nejen představiteli měst a obcí, ale také dalšími subjekty (např. podnikateli, dobrovolníky apod.).

Ze sociodemografické analýzy pak vyplynula k diskuzi otázka **podpory služeb, které jsou zaměřené na fungování partnerských a rodinných vztahů**. Jak je zřejmé i z oblasti rodinné politiky, nejedná se jen o podporu sociálních služeb pro rodinu, ale také o **služby zaměřené na podporu fungující rodiny**. Pozitivním ovlivňováním této oblasti může dojít k posílení přirozeného přírůstku a utlumení záporného migračního salda. To však předpokládá především podporu celostátní.

Co se týká **dysfunkčních rodin**, zaznívají většinou připomínky ke zhoršenému přístupu k bydlení. Častým problémem jsou opakované ztráty příbytku u téže sociálně slabých rodin. Tyto rodiny špatně hospodaří, často neplatí nájem a po vzniku dluhů bývají vystěhovávány z obecních či městských bytů. V souvislosti s tím může také docházet k umísťování dětí z těchto rodin do ústavních zařízení. K předcházení těchto jevů je **nutné zesílit individuální práci s těmito rodinami a s jejich příslušníky**. Kapacity pracovníků OSPOD jsou však omezeny, proto již v minulém období vyvstávala nabídka pro NNO k registraci sociálně aktivizačních služeb.

Výčet připomínek z výzkumů a pracovních skupin

- ❖ Podpora a rozvoj volnočasových aktivit pro děti a mládež
- ❖ Umožnění setkávání mládeže i ze sociálně slabších rodin
- ❖ Umožnění přístupu sociálně slabých rodin k bydlení a především jeho zachování
- ❖ Zřízení sociálně aktivizační služby, která bude vykonávat individuální práci s rodinami
- ❖ Podpora služeb pro mladé rodiny a děti, které by mohly vést k posílení přirozeného přírůstku (podpora fungování rodin)

Členové pracovní skupiny za oblast péče o rodinu, děti a mládež

Helena Valíčková	Městský úřad
Sylvia Míčková	Městský úřad
Bc. Jana Janulíková	Městský úřad
Ladislav Ambrozek	
Šárka Látalová	Středisko volného času
PhDr. Jan Králík	Psychocentrum Domeček o.p.s.
Jana Stehlíková	Domov pro matky s dětmi v tísni
Mgr. Lucie Ambrozková	Centrum pro rodinu
Eva Janíčková	FOD
Marcela Medusová, DiS.	Členka koordinační skupiny
Simona Schlesingerová	Členka koordinační skupiny
Mgr. Pavla Dörrová	Pečovatelská služba Hamedica o.p.s., členka koordinační skupiny
Jiřina Škrabalová	
Milada Zouharová	
Diťa Pustějovská	
Marie Slezáková	
Marcela Škrabalová	

Priorita 7.	Rozvoj služeb pro rodinu, děti a mládež napomáhajících snižování výskytu sociálně patologických jevů
Zdůvodnění priority	Z pohledu rodinné politiky MPSV se rozlišují dva typy služeb, které slouží k podpoře rodin. Služby sociální povahy, které jsou zaměřeny buď přímo na podporu a pomoc rodině jako celku, nebo, což převažuje, na jednotlivé členy rodiny nacházející se v takové sociální situaci, kterou nedokážou zvládnout vlastními silami, ani za pomoci rodinných příslušníků (sociální služby pro rodiny). I sociální služby zaměřené na jednotlivé členy rodiny často napomáhají podpoře a fungování rodiny jako celku. Druhým typem služeb pro rodinu jsou služby na podporu fungující rodiny, v rámci nichž lze uvažovat o rozlišení např. na služby zaměřené na podporu rodiny v péči o děti, služby zaměřené na podporu funkce a soudržnosti rodiny aj. Tyto služby mají preventivní podpůrný charakter – mají usnadňovat a posilovat manželské soužití a rodičovství, podporovat rodiny v péči o děti a při harmonizaci práce a rodiny. To je také jedním z návrhů, které vyplývají ze sociodemografické analýzy, která byla pro proces KP zpracována (tedy podpora služeb pro mladé rodiny a děti, která by mohla vést k posílení přirozeného přírůstku). Protože je zřejmé, že narůstá kriminalita dětí a mládeže, ale i další problémy pramenící z nevhodného trávení volného času nebo z rozpadu rodin, považujeme za velmi důležité také služby, které slouží k podpoře rodin nepřímo (různé výchovné, osvětové a jiné volnočasové aktivity neziskového sektoru a dalších subjektů), avšak nejsou primárně vnímány jako sociální služby či služby pro rodiny s dětmi. Cílem této priority je tedy podpora úplných, i neúplných rodin (protože problémy vedoucí k dysfunkcím v rodině se mohou projevovat v obou těchto typech), dále je cílem i podpora preventivních a volnočasových aktivit pro děti a mládež, především formou podpory nízkoprahového denního centra pro děti a mládež a také podporou volnočasových aktivit pro děti a mládež, které jsou zaměřeny na prevenci sociálně patologických jevů.
Opatření 7.1.	Podpora nízkoprahového denního centra pro děti a mládež a dalších organizací, které nabízejí preventivně zaměřené volnočasové aktivity pro děti a mládež
Popis opatření a zdůvodnění	Účinnosti volnočasových aktivit ve smyslu prevence soc.patologických jevů lze jen stěží hodnotit. Systematicky by většinu volnočasových aktivit bylo možno zařadit do <i>primordiální prevence</i> všech sociálně patologických jevů mládeže. Termínem <i>primordiální prevence</i> se označuje snaha předejít tomu, aby byly osoby exponovány faktorům prostředí, jež by vedly k zvýšení rizika onemocnění, či aby si osvojily chování a životní styl vedoucí ke zvýšenému riziku nemoci. Obecně řečeno účinnost těchto volnočasových aktivit na prevenci je významně nižší než účinnost specifických programů. V Hodoníně jsou tyto aktivity finančně podporovány každoročně formou grantů, kdy částky jsou přidělovány neziskovým organizacím na základě doporučení správních rad fondů (např. Fond dětí, mládeže a prevence sociálně patologických jevů, Sociální fond). Smyslem tohoto opatření je nadále tyto organizace podporovat, zvyšovat výše dotací s ohledem na vzrůstající náklady a věnovat činnostem těchto organizací pozornost.
Dopad na cílovou skupinu	- omezení výskytu společensky nežádoucích jevů - kvalitnější využití volného času

	- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti - zprostředkování kontaktu se společenským prostředím - sociálně terapeutické činnosti
Realizátoři a partneři	Školské právnické osoby, NNO, církevní právnická osoba
Předpokládané finanční náklady	Nízkoprahové denní centrum - 1.354.000,-Kč ročně Nelze uvést náklady na veškeré volnočasové aktivity
Předpokládané zdroje financování	EU, MŠMT, MPSV, MSK, SMO, příjmy od účastníků, dary a nadace, vlastní zdroje,
Kritéria hodnocení	Počet podpořených organizací v jednotlivých letech
Rizika realizace opatření	Nedostatek finančních prostředků, upřednostnění aktivit jiného charakteru

Opatření 7.2.	Zřízení sociálně aktivizační služby pro rodiny v nepříznivé životní situaci od roku 2008		
Popis opatření a zdůvodnění	Jde o službu, která nenahrazuje dítěti péči rodičů, nepřejímá funkci vychovatele dětí ani osoby pečující o chod domácnosti. Jejím hlavním cílem je podpora rodiny, ve které jsou narušeny některé její funkce. Služba navazuje na poradenskou činnost a je zaměřena na obnovení nebo posílení rodičovských kompetencí při výchově dětí a při péči o domácnost. Jejím cílem je umožnit samostatné fungování rodiny bez cizí pomoci.		
Dopad na cílovou skupinu	- Zajištění praktické a potřebné podpory rodiny - Zvýšení sociálních dovedností a schopností péče o domácnost a hospodaření s finančními prostředky - Docílení změn v chování jednotlivců pomocí např. metody videotrénink interakcí - Posílení sebedůvěry - Zvýšení rodičovských schopností a dovedností v péči o dítě - Snížení počtu dětí s nařízenou ústavní výchovou - Aktivizace rodin k řešení závažných problémů		
AKTIVITY + Časový harmonogram	V současné době a až do měs. 6/2008 probíhá vzdělávání pracovníků měs. 2/2008 - mapování finančních zdrojů a získávání finančního zajištění služby (prostřednictvím žádosti o grant) měs. 6 – 7/2008 – žádost o registraci služby měs. 7/2008 – kontrakt s městem, s uživateli měs. 7-9/2008 - informovanost a propagace služby měs. 8/2008 – zahájení terénního poskytování služby dle případného nárůstu zájmu o tuto službu je v plánu od měs. 12/2008 s proškolením dalšího rodinného asistenta a od roku 2009 případné rozšíření služby		
Realizátoři a partneři	Oblastní charita Hodonín - Domov pro matky s dětmi, Triáda Brno o.s. - poradenské centrum (supervize, garant), MěÚ Hodonín - OSPOD		
Předpokládaný počet klientů	5 (dle specifických potřeb klientů)		
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Využití stávajících zdrojů, nárůst pracovních úvazků o 0,5 u rodinného asistenta, 0,4 u vedoucího projektu, specifické materiální pomůcky zahrnuté v nákladech (např. videokamera)		
Předpokládané finanční náklady	Rok 2008 260 000,- Kč	rok 2009 380.000,-Kč	rok 2010 400.000,-Kč

Předpokládané zdroje financování	Rok 2008 - Oblastní charita Hodonín, Město Hodonín, dary, sbírky, nadace Rok 2009 - MPSV, Kraj, Město, vlastní zdroje, dary, sbírky, nadace Rok 2010 - MPSV, Kraj, Město, vlastní zdroje, dary, sbírky, nadace
Kritéria hodnocení	Počet kontaktů, počet zapojených rodin, dotazník spokojenosti s poskytovanými službami
Rizika realizace opatření	Nedostatek finančních prostředků, neochota rodin spolupracovat

Opatření 7.3.	Zvýšení kapacity programů určených pro rodinu, děti a mládež, které posilují kontakt v rodinách realizovaných v CPR a Poradně pro ženy a dívky
Popis opatření a zdůvodnění	Kvalitní rodinné zázemí je základním předpokladem pro harmonický vývoj dětí a mládeže. Statistické výsledky o současném stavu rodin vypovídají o vysoké rozvodovosti, vysokém počtu dětí narozených mimo manželství, přibývajícím procentu mladých lidí žijících „singl“ atd. Opatření je zaměřeno na zvýšení kapacity a rozvoj programů, které napomáhají k budování pevných rodinných vztahů, podporou a zkvalitňováním partnerských vztahů a posilování rodičovských kompetencí. Pozornost by měla být věnována také tématům k podpoře prevence domácího násilí, což je oblast, která byla v minulosti v ČR poněkud opomíjená. Přitom výzkum domácího násilí v ČR prováděného v roce 2006 potvrdil, že nějakou zkušenost s domácím násilím má poměrně velká část lidí, každý druhý člověk starší 15 let ví o nějakém případě partnerského násilí z doslechu, zhruba čtvrtina se s tímto druhem domácího násilí setkala přímo, nejčastěji v roli svědka, ale i v roli oběti.
Dopad na cílovou skupinu	- Posílení a upevnění rodinných vazeb - Posílení rodičovských a partnerských dovedností - Posílení obecného povědomí o významech rolí matky, otce, manžela.. - Prevence projevu dysfunkcí v rodině - Prevence sociálního vyloučení - Zvyšování odolnosti proti patologickému chování - posílení stability a funkčnosti rodiny
AKTIVITY	CPR plánuje zahájení stavebních úprav vedoucích k rozšíření kapacit stávajícího zařízení na ul. Štefánikova, po kterých by mělo následovat rozšíření kapacit nabízených kurzů o rodičovství a výchově dětí, ale i preventivních a volnočasových aktivit určených pro rodiny, děti a mládež. Poradna pro ženy a dívky plánuje rozšíření činnosti o přednášky na téma domácího násilí a také poradenství v této oblasti. Pro svou poradenskou a přednáškovou činnost bude hledat díky zvyšování kapacit nové prostory.
Časový harmonogram	CPR - od měs. 1/2008 příprava stavebních úprav (zahrnující přípravu projektové dokumentace, vypracování studie, hledání finančních zdrojů, žádost o stavební povolení (měs. 2/2008), zpracování projektu na získání dotace z EU (2/2008), žádost o úvěr (5/2008), zahájení stavebních úprav. Realizace vzdělávacích kurzů o rodičovství a výchově dětí i kurzů zaměřených na téma partnerství a rodičovství by měla probíhat průběžně od začátku roku 2008).
Realizátoři a partneři	CPR, Katolický spolek,

Předpokládaný počet klientů	Cca 1200 rodin či jednotlivců za celé období (CPR) 175 dětí a mládeže ročně - přednášková činnost (poradna) 200 klientů ročně - poradenství, 95 přednáškových akcí ročně pro dospělé								
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Poradna - využití stávajících zdrojů, hledání nových prostor pro výkon poradenství a přednáškové činnosti CPR - stavební úpravy na zvýšení kapacit, poté navýšení úvazků								
Předpokládané finanční náklady	<table><tr><td>Rok 2008</td><td>rok 2009</td><td>rok 2010</td><td></td></tr><tr><td>cca 16,6 mil. Kč</td><td>1.725.000,- Kč</td><td>1.900.000,-Kč</td><td>CPR</td></tr></table> (15 mil. stavební úpravy) Poradna pro ženy a dívky cca 708.000,-Kč ročně	Rok 2008	rok 2009	rok 2010		cca 16,6 mil. Kč	1.725.000,- Kč	1.900.000,-Kč	CPR
Rok 2008	rok 2009	rok 2010							
cca 16,6 mil. Kč	1.725.000,- Kč	1.900.000,-Kč	CPR						
Předpokládané zdroje financování	EU - ROP, státní rozpočet, Jmk, Katolický spolek (vlastník objektu), Město Hodonín (na stavební úpravy budou Město Hodonín žádat o spolufinancování ve výši 5%), dále na realizaci kurzů by se mělo podílet MPSV, kraj, Město Hodonín, nadace, sponzoři, příjmy od klientů								
Kritéria hodnocení	Počet uskutečněných přednášek, návštěvnost přednáškových akcí, evaluační dotazníky, počet realizovaných kurzů, realizace přestavby, počet nových rodin (účastníků)								
Rizika realizace opatření	Nedostatek financí, nevydání stavebního povolení, nezájem o některé typy služeb								

Opatření 7.4.	Zahájení jednání o možnostech podporovaného bydlení pro rodiny v nepříznivé životní situaci (řeší průřezová priorita)
----------------------	--

7.5 Oblast péče o nepřízpůsobené a vyžadující zvláštní péči

Do oblasti této skupiny patří lidé, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci nebo přechodné osobní nebo sociální krizi a kteří si nejsou schopni v dané situaci zabezpečit své základní životní potřeby a uplatnit se na trhu práce vlastními silami, popřípadě za pomoci rodiny a nejbližšího sociálního okolí. V důsledku toho jsou ohroženi sociálním vyloučením. Řadíme sem:

- osoby ohrožené sociálním vyloučením vymezené zák. č. 108/2006 Sb. o sociálních službách a zák. č. 111/2006 Sb. o pomoci v hmotné nouzi, nezaměstnaní, jednotlivci a rodiny v obtížných sociálních situacích, národnostní a etnické menšiny, osoby závislé, osoby bez přístřeší, osoby s dlouhodobým duševním onemocněním apod.

Problémy těchto osob **jsou velmi rozmanité a různorodé**, většinou bývají kumulovány (např. dlouhodobá nezaměstnanost, problémy v rodinných vztazích, alkoholismus či jiná závislost, ztráta domova, ...). Následkem toho postupně **dochází k vyčleňování těchto jedinců ze společnosti**.

Služby, které jsou této skupině poskytovány, se snaží především uspokojit nejprve základní potřeby jedinců – bydlení, stravu, ošacení, hygienu (např. služby nízkoprahového charakteru), ale také poradenství, služby spojené s bydlením, služby podporující uživatele v získání či podpoření pracovních návyků, zvyšování kvalifikace, získání zaměstnání, nabízející rekvalifikaci a jiné služby spojené s oblastí práce.

V ORP Hodonín jsou tyto služby zabezpečovány především nestátními neziskovými organizacemi – **Oblastní charitou Hodonín a Psychocentrem Domeček o.p.s. Hodonín**. Oblastní charita Hodonín poskytuje služby: azylový dům (Domov pro matky s dětmi), kontaktní centrum (Kontaktní centrum Hodonín a terénní práce v rámci Harm reduction), nízkoprahové denní centrum (Nízkoprahové centrum pro osoby bez přístřeší), noclehárna (Noclehárna pro lidi bez přístřeší). Psychocentrum Domeček o.p.s. poskytuje těmto osobám odborné poradenství, služby sociální rehabilitace (Psychosociální centrum), azylový dům (Azylový dům pro muže) a také chráněné bydlení (Chráněné bydlení pro dlouhodobě duševně nemocné). Mimoto působí v této oblasti také **Městský úřad Hodonín, Odbor sociálních služeb**, kde jsou vypláceny dávky hmotné nouze a také zde působí sociální kurátor a koordinátor péče o osoby ohrožené sociálním vyloučením.

Pobytovou službu nejenom dlouhodobě duševně nemocným, ale i osobám s chronickou závislostí na alkoholu, osobám závislým na návykových látkách zabezpečuje **Domov na Jarošce p.o.** (domov se zvláštním režimem).

Dále v Hodoníně působí také služba telefonické krizové pomoci (**Linka důvěry Hodonín**), která poskytuje krizovou intervenci občanům v krizové životní situaci, kdy je ohroženo jejich psychické zdraví, a někdy dokonce život.

Je zřejmé, že služby pro tuto cílovou skupinu, které v ORP Hodonín působí, jsou různorodé a zabezpečují dostatečně základní potřeby jedinců. Z připomínek shromážděných v rámci výzkumu však vyplynulo, že je **nutné tyto služby nejenom zachovávat, ale také zkvalitňovat**. Objevil se také zájem některé **služby mírně rozšířit**, co se týká doby poskytování (denní centrum pro osoby bez přístřeší). K připomínkám uživatelů z této oblasti směřujících k problémům se zajišťováním ošacení se pracovní skupina shodla, že možnost obstarat si zdarma ošacení existuje v Hodoníně v dostatečné míře, měla by se pouze zvýšit informovanost osob o těchto možnostech. Také připomínky k pocitům stigmatizace osob z této oblasti mohou být řešeny v rámci kampaně o sociálních službách.

Výčet připomínek z výzkumů a pracovních skupin

- ❖ poptávka po zajištění základních potřeb (strava, nocleh – bydlení, ošacení, hygiena)
- ❖ pocit stigmatizace na základě příslušnosti ke skupině, stereotypní vnímání okolí (neochota řešení problémů)
- ❖ zajištění non-stop servisu – především v zimních měsících
- ❖ zkvalitňování sociálních služeb
- ❖ zřízení doléčovacích služeb a odborných poradenských služeb pro osoby závislé na návykových látkách

Členové pracovní skupiny za oblast péče o nepřízpůsobené a vyžadující zvláštní péči

PhDr. Milan Franta	Městský úřad Hodonín
PhDr. Jan Králík	Psychocentrum Domeček o.p.s.
Zdena Hatalová	
Pavla Hanačíková	Linka důvěry
Dagmar Úlehlová	
Jana Cibulková	K-centrum
Pavel Novotný	Centrum pro bezdomovce
Mgr. Jana Měsíčková	Město Hodonín,
Marcela Medusová, DiS.	Členka koordinační skupiny
Simona Schlesingerová	Členka koordinační skupiny
Mgr. Pavla Dörrová	Pečovatelská služba Homedica o.p.s.,
	členka koordinační skupiny
Mgr. Ivana Šustrová	výchovná poradkyně

Priorita 8.	Podpora integračních aktivit osob nepřízpůsobených a vyžadujících zvláštní péči
Zdůvodnění priority	Jak vyplývá z analýzy potřeb uživatelů sociálních služeb osoby sociálně vyloučené potřebují v první řadě služby, které pokryjí jejich základní potřeby - hygienu, stravu, ošacení a nocleh. Tyto služby jsou zajištěny v rámci stávajících služeb a proto je hodláme podporovat i do budoucna (viz. průřezová priorita). Je však nutné tyto služby zkvalitňovat a mírně rozšiřovat nabídku programů, které umožňují osobám vyloučeným návrat do společnosti. Proto podpora integračních aktivit je hlavním cílem této priority.
Opatření 8.1.	Rozšíření provozní doby nízkoprahového denního centra o víkendové pobyty
Popis opatření a zdůvodnění	V současné době je nízkoprahové denní centrum otevřeno pouze v pracovní dny. Podle provedeného výzkumu i na základě vlastních zkušeností (připomínky, podněty od uživatelů) je zřejmé, že pro uživatele je stávající provozní doba nedostačující, protože o sobotách, nedělích a svátcích nemají kde být. Toto je problém především v zimním období. Proto je v plánu od roku 2009 následující: nízkoprahové denní centrum by poskytovalo svoje služby také o sobotách, nedělích a svátcích v období od začátku října do konce března. Tento provoz by byl zahájen 1.1.2009. V období od 1.4. do 30.9. by bylo denní centrum otevřeno pouze v pracovní dny.
Dopad na cílovou skupinu	Dopad na cílovou skupinu by byl pozitivní, neboť by mohli využívat služby i o sobotách, nedělích a svátcích, měli by se kam uchýlit a nemuseli by se potulovat po nádražích, kolem velkých nákupních středisek apod., hlavně v chladnějších měsících by nemuseli mrznout venku.
AKTIVITY	Nejdříve bude zrealizováno výběrové řízení. Následně budou vybráni vhodní uchazeči na pozici pracovník v sociálních službách. Ti, kteří nebudou mít potřebné vzdělání, budou absolvovat patřičný kurz v rozsahu 150 hodin.
Časový harmonogram	Listopad 2008 – proběhne výběrové řízení. 1. pololetí roku 2009 – pracovníci budou absolvovat potřebný kurz. Víkendový provoz bude zahájen od začátku ledna 2009. Období realizace víkendového provozu – 1.ledna – 31. března a 1. října – 31.prosince.
Realizátoři a partneři	Oblastní charita Hodonín
Předpokl. počet klientů	35 za měsíc
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské zdroje – 2,5 úvazku, pro zajištění víkendového provozu je to však nedostačující, bude potřeba zajistit další 2 pracovníky na DPČ. Materiální zdroje – k dispozici počítač, kopírka, veškeré vybavení potřebné pro poskytování hygienického (pračka, sušička) a potravinového servisu (mikrovlnná trouba, rychlovarná konvice, el. vařič), k dispozici je také ošacení. Vybavení společenské místnosti – 4 stoly a 16 židlí. Prostorové zdroje – mohou být využity veškeré stávající prostory nízkoprahového denního centra.
Předp.finan. náklady	1.300.000,- Kč (na celý včetně víkendového provozu)
Předpokládané zdroje financování	MPSV – 25 %, JMK – 55 %, Město Hodonín – 14,5 %, dary a sbírky – 3,8 %, úhrady od uživatelů – 1,7 %
Kritéria hodnocení	Počet klientů
Rizika realizace opatření	Rizikem je především nedostatek finančních prostředků a to, že se nepodaří sehnat pracovníky, kteří budou ochotni pracovat o sobotách, nedělích a svátcích a budou ochotni doplnit si vzdělání.

Opatření 8.2.	Odstraňování bariér a zlepšení dostupnosti pobytových služeb poskytovaných v Psychocentru Domeček o.p.s.
Popis opatření a zdůvodnění	Psychocentrum Domeček poskytuje 4 typy sociálních z nichž dvě mají formu ambulantní a dvě formu pobytovou. U ambulantně poskytovaných služeb se jedná o - psychologickou poradnu a sociální rehabilitaci a pobytové zahrnují chráněné bydlení pro dlouhodobě duševně nemocné a azylový dům pro muže s psychickými problémy. Všechny tyto služby jsou poskytovány v jedné budově, která čítá 3 podlaží. Vchod do přízemních prostor je bezbariérový, avšak I.a II.patro, které slouží k realizaci pobytových služeb je již z hlediska bariér problematický. Zařízení je tedy omezeno v přijímání např. uživatelů sociálních služeb s dlouhodobým duševním onemocněním kombinovaným s tělesným handicapem. Také se objevují problémy při dočasném omezení pohyblivosti uživatelů, kterým je služba poskytována. Záměrem tohoto opatření je tedy odstranění bariér vybudováním výtahu a dalšími nezbytnými úpravami prostor. Vybudování výtahu otevírá další možnosti ke zkvalitňování a mírnému rozšiřování kapacit nabízených služeb (budou dostupné i prostory v suterénu).
Dopad na cílovou skupinu	- Zvýšení možnosti soběstačnosti a sebeobslužnosti - Možnost rozšíření okruhů osob, jimž může být pobytová služba poskytnuta - Zvýšení kvality poskytnutých služeb (pobytových i ambulantních) - Zvýšení kapacit služeb sociální rehabilitace - Ulehčení pohybu v zařízení
AKTIVITY + Časový harmonogram	1/2008 - zahájení jednání s Městem Hodonín, které je vlastníkem objektu Vypracování projektové studie, hledání možností financování, zpracování projektu na získání potřebných dotací (do výzvy EU - ROP), získání stavebního povolení, zahájení úprav a stavebních prací. Ukončení prací se předpokládá na r. 2011.
Realizátoři a partneři	Město Hodonín, Psychocentrum Domeček o.p.s.
Předpokládaný počet klientů	30
Zdroje lidské / materiální / prostorové	0
Předpokládané finanční náklady	3.000.000,- Kč
Předpokládané zdroje financování	ESF, ROP, Město Hodonín, Psychocentrum Domeček, o.p.s.
Kritéria hodnocení	Provedení kolaudace
Rizika realizace opatření	Nedostatek financí, technické překážky, nevystavení stavebního povolení

Opatření 8.3.	Podpora služeb pro etnické menšiny
Popis opatření a zdůvodnění	Informatika a vzdělávání, konzultace, poradenské služby, doučování dětí a mládeže, kurzy PC, politika zaměstnanosti, kulturní a společenské akce. Vyplývá z daného programu a plánu SRNM v Hodoníně a možností podaných projektů.
Dopad na cílovou skupinu	Získání vyššího vzdělání, lepší komunikace, možnost uplatnění na trhu práce, ekonomické zabezpečení apod. Zapojení se do majoritní společnosti. Odbourání negativních jevů, prevence kriminality a drogové záležitosti.
AKTIVITY	Aktivity vychází ze stanov sdružení, akčního plánu činnosti, Schválených projektů na konkrétních akcích, jako Miss Roma ČR, SEP, PC, rekreačně výchovně vzdělávací tábory, volno časové a jiné programy k řešení zaměstnanosti apod.
Časový harmonogram	Jedná se o celoroční a dlouholetý program z možností uplatnění rekvalifikačních kurzů práce standard PC a v podnikání. Rekvalifikační kurzy proběhnou v lednu, červnu a v listopadu 2008. Rekvalifikační kurzy proběhnou ve spolupráci s ÚP Hodonín a Sekcí Romských poradců Brno. Mezi další nové aktivity sdružení patří návštěvy základních škol za účelem komunikace, sledování prospěchu a chování romských dětí.
Realizátoři a partneři	SRNM v Hodoníně v úzké spolupráci se SRNM v ČR, město Hodonín, JMK a dalšími institucemi, jako sponzoři a partneři Sekce romských poradců, Komise MPSV, ÚP Hodonín a další.
Předpokládaný počet klientů	50 – 100, jedná se spoluobčany města i blízkého okolí
Zdroje lidské / materiální / prostorové	PC, kopírky, vybavení, dále jsou to 4 terénní pracovníci, představitelé sdružení, prostory, kde jsou prováděny služby, kde probíhají školení, kurzy, nácviky tanečního souboru, rekvalifikační kurzy, besídky a doučování dětí a mládeže.
Předpokládané finanční náklady	Mzdové náklady – 672.000,- / Provozní náklady – 150.000,- Kulturní a vzdělávací aktivity – 550.000,- Předpoklad celkových nákladů sdružení činní na rok 2008 činní 1.372.000,-Kč
Předpokládané zdroje financování	Město, Jihomoravský kraj a sponzoři
Kritéria hodnocení	Výsledky činnosti sdružení, stanovení podmínek, využití daných prostorů, dodržování pravidel zapojení do spolupráce. Postavení Romů ve společnosti, práce s rodinou a dětmi. Začlenění sociálně vyloučených rodin do integračního procesu. Dokážeme klienty přesvědčit a usměrnit.
Rizika realizace opatření	Nedostatek finančních prostředků k realizaci záměrů a cílů k prosazení uplatnění projektů a získání podpory města a JMK se podílet i na zahraničních Grantech je nutná pomoc při realizaci společných záměrů.

Opatření 8.4.	Vytvoření detašovaného pracoviště Občanského sdružení Krok v roce 2009
Popis opatření a zdůvodnění	Detašované pracoviště OS KROK umožní poskytování služby poradenství pro rodiny s dětmi, které jsou ohroženy patologickými jevy vedoucím ke drogám a kriminalitě. V běžné praxi rodina převážně přichází s problémy v době, kdy problém přerostl do závažných změn v chování jednotlivce, často znamená narušení schopnosti komunikovat a řešit vzniklé problémy, jsou vážně narušené hranice v rodině, ztráta důvěry a respektu. Podmínky pro včasnou intervenci umožní podívat se na problém a odborník nabídne nejenom zprávu o závažnosti a rozsahu problému, ale i oporu v řešení, nabídku programu, který vede ke změně. Služby jsou vedeny podle potřeb odborníky se zkušeností z oblastí: pedagogické, terapeutické, probační, právní, sociální, prevence a léčby drogových závislostí. Výhodou je poradenství ze zkušenosti a tzv. „ušité na míru“, významné je jak řešení příčiny, tak následku problémů. Program současně řeší posílení rodičovských kompetencí v oblasti výchovy dospívajících dětí, mužských, ženských a rodičovských rolí, nabízí prevenci, ale i postupy na řešení alkoholových a drogových problémů, problémů s porušováním zákonů atd.
Dopad na cílovou skupinu	Program umožňuje řešení problémů (dospívání, nezvladatelného chování, delikventního chování, užívání alkoholu a drog) v rodině komplexně, nabízí práci s jednotlivcem, rodiči i celou rodinou. Další nabídkou je výchovně edukační program pro rodiče, který vybaví rodiče zásadami pro zvládání rizikových situací v rodině. Služba se odvíjí v prostředí důvěry, jak profesionální, tak vztahové. Účastníky služeb navíc posilují tzv. encounter skupiny, jde o sdílení a vzájemnou podporu lidí se stejným problémem.
AKTIVITY	1. Zajistit podmínky pro provoz: Vytvoření prostoru pro poskytování služeb. Jde o místnost, kde bude poskytováno denní poradenství, současně v odpoledních, večerních hodinách možnost skupinových aktivit pro 15 účastníků, a hygienické zázemí. 2. Propagace a nabídka služeb veřejnosti, navázání spolupráce s dalšími organizacemi a institucemi. 3. Nabídka služeb: Poskytování denního poradenství (tematicky a dle objednávek) Skupiny pro matky a otce. Rodinná setkání – rekonstrukce rodinných vztahů Program: Kořeny a křídla (zážitkově edukační program pro rodiče) 4 setkání, uzavřená skupina Probační program (skupina pro mladistvé a mladé dospělé s problémy se zákonem) Program: Racek (prevence s terapeutickými prvky pro posílení Já u dospívajících), program pro skupiny na objednávku, 4 a více setkání Další dle potřeb (např. internetové poradenství). 4. Vyhodnocení a prezentace výsledků
Časový harmonogram	Příprava prostor, týmu, navazování spolupráce, prezentace: I - III/09 Zahájení III/09 – XII/09, program dále pokračuje
Realizátoři a partneři	OS KROK, partneři Město Hodonín , organizace a instituce v Hodoníně a na Hodonínsku, města a obce na Hodonínsku
Předpokl. počet klientů	150 – 200 (jedná se o pilotní projekt)

Zdroje lidské / materiální / prostorové	1 pracovník na plný úvazek 4 externisti Místnost pro poradenství a skupinové aktivity (musí být dostupná i ve večerních hodinách a o víkendech), sociální zázemí. Vybavení těchto prostor pro poradenské a terapeutické účely.
Předpokládané finanční náklady	Náklady na nákup zařízení, vybavení, úpravu prostor: 150.000 (technika 70.000, nábytek 60.000, úprava prostor 20.000) Mzdové náklady: 520.000 za rok (interní pracovník 360.000, externisti 160.000) Provozní náklady: 300.000 za rok (nájem místnosti, inkaso 180.000, telefon, internet 50.000, kancelářské náklady 70.000)
Předpokládané zdroje financování	Dotace: Město Hodonín, obce a města na Hodonínsku MŠMT – možnost akreditace programu, JMK – prevence kriminality, Evropské fondy, sponzoři, příspěvek od klientů: dobrovolný, lektorné v případě skupin
Kritéria hodnocení	Kvantitativní: počet účastníků v jednotlivých programech, počet poradenských hodin, skupinových aktivit, množství zájemců o službu, předaných klientů, počet krizových intervencí,... Kvalitativní: spokojenost se službou na základě hodnocení kontraktu, hodnotící dotazníky ze skupin, hodnocení spolupráce, hodnocení pracovníků – spokojenost z práce v programu atd.
Rizika realizace opatření	Nedostatek financí, následně nedostatek odborníků. Pomalý rozvoj služby v nových podmínkách, následně nedostatek klientů.

8. MONITOROVÁNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ NAPLÁNOVANÝCH AKTIVIT¹²

Při realizaci a plnění konkrétních dohodnutých opatření a aktivit je nezbytné sledovat, zda se tak děje v souladu se schváleným plánem. Samotné monitorování je velmi důležitou činností a nedílnou součástí procesů podílejících se na úspěchu a efektivitě procesu plánování sociálních služeb. V rámci pokračujícího komunitního plánování se bude nadále scházet organizační skupina a pracovní skupiny, jejichž úkolem bude monitorovat plnění KPSS v regionu Hodonínsko. Bude sestaven plán práce, podle kterého bude KPSS pokračovat.

Monitorování se děje v průběhu plnění plánu a přináší informace, které lze aktuálně zapracovat do plánu.

Základním seznamem pro monitorování a vyhodnocování je seznam činností, postupů a výstupů obsažených v realizačních schématech a projektových záměrech aktivit (viz tabulky priorit). U každé priority základního seznamu byly z tohoto důvodu stanoveny:

- ❖ časové údaje jejího zhotovení,
- ❖ výši prostředků určených na financování její realizace,
- ❖ konkrétní osoby, které se na realizaci budou podílet včetně jejich pravomocí,
- ❖ konkrétní postupy vedoucí k jejímu dokončení.

- ❖ Cílem monitorování a vyhodnocování bude:
- ❖ zjištění shody nebo neshody mezi probíhající realizací (stávajícím stavem) a plánem realizace,
- ❖ ověření faktu, zda bylo dosaženo žádaných parametrů jednotlivých výstupů, jejichž shoda s původními předpoklady slouží jako významný indikátor úspěchu realizačních procesů.

Výstupem každé monitorovací aktivity se stane zpráva, která přinese cenné informace nejen řídicí skupině, ale i týmům, které se přímo na realizaci aktivit podílí. Díky těmto aktivitám se dále mohou identifikovat a zaznamenávat postupy, které byly navrženy špatně a díky tomu je ohroženo i dosažení dílčích výstupů a priorit. Na druhé straně můžete samozřejmě identifikovat i postupy, které se ukáží jako velmi zdařilé a efektivní. Tyto informace jsou pak vzhledem k cyklickému charakteru metody komunitního plánování zvláště cenné.

Existuje také možnost, že se v průběhu realizace PRSS objeví neočekávané okolnosti, které mohou mít za následek např. změnu priorit. Tyto změny mohou mít příčinu např. v chybě zadání dílčího projektu,

v průběhu realizace jsou nalezena vhodnější řešení, změní se požadavky na parametry výstupů, dojde ke změně legislativy, objeví se nové dotační zdroje apod.

Každá změna v naplánovaných aktivitách znamená zároveň změnu v souvisejících dílčích činnostech,

plánech i výstupech. Tyto změny musí být promítnuty do plánu monitorování.

Takové informace by měly být (v případě, že nastanou) průběžně analyzovány a použity při tvorbě návrhů na zlepšování jednotlivých, podobných a opakujících se činností a postupů.

Vyhodnocení se uskuteční poté, co uplynulo období, na které byl schválený plán rozvoje sociálních služeb určen. Vyhodnocení se bude týkat celého plánu (na rozdíl od monitorování, kde sledujeme plnění konkrétních opatření a aktivit). Vyhodnocení a revize stávajícího plánu ve své podstatě otevře další plánovací cyklus a stane se první částí přípravy další verze plánu.

¹² Viz. Metodika plánování sociálních služeb, Vyhodnocování efektivity plánu sociálních služeb, str. 3, 12

Účelem vyhodnocení bude zjistit:

- ❖ co se změnilo v prioritních oblastech,
- ❖ zda uskutečněné aktivity byly efektivní a účinné,
- ❖ zda se neobjevily nové oblasti a témata,
- ❖ zda se systém, nabídka či kvalita poskytovaných služeb posunuly ve směru naší společné představy ve směru vize.

9. PŘÍLOHY

V následující tabulce jsou uvedeny náklady na sociální služby na r. 2008 a náklady jsou zde uvedeny podle jednotlivých služeb. U každého typu služby je zvýrazněna celková potřebná částka k uhrazení nákladů na příslušnou službu.

Sociální poradenství § 37 zák. č. 108/2006							
			Zdroje příjmů				
Služba	Poskytovatel	Rozpočet celkem	JMK	MPSV	Město	Uživatelé	Jiné
Sociální poradenství § 37 zák.č. 108/2006	Psychocentrum Hodonín o.p.s.	1.546.850,-	337.100,-	322.040,-	887.710,-	0,-	0,-
Poradna pro ženy a dívky Hodonín 2.255.750,-	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín	708.900,-	346.800,-	347.600,-	0,-	0,-	14.500,-

Tento dokument vznikl za finanční podpory Evropské unie.

Služby sociální péče § 38 zák.č. 108/2006							
		105.291.040,-	Zdroje příjmů				
Typ služby	Poskytovatel	Rozpočet celkem	JMK	MPSV	Město	Uživatelé	Jiné
Osobní asistence § 39 zák.č. 108/2006	Pečovatelská služba Homedica o.p.s.	250.000,-	50.000,-	100.000,-	40.000,-	60.000,-	0,-
988.536,-	Centrum pro rodinu Hodonín	738.536,-	153.000,-	181.000,-	35.000,-	78.300,-	291.236,-
Pečovatelská služba § 40 zák.č. 108/2006	Pečovatelská služba Homedica, o.p.s.	5.395.000,-	300.000,-	1.900.000,-	1.100.000,-	2.095.000,-	0,-
	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín	2.601.200,-	746.000,-	989.200,-	490.000,-	376.000,-	0,-
9.226.200,-	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín	1.230.000,-	460.000,-	415.000,-	230.000,-	120.000,-	5.000,-
Denní stacionář § 46 zák.č. 108/2006	Centrum pro rodinu Hodonín	1.809.404,-	377.000,-	958.000,-	75.000,-	329.404,-	70.000,-
2.071.404,-	Zelený dům pohody,p.o.	262.000,-	0,-	120.000,-	0,-	142.000,-	0,-

Tento dokument vznikl za finanční podpory Evropské unie.

Týdenní stacionář § 47 zák.č. 108/2006	Zelený dům pohody, příspěvková organizace	5.800.000,-	0,-	4.079.000,-	0,-	1.721.000,-	0,-
Domovy pro osoby se zdravotním postižením § 48 zák.č. 108/2006	Zelený dům pohody, příspěvková organizace	9 138 000,-	0,-	5.691.000,-	0,-	3.127.000,-	320.000,-
Domovy pro seniory § 49 zák.č. 108/2006	Domov pro seniory Bažantnice, příspěvková organizace	16.763.000,-	555.000,-	9.387.000,-	0,-	6.514.000,-	307.000,-
33.460.000,-	S - centrum Hodonín, příspěvková organizace	16.697.000,-	1.743.000,-	6.690.000,-	0,-	7.705.000,-	559.000,-
Domovy se zvláštním režimem § 50 zák.č. 108/2006	S - centrum Hodonín, příspěvková organizace	19.949.000,-	1.815.000,-	7.810.000,-	0,-	9.606.000,-	718.000,-
41.559.000,-	Domov na Jarošce, příspěvková organizace	21.610.000,-					
Chráněné bydlení § 51 zák.č. 108/2006	Psychocentrum Domeček Hodonín, o.p.s.	1.850.700,-	550.450,-	1.120.250,-	0,-	180.000,-	0,-

Tento dokument vznikl za finanční podpory Evropské unie.

Soc. služby poskytované ve zdr.zař.ÚP § 52 zák.č. 108/2006	Nemocnice T.G.M. Hodonín	1.197.200,-	0,-	584.000,-	0,-	438.000,-	175.200,-
---	-----------------------------	-------------	-----	-----------	-----	-----------	-----------

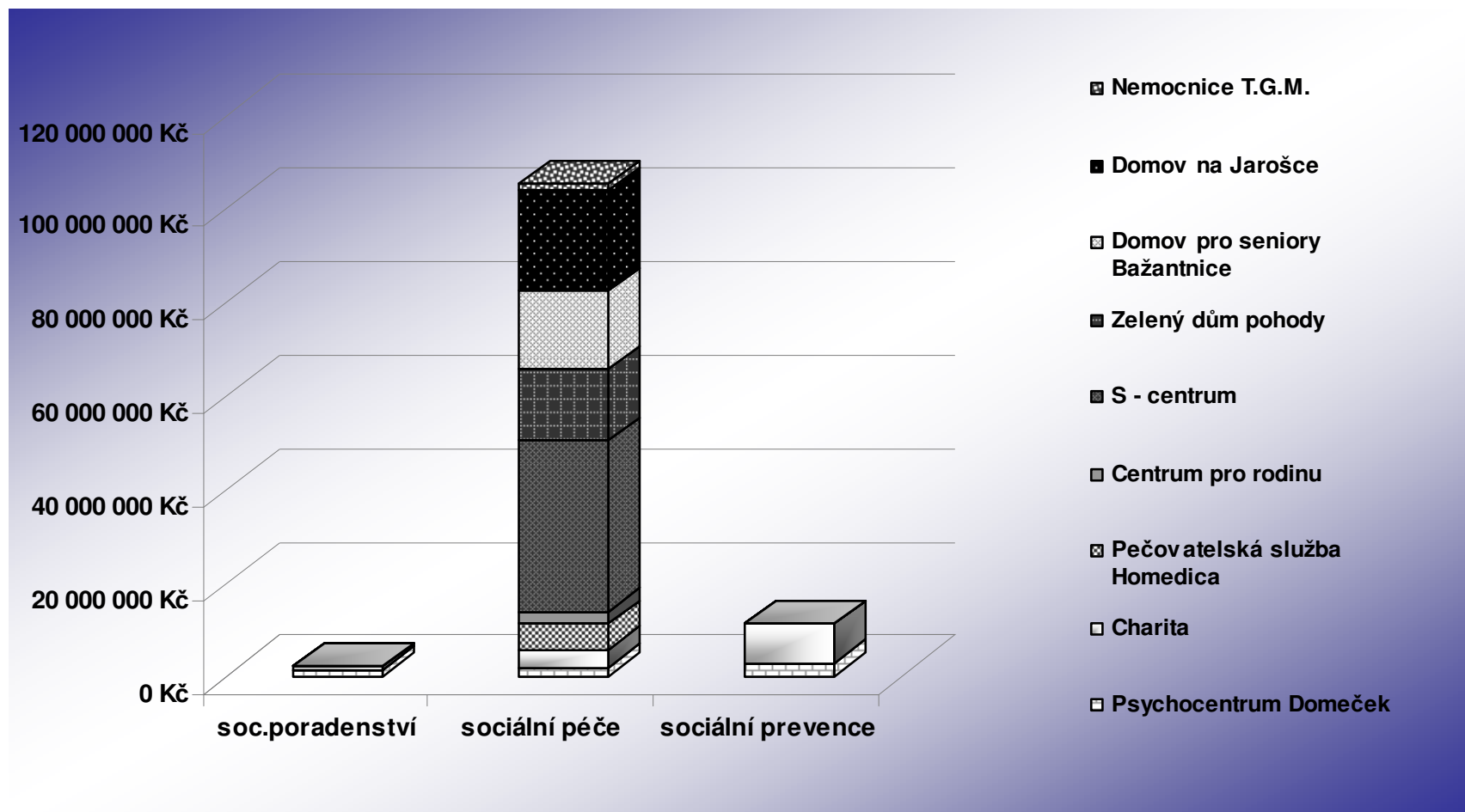
Služby sociální prevence § 53 zák.č. 108/2006							
Služba	Poskytovatel	Rozpočet celkem	Zdroje příjmů				
			JMK	MPSV	Město	Uživatelé	Jiné
Telefonická krizová pomoc § 55 zák.č. 108/2006	Linka důvěry,Pedagogicko- psychologická poradna Hodonín,p.o.	250.000,-					
Azylové domy § 57 zák.č. 108/2006	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín	2.777.300,-	623.800,-	1.423.500,-	500.000,-	180.000,-	50.000,-
4.628.000,-	Psychocentrum Domeček Hodonín, o.p.s.	1.850.700,-	541.450,-	989.250,-	0,-	320.000,-	0,-

Tento dokument vznikl za finanční podpory Evropské unie.

Kontaktní centra § 59 zák.č. 108/2006	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín	2.129.500,-	479.500,-	940.000,-	200.000,-	0,-	510.000,-
Nízkoprahová denní centra § 61 zák. č. 108/2006	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín	1.030.400,-	540.000,-	231.400,-	200.000,-	18.000,-	41.000,-
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež § 62 zák.č. 108/2006	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín	1.354.000,-	350.000,-	848.000,-	150.000,-	6.000,-	0,-
Noclehárny § 63 zák.č. 108/2006	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín	1.170.500,-	200.000,-	530.500,-	200.000,-	240.000,-	0,-
Sociální rehabilitace § 70 zák.č. 108/2006	Psychocentrum Domeček Hodonín, o.p.s.	948.450,-	290.100,-	236.340,-	422.010,-	0,-	0,-

Tento dokument vznikl za finanční podpory Evropské unie.

Graf, znázorňující náklady na soc. služby jednotlivými registrovanými poskytovateli sociálních služeb v roce 2008

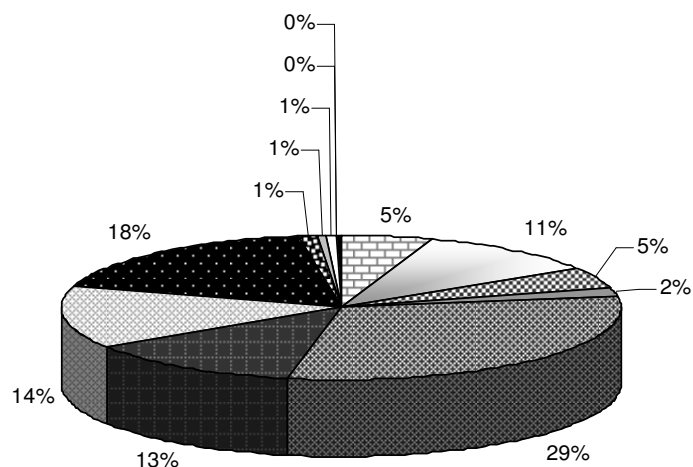
Tento dokument vznikl za finanční podpory Evropské unie.

Tabulka nákladů sociálních služeb v roce 2008
(včetně organizací, u nichž se předpokládá registrace nejpozději k 31.12.2007)

Návrh rozpočtu na sociální služby pro rok 2008 celkem				
Poskytovatel/druh služeb	soc.poradenství	sociální péče	sociální prevence	celkem za organizaci
Psychocentrum Hodonín o.p.s.	1.546.850,-	1.850.700,-	2.799.150,-	6.196.700,-
Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín	708.400,-	3.831.200,-	8.461.700,-	13.001.300,-
Pečovatelská služba Homedica o.p.s.	0,-	5.645.000,-	0,-	5.645.000,-
Centrum pro rodinu Hodonín	0,-	2.547.940,-	0,-	2.547.940,-
S - centrum Hodonín, příspěvková organizace	0,-	36.646.000,-	0,-	36.646.000,-
Zelený dům pohody,příspěvková organizace	0,-	15.200.000,-	0,-	15.200.000,-
Domov pro seniory Bažantnice, příspěvková organizace	0,-	16.763.000,-	0,-	16.763.000,-
Domov na Jarošce, příspěvková organizace	0,-	21.610.000,-	0,-	21.610.000,-
Nemocnice T.G.M. Hodonín	0,-	1.197.200,-	0,-	1.197.200,-
Poradenské centrum svazu neslyících a nedoslýchavých	450.480,-	0,-	165.416,-	615.896,-
Svaz zdravotně postižených občanů Hodonín	0,-	0,-	749.400,-	749.400,-
Národní rada osob se zdravotním postižením pobočka Hodonín	56.000,-	0,-	0,-	56.000,-
Linka důvěry Hodonín	0,-	0,-	250.000,-	250.000,-
Celkem dle druhu služeb	2.761.730,-	105.291.040,-	12.425.666,-	120.478.436,-

Tento dokument vznikl za finanční podpory Evropské unie.

Přehled nákladů za sociální služby v roce 2008

- ▣ Psychocentrum Hodonín o.p.s.
- Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín
- ▣ Pečovatelská služba Homedica o.p.s.
- Centrum pro rodinu Hodonín
- ▣ S - centrum Hodonín, příspěvková organizace
- Zelený dům pohody, příspěvková organizace
- ▣ Domov pro seniory Bažantnice, příspěvková organizace
- Domov na Jarošce, příspěvková organizace
- ▣ Nemocnice T.G.M. Hodonín
- Poradenské centrum svazu neslyšících a nedoslýchavých
- Svaz zdravotně postižených občanů Hodonín
- Národní rada osob se zdravotním postižením pobočka Hodonín
- Linka důvěry Hodonín

Tento dokument vznikl za finanční podpory Evropské unie.

Plán rozvoje sociálních služeb pro Hodonín a spádové obce do roku 2010

schválilo

Zastupitelstvo města Hodonína dne 29.ledna 2008.

